	Sēdes video translācija	13.02.2020	9.00	11.00	13.30	15.45

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2039
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=9cfbea24-ac84-4286-ae5d-09ffcc7436f6&stage=5

13.02.2020. 13.Saeima sestā sēde-ziemas sesija Rīgas domes atlaišanas likums 530/lp13 d.kārt.11.p *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece*
2020.gada 13. februāra sēde sākas pl. 09:00
sēde slēgta pl. 17:55, sēdes ilgums- 8 h 55 minūtes / 6 h 45 min -darbs sēdē pārtraukums līdz 20.februāra pl. 9.00

PIEBILDE: 13. februārī notiek viena sēde: nr.6 -četras daļas (ziemas sesija).
LABOT KĻŪDU: nav ievietota stenogrammā saite uz sēdes video translāciju e-arhīvā *Norakstā pievienota*

Latvijas Republikas 13. Saeimas ziemas sesijas sestā sēde 2020. gada 13. februārī

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi

Sēdes vadītāja. Labrīt, godātie deputāti!
Aicinu ieņemt vietas Sēžu zālē, lai varam sākt Saeimas 2020. gada 13. februāra sēdi.

Vispirms - iesniegtās izmaiņas Prezidija apstiprinātajā sēdes darba kārtībā.

Deputāti Augulis, Daudze, Dūklavs, Kučinskis, Valainis, Vucāns un citi lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu "Par deputāta Ulda Auguļa atsaukšanu no Ārlietu komisijas". Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Deputāti Augulis, Daudze, Dūklavs, Kučinskis, Valainis, Vucāns un citi lūdz iekļaut Saeimas sēdes darba kārtībā lēmuma projektu **"Par deputāta Gundara Daudzes atsaukšanu no Juridiskās komisijas"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Deputāti Augulis, Krauze, Dūklavs, Kučinskis, Daudze, Valainis un citi lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu **"Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Deputāti Augulis, Daudze, Dūklavs, Kučinskis, Valainis, Vucāns un citi lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu **"Par deputāta Ulda Auguļa ievēlēšanu Juridiskajā komisijā"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Deputāti Augulis, Daudze, Dūklavs, Kučinskis, Valainis, Vucāns un citi lūdz iekļaut sēdes darba kārtībā lēmuma projektu **"Par deputāta Gundara Daudzes ievēlēšanu Sociālo un darba lietu komisijā"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Deputāti Augulis, Kučinskis, Dūklavs, Daudze, Valainis, Vucāns un citi lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu **"Par deputāta Armanda Krauzes ievēlēšanu Ārlietu komisijā"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Deputāti Augulis, Krauze, Dūklavs, Kučinskis, Daudze, Valainis un citi lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu **"Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Baltijas**

Asamblejas Latvijas delegācijas". Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Deputāti Augulis, Vucāns, Dūklavs, Kučinskis, Daudze, Valainis un citi lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu **"Par deputāta Jāņa Dūklava ievēlēšanu Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijā"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība ir grozīta.

Sākam izskatīt grozīto darba kārtību.

Darba kārtībā - Saeimas Prezidija ziņojumi par iesniegtajiem likumprojektiem.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Grozījumi Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā"** nodot Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, kā arī Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

"Par" pieteikusies runāt deputāte Iveta Benhena-Bēkena.

I. Benhena-Bēkena (KPV LV).

Labrīt, kolēģi! Aicinu atbalstīt ekonomikas ministra Ralfa Nemiro ierosinājumu atvieglot augsta riska kapitāla uzņēmējdarbību jeb... tie tiek saukti arī par *start-up* uzņēmumiem. Ekonomikas ministrs ir uzklausījis, sadzirdējis, sapratis nozari un tās izaicinājumus un ir nācis klajā ar risinājumu.

Mēs nevaram tiešā veidā ar nodokļu maksātāju naudu veicināt augsta riska kapitāla uzņēmējdarbību. Bet tas nenozīmē, ka šodien nevaram radīt vidi, kurā tiek sekmētas idejas, kas gūs panākumus rīt.

Šis likumprojekts inovāciju uzņēmumiem pagarina no pieciem uz septiņiem gadiem laika periodu, kurā tie var attīstīt savu biznesa ideju. Regulējuma izmaiņas paredz atbalstu arī tiem Latvijas *start-up* uzņēmējiem, kuri dibinājuši saistītu uzņēmumu ārvalstīs, lai piesaistītu augsta riska kapitālu.

Lai risinātu izaicinājumu ar darbaspēka piesaistīšanu, tiek mainītas izglītības prasības darba ņēmējiem. Tagad, lai izpildītu vienu no kritērijiem, būs nepieciešams, lai tikai puse būtu darbinieki ar maģistra vai doktora grādu (līdzšinējo trīs ceturtdaļu vietā). Ir paredzētas arī citas nelielas, tomēr būtiskas tehniskas detaļas, kas palīdzētu mūsu spožākajiem prātiem realizēties un pavisam noteikti tuvākajā laikā radīt mūsu pašu, Latvijas, *Skype*. Mēs visi kopumā tikai iegūsim, ja radīsim vidi uzņēmējiem vizionāriem. Šīs izmaiņas veicinās radošuma ienākšanu mūsu dzīvē jau rīt. Tie mūsu valsts patrioti, kuri uzdrīkstas sapņot un grib savus sapņus realizēt, ir jāatbalsta, jo rītdiena top šodien.

Tāpēc aicinu atbalstīt. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vai deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta nodošanu komisijām? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijām nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Grozījumi Būvniecības likumā"** nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija. Vai deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta nodošanu komisijai? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai ir nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Grozījums Latvijas Okupācijas muzeja likumā"** nodot Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija. Vai deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta nodošanu komisijai? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai ir nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Par nekustamā īpašuma daļas atsavināšanu sabiedrības vajadzībām - pierobežas ceļa zemes nodalījuma joslai pie Lugu novērošanas torņa"** nodot Juridiskajai komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija. Vai deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta nodošanu komisijai? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai ir nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Grozījums likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā""** nodot Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija. Vai deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta nodošanu komisijai? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai ir nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Par Vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Eiropas Kosmosa aģentūras Eiropas sadarbības valsts līguma termiņa pagarināšanu"** nodot Ārlietu komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija. Vai deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta nodošanu komisijai? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Tātad Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija ir iesniegusi lēmuma projektu **"Par 11 189 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Palīdzi novērst ilggadīgu koku izciršanu un izveidot parku bijušā velotreka "Marss" vietā!" turpmāko virzību"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šī patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? Iebildumu nav. Lēmuma projekts sēdes darba kārtībā tiek iekļauts.

Par atvaļinājuma piešķiršanu.

Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātei Lindai Ozolai no 2020. gada 16. marta līdz 20. martam.

Kolēģi! *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)* Mums ir jābalso par atvaļinājuma piešķiršanu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātei Lindai Ozolai no 2020. gada 16. marta līdz 20. martam! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 85, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Darba kārtībā - "Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana".

Lēmuma projekts **"Par Ievas Kalderauskas ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli"**.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vārdā - deputāts Artuss Kaimiņš.

A. Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labrīt, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Labrīt, deputāti! Es gribētu komisijas vārdā runāt par visu procesu un abiem kandidātiem, par kuriem šodien mums ir jālemj.

Process sākās ar NEPLP pārstāvju ievēlēšanu un atsijāšanu jau Saeimas 2019. gada 2. maija sēdē, kad mēs atbalstījām Guntas Līdakas *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*... Paldies jums!... Guntas Līdakas atbrīvošanu no Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļa amata. Un Saeimas 2019. gada 10. oktobra sēdē mēs lēmām par Daces Ķezberes atbrīvošanu no Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļa amata.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija izsludināja aicinājumu pieteikt iespējamos kandidātus uz Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļa amatiem. Sākumā uz izsludināto konkursu bija pieteikušies tikai trīs kandidāti. Komisijā likās: tas ir daudz par maz - uz divām brīvām vietām tikai trīs kandidāti -, un termiņš tika pagarināts. Tika piesaistīta arī personāla atlases kompānija, kā rezultātā, konkursam noslēdzoties pagājušā gada 20. novembrī, uz Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļa amatiem tika pieteikti vēl 14 kandidāti. Tātad kopumā... no sākotnējiem trijiem mums jau bija 17 kandidāti.

Konkursa gaitā četri kandidāti atsauca savu kandidatūru, palika 13 kandidāti, kurus mēs arī Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas sēdēs iztaujājām, veicām sarunu par redzējumu, vīziju, kā būtu jāstrādā NEPLP locekļiem.

Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļa amatu kandidātus klātienē uzklausīja arī Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes Sabiedriskā konsultatīvā padome un ieteica komisijai četrus labākos kandidātus, kas savukārt tiešām sakrita ar Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas viedokli. Kā rezultātā komisija šā gada 30. janvāra sēdē vienprātīgi, un patiešām tas bija vienprātīgi, vienam deputātam gan neesot klāt, bet deleģējot savu balsi iepriekš (tas bija Boriss Cilevičs)... Bija vienprātība par Ievas Kalderauskas kandidatūru virzīšanai šajā amatā.

Ar balsu vairākumu kā otru kandidātu uz Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļa amatu komisija nolēma virzīt Jāni Eglīti.

Komisijas vārdā es aicinu atbalstīt abas šīs kandidatūras un abiem kandidātiem uzņemties un pildīt šos pienākumus, ievērojot labas saimniekošanas principus, augstus morāles un ētikas standartus, labu pārvaldību, caurspīdīgumu, nestrīdēšanos savā starpā un tiesiskumu. Komisijas vārdā es aicinu apstiprināt gan vienu kandidātu, gan otru kandidātu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Šodien mums piedāvā nobalsot par diviem kandidātiem, par kuriem Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas deputātu vairākums jau ir vienojies. Var arī nojaust, ka šī vienošanās notikusi kaut kur citur - slavenajā koalīcijas padomē vai vēl kaut kādā citā šaurā koalīcijas formātā.

Kā nesen paziņoja koalīcijas mamma Juta Strīķe, nevienu amatpersonu nedrīkst ievēlēt ar opozīcijas balsīm. Es atkārtošu, kolēģi, - nevienu amatpersonu nedrīkstot ievēlēt ar opozīcijas balsīm! Atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei visi deputāti ir vienādi, un visi deputāti ir vienādi *(Starpsauciens: "Nav vienādi!")*, jo saskaņā ar Satversmi *(Starpsauciens: "Vienlīdzīgi!")* katrs Latvijas cilvēks ir vienlīdzīgs un līdzvērtīgs. Līdz ar to kaut ko tādu var pateikt tikai cilvēks, kurš tos Latvijas cilvēkus, kuri balsoja par opozīcijas partijām, neuzskata par cilvēkiem... par līdzvērtīgiem, vienlīdzīgiem cilvēkiem, - tāds, kurš izrāda neiecietību un necieņu Latvijas cilvēkiem un Latvijas tautai. Es neesmu pārsteigts kaut ko tādu dzirdēt no Jutas Strīķes. Bet katrs koalīcijas deputāts, kolēģi, arī tie, kuriem patīk runāt par līdzcilvēkiem un Eiropas vērtībām, jūs esat līdzdalībnieki, līdzvainīgi pie tādas pašas attieksmes kā Strīķes kundzei.

Augsti godātie NEPLP locekļa amata kandidāti... kandidāti uz NEPLP un arī citas esošās un potenciālās amatpersonas, es gribētu vērsties tieši pie jums! Padomājiet, ko tas nozīmē - šī koalīcijas pieeja. Padomājiet par sekām! Es ilustrēšu ar tādu piemēru, kas ir labi zināms katram, kurš ir kādreiz strādājis valsts pārvaldē. Ir liela starpība starp tiem cilvēkiem, kas ir ministrijas ierēdņi, un ministra biroja darbiniekiem. Pirmie - ierēdņi - tiek uzskatīti par politiski neitrāliem profesionāļiem. Otri ir pašam ministram vai viņa partijai uzticami cilvēki. Protams, arī viņi varētu būt profesionāļi savā nozarē, bet pirmām kārtām viņi ir cilvēki, kas ir lojāli savam ministram un viņa partijai. Aizejot ministram, arī viņa biroja darbinieki momentāli zaudē darbu.

Cienījamie pretendenti! Tātad Strīķes kundze kopā ar šo koalīciju tikko padarījuši jūs par sava politiskā biroja darbiniekiem. Ja jūs domājat, ka jūs pretendējat uz politiski neitrālu profesionāla valsts ierēdņa amatu, tad jūs kļūdāties. Acīmredzot Strīķes kundze kopā ar šo koalīciju jūs redz tieši šai koalīcijai, savai partijai un, iespējams, pat personiski sev... par politiski lojāliem cilvēkiem. Un acīmredzot šī politiskā lojalitāte no jums arī tiks pieprasīta. Un šī lojalitāte arī būs garants tam, ka jūs saglabāsiet savus amatus.

Kādas tam būs sekas uz Latvijas sabiedrību?

Kolēģi, bija tāda veca PSRS laiku anekdote. Ja Napoleonam būtu ITAR-TASS *(Starpsaucieni: "Kas?"; "Kas ir tas?")*... Kolēģi, tiem, kuri nezina: ITAR-TASS - bija tāda ziņu aģentūra Padomju Savienībā. Tātad, ja Napoleonam tāda būtu bijusi, tad pasaule nekad neuzzinātu par viņa sakāvi pie Vaterlo. Es domāju, ka tieši šāds ir Strīķes kundzes mērķis. Tieši šāds ir JKP mērķis - radīt tādu sabiedrisku mediju, kas būtu tieši šīs partijas, tieši koalīcijas partiju rupors, kurš sabiedrībai stāstīs visu labo par šīm partijām un noklusēs visu slikto. Tāds, kurš noklusēs opozīcijas viedokļus. Savā alkatībā pēc varas Juta Strīķe bruģē ceļu uz totalitāru sabiedrību, kolēģi, un jums, koalīcijas partneri, kuriem tik ļoti patīk runāt par Rietumu vērtībām, jāpieņem lēmums, vai jūs bruģēsiet šo ceļu kopā ar jauno komunistisko... piedodiet, es pārteicos, Jauno konservatīvo partiju. Un jums, potenciālie pretendenti, uz NEPLP locekļu amatiem, jāuzdod sev jautājums - vai jūs esat gatavi būt politiski lojāli tieši šai koalīcijai un personīgi Jutai Strīķei? *(Starpsaucieni. Smiekli.)* Vai esat gatavi kļūt par bruģakmeni ceļā uz totalitāru sabiedrību? Frakcija SASKAŅA kategoriski noraida šādu pieeju amatpersonu izvēlē un iecelšanā un balsos "pret".

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Vitai Andai Tēraudai.

V. A. Tērauda (AP!).

Labrīt, kolēģi! Šodien Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija piedāvājusi divus kandidātus NEPLP locekļu diviem brīvajiem amatiem.

Aicinu atbalstīt šos kandidātus, bet gribēju dot ceļamaizi jaunajiem kandidātiem, ja Saeima viņus apstiprinās.

NEPLP ir daudz uzdevumu un izaicinājumu nākotnē. Pirmām kārtām - regulatora darbs. Tieši regulatora darbs ir tas, kas prasa profesionalitāti, politisko neitralitāti.

Otrs uzdevums būs novadīt pārmaiņu procesu. Saeimai, tuvā nākotnē pieņemot sabiedrisko mediju likumu, būs jānovada pārmaiņu process NEPLP, nošķirot sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu pārraudzību no NEPLP un nododot jaunajai padomei. Pārmaiņu procesa vadība nebūs viegla. Novēlu jaunajiem padomes locekļiem ieguldīties, lai šis pārmaiņu process būtu veiksmīgs.

Padomes atbildībā ir mediju nozares attīstība. Sagaidām no jaunajiem padomes locekļiem kompetentu skatu uz mediju nozari. Sagaidām no viņiem attīstības vīziju, kas nodrošina daudzveidību mūsu mediju telpā, konkurenci, kas risina mediju dzīvotspējas vai ilgtspējas jautājumus. Sagaidām, ka nozares attīstība nesašaurinās to telpu, kurā varam īstenot vārda un izteiksmes brīvību Latvijā. Sagaidām, ka nesašaurināsies kvalitatīvas informācijas klāsts, uz kā pamata pilsoņi Latvijā, demokrātiskā valstī, var pieņemt lēmumus un līdzdarboties savas valsts pārvaldīšanā.

Padomei ir arī liels izaicinājums - informācijas telpas apdraudējumu novēršana. Dezinformācija, manipulācija - šie ir jauni izaicinājumi, kas prasa arī jaunus rīkus un jaunu rīcību, lai mēs spētu savu informācijas telpu, savu valsts drošību aizsargāt. No padomes un jaunajiem padomes locekļiem es sagaidu šo spēju aktīvi aizsargāt mūsu informācijas telpu, līdztekus neradot apdraudējumu mediju neatkarībai un vārda brīvībai. Šī ir trausla robeža - robeža, kuru meklē visās valstīs, kas apkaro dezinformāciju. No jaunajiem padomes locekļiem ceru sagaidīt, ka viņi ar savu žurnālistikas pieredzi smalki izjutīs to robežu un nosargās mediju neatkarību.

Aicinu balsot “par”.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Artusam Kaimiņam.

A. Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

SASKAŅAS kolēģi Vjačeslav Dombrovski, sakiet - uz cik sēdēm jūs bijāt atnācis, kad mēs iztaujājām potenciālos 14 kandidātus? Vai, pieņemsim, jums ir bijusi saruna ar jūsu frakcijas deputātu Borisu Cileviču? Vai, pieņemsim, ar Nikonova kungu? Jo jūs šeit paudāt... no šīs tribīnes, ka te ir politiski virzīta NEPLP. Boriss Cilevičs un Nikonova kungs balsoja par Ievu Kalderausku.

Jums visiem es pirms vairākiem mēnešiem teicu - nāciet uz atklātajām Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas sēdēm, kur mēs uzklausīsim, izprašņāsim attiecīgos kandidātus. Vai jūs atnācāt? Nē. Jūs atnākat tagad uz tribīni, un, kad šiem kandidātiem, jums te, aiz muguras, sēžot, nav iespējas, balsstiesību šeit atnākt un pastāstīt kaut ko, jo viņiem bija iespēja to darīt komisijā... tagad jūs paužat pilnīgi pretēju viedokli. Tā nav godīgi darīt. *(Starpsauciens: “Shēmotāji!”)*

Nākamā lieta. Māri Kučinski, es gribētu, lai jūs piespiežat podziņu un atnākat šeit, uz tribīni, un pastāstāt par caurspīdīgo procesu, kādā veidā mēs šos 14 kandidātus izjautājām un kā mēs nonācām pie šiem diviem. Jo tas bija, atvainojiet man, jūsu labais vārds arī... šajā gadījumā... komisijā... par to, ka jūs pats esat pārsteigts, cik nepolitizēts šis process bija.

(Dep. V. Dombrovskis: "Jūs laikam bijāt tik aizņemts rādīt vidējo pirkstu tai koalīcijas padomē...!")

Manuprāt, ņemot vērā Tēraudas kundzes jau ieskicēto nākotnes vīziju par to, ka mēs veidojam jaunu padomi, kas ir padome, kur... mēs esam nolēmuši komisijā, ka tur nevarēs būt politiskas personas - biedri, amatpersonas no politiskajām partijām, to struktūrvienībām un tā tālāk... manuprāt (tas ir mans viedoklis!), arī NEPLP nevajadzētu būt un nedrīkstētu būt politisko partiju biedri. *(Starpsauciens: "Tieši tā!")* Tieši tā! Šobrīd šie kandidāti nav nevienas politiskās partijas biedri. *(Starpsauciens: "Tāpat kā tu!" Smiekli.)* Precīzi! Precīzi! *(Aplausi.)*

Bet, Jāni... Jāni Urbanovič, mēs tur vēl iestrādājām mazu lietu - ir jābūt politiskai *(Starpsauciens: "Nesarunājies ar zāli!")*... ir jābūt politiskai atdzišanai *(Starpsauciens: "Malacis!")* 24 mēnešu garumā. Tas šo procesu padara nepolitisku. *(Dep. R. Ločmeles-Luņovas starpsauciens.)* Katrā ziņā es gribētu redzēt jūsu balsojumu, cienījamā frakcija SASKAŅA. Par abiem kandidātiem atsevišķi mēs šeit balsosim. Manuprāt, šis ir labākais atsijāšanas posms, kāds Saeimā ir bijis attiecībā uz NEPLP locekļa amata kandidātiem. Aicinu to novērtēt, nevis vienkārši tad, kad ir jābalso... Un neviens no jums... izņēmums ir tie deputāti, kas ir bijuši komisijā... neviens no jums nav atnācis un pajautājis nevienu jautājumu. Nevienu! Tagad runāt ir par vēlu.

Paldies jums. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Dagmārai Beitnerei-Le Gallai. *(Starpsaucieni. Dep. R. Ločmele-Luņova: "Man būs tikai prieks par to!")*

D. Beitnere-Le Galla (JK).

Labrīt, godātie kolēģi! Es gribu teikt, ka es strādāju šajā komisijā un nāku, lai liecinātu, ka šī ir jauna prakse. Un opozīcija droši vien... kas šeit strādā ilgi un zina pieredzi, kā tiek virzīti cilvēki uz... teiksim, uz padomēm... Mēs patiešām mēģinājām iedibināt jaunu politisko kultūru, lai šie cilvēki nebūtu politiski angažēti.

Es saprotu jūs grūtības - to, ka ir ļoti grūti saprast un pieņemt, ka tā var arī notikt. Mums bija principiāli svarīgi iegūt jaunus, kvalificētus cilvēkus NEPLP. Tas bija ļoti svarīgi, ka Saeimas Prezidijs piešķīra ievērojamu summu *(Dep. A. Kaimiņš: "Pieci tūkstoši eiro!")* personāla atlases kompānijai, jā, kura uzaicināja, iedrošināja ļoti daudz profesionālu cilvēku. Mēs viņus uzklausījām, iztaujājām. Mēs debatējām ļoti godprātīgi komisijā. Es tiešām vēlētos, lai šo manu uzrunu pieņemtu kā liecinājumu. Un mēs atlasījām labākos kandidātus.

Komisijas vārdā es lūdzu atbalstīt izvirzītos kandidātus.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aleksandram Kiršteinam.

A. Kiršteins (NA).

Cienījamā priekšsēdētāja! Godājamie deputāti! Es domāju, ka šie kandidāti ir ļoti labi un mainīsies tā situācija, kāda ir tagad, - ka nevienu dienu netiek ievērots likums par elektroniskajiem informācijas līdzekļiem.

Es nejauši, meklējot pulksten astoņos vakarā multiplikācijas filmas, jo man... bija atnākuši no kaimiņmājas bērni... un no manas ģimenes... astoņos iet gulēt... uzdūros LNT raidījumam, kas iet

katru dienu un kas saucas "Pirmais randiņš". Es saprotu, ka LNT laikam gribēja propagandēt latvisko dzīvesziņu. Tas ir raidījums, kur tiekas dažādi pāri. Bet! Ir ārkārtīgi interesantas tās sarunas. Vienā restorānā tiekas dažādu dzimumu - gan heteroseksuāli, gan homoseksuāli... bet tādu jēlību birumu, kāds katru vakaru vai katru dienu tur atskan, es tiešām savā dzīvē nebiju nekur ne redzējis, ne dzirdējis. Es saprotu, ka mums ir maksas kanāli. Es sākumā domāju, ka tas varbūt ir maksas kanāls... LNT. Piemēram, tur vīrietis un sieviete apcer - būtu labi aizbraukt uz Amsterdamu. Vīrietis stāsta, ka tur ir lieliski seksa seansi, kurus var skatīties, un tad viņš sīki apraksta, piemēram, ka viņš ir redzējis lielisku izrādi, kur sieviete ar banānu ir demonstrējusi, ko tik ar to nevar izdarīt... kaila. Protams, ar visām bioloģiskajām detaļām. LNT pulksten astoņos vakarā. Pēc tam divi vīrieši, kas nodarbojas ar homoseksuālismu, sīki apraksta, kas ar viņiem notiek, kad, braucot sabiedriskajā transportā, viņi ierauga kādu citu skaistu vīrieti, - sīki visas organisma funkcijas. *(Starpsaucieni no frakcijas SASKAŅA.)* Tādā gadījumā, es domāju, kāpēc... Mēs jau neprasām šeit ieviest cenzūru, bet kāpēc nereaģē šī attiecīgā padome? Jo likumā ir rakstīts, ka jēlības, rupjības, ar seksu saistītas ainas nedrīkst tikt rādītas līdz... pirms pulksten 22.00. Sākumā šīs pārraides bija astoņos vakarā. Es paskatījos šodienas programmu - no pulksten 14.30 līdz 17.35. Pusstundu gari raidījumi... vairāki, ar atkārtojumiem. Varbūt tā ir jaunā latviskā dzīvesziņa? Ja mēs, teiksim, abstrahējamies no visām šīm jēlībām... vai arī tas, kas ir ārkārtīgi interesanti, ka katrā raidījumā tiek uzsvērts, ka nav svarīgi, kāds ir dzimums vīrietim vai sievietei un nav svarīgi, kāda ir rase. Es domāju, ka tas Latvijā ir ļoti svarīgi - katru dienu stāstīt, ka nav svarīgi, kādas rases partneris ir, jo mums jau te dažādu rasu cilvēki staigā pa Rīgu. Tātad kaut kādai programmēšanai jābūt jau laikus.

Bet, ja mēs skatāmies uz politiskajiem raidījumiem, tad mani arī pārsteidz... 1. Baltijas kanāla īpašnieks, kurš ir iekļauts starptautiskajās sankcijās... Joprojām šis 1. Baltijas kanāls tiek translēts un tiek izdomāti dažādi iemesli, kāpēc mēs nevaram, teiksim, kaut kādā veidā rīkoties ar šo kanālu kā ar citiem, kas gan bija tīri nevainīgi (kultūras vai kaut kādi mūzikas kanāli). Tos mēs atslēdzam, bet 1. Baltijas kanāls, kas gadiem nodarbojas ar propagandu... Mēs to esam izskatījuši entajās sanāksmēs, bet nekas nav noticis. *RTR Planeta*, Krievijas kanāls, kur jūs varat katru vakaru paskatīties Solovjova raidījumus, diskusiju klubus, tur arī Ždanoka bieži uzstājas... Gandrīz katrā raidījumā ir aicinājums noslaucīt Ukrainu no zemes virsas. Vai tiešām Saeimai būtu jāpieņem kārtējais likums par vienu atsevišķu televīzijas kanālu un jāieraksta šajā likumā, ka mēs nevaram translēt tos kanālus, kuru programmas tiek sagatavotas valstīs, kas karo, teiksim, ar mums draudzīgām NATO dalībvalstīm vai NATO kandidātvalstīm. Man nāca tāda līdzība prātā, ka Otrajā pasaules karā briti nevarētu translēt Gebelsa, teiksim, programmas, ja viņi teiktu, ka ļoti grūti ir starptautiski... lai viņiem nepārmet vārda brīvību, ka viņi turpina raidīt šīs Gebelsa runas.

Tas katru dienu notiek.

Un pēdējais. Novēlu, lai šīs izmaiņas radio un televīzijas padomē... Var būt, ka beidzot kaut kāda elementāra kārtība tur tiks ieviesta un tik atklāta un ciniska ņirgāšanās nenotiks... ar bijušajiem likumu pārkāpumiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Mārim Kučinskim.

M. Kučinskis (ZZS).

Cienījamā priekšsēdētāja! Godātie deputāti! Kā jau mans Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vadītājs mani piesauca, tad acīmredzot man jāpastāsta arī nedaudz par šī konkursa gaitām. Lai gan man uzreiz jāsaka, gluži tik nevainīgs jau viņš ārpus politikas arī nebija, īpaši uz beigām. Bet es varu uzteikt Kaimiņa kungu, jo viņš patiešām turēja savu vārdu un centās pēc

labākās gribas. Jo... kāpēc? Es domāju, ka, izvērtējot kandidātus, tomēr visu laiku valdīja... tomēr uz viņiem... tika skatīts, kādi viņi ir. Neapšaubāmi, viens no labākajiem visās intervijās bija Kārlis Seržants, ko neformāli atzina visi, bet sakot, tas nav iespējams, jo viņš, tā teikt, ir saistīts ar ZZS. *(Dep. D. Reiznieces-Ozolas aplausi.)* Nu... tad vēl bija, protams, polemika (zināmā mērā) par Putņa kunga saistību ar partijām, bet, nu, beigu izšķiršanās tomēr, nu, bija tāda... tāda, kā ir.

Vēl viens pārsteigums. Es domāju, visi komisijas locekļi - visi! - atdeva savas balsis par Ievu Kalderausku. Un pēc tam es dzirdēju arī jautājumus: "Kas viņa tāda vispār ir? Kurš aiz viņas stāv?" Nu, neviens nestāv! Patiešām, es domāju, attiecībā uz Ievu Kalderausku labs iespaids visiem komisijas locekļiem. Un nav... tas bija, es domāju, visiem arī negaidīts...

Tagad vēršos pie Eglīša kunga. Jā, Eglīša kungs, ZZS arī jūs šodien atbalstīs (un es katrā ziņā paturēšu prātā visus tos jūsu solījumus, ka būsit objektīvs, būsit neatkarīgs), bet... tā bija izšķiršanās, lai pabeigtu vispār šo konkursu. Un zināmā mērā tas ir avanss. Bet - lai jums pietiktu godaprāta to arī pierādīt, ka tas nav velti!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labrīt, kolēģi! Es parunāšu no mazliet citas puses. Man liekas, ka mums ir jāmaina tā retorika. Jo mēs paši nonivelējam to, lai cilvēki... Mēs, no vienas puses, sakām, ka cilvēkiem jānāk politikā un jābūt politiski aktīviem, bet, no otras puses, mēs sakām: nē, mēs amatos neiecelsim personas, kurām ir kādas politiskas simpātijas vai kuras atrodas politiskajās partijās. Sakām, ka tās būs neitrālas. Un tamlīdzīgi.

Man liekas, ka amatos jāieceļ profesionālākie cilvēki - neatkarīgi no tā, vai viņi ir vai nav partiju biedri, ir vai nav ar politiskām simpātijām. Pretējā gadījumā mums faktiski ir jāizveido... es domāju, jārada tāds priekšlikums - uztaisīt politiski angažēto personu likumu. Un tad ir atsevišķa komisija (piemēram, pie Tieslietu ministrijas), kas šajā politiski angažēto personu sarakstā ievieto kādas valsts amatpersonas, ierēdņus... un tamlīdzīgi.

Es atvainojos, - ja mēs gribam, lai mums būtu aktīva, politiski aktīva, sabiedrība, tad nav jākaunas no tā, ka katram no mums, tajā skaitā arī šodienas pretendentiem, ir savas politiskās simpātijas.

Es nosaukšu piemēru. Eglīša kungs ir ļoti aktīvi publiskajā telpā - vienmēr ir aizstāvējis VIENOTĪBAS intereses, vienmēr ir bijis sajūsmā par to, ko dara VIENOTĪBA. Tā ir bijusi viņa politiskā pozīcija, neskatoties uz to, ka viņš nav bijis partijā. Un pēc šāda principa man būtu jābalso "pret" Eglīša kungu, bet es to nedarīšu tā iemesla dēļ, ka Eglīša kungs ir bijis faktiski vienīgā persona... vienīgais, kas ir nācis un pārliecinājis par to, kāpēc viņš varētu būt labs amata kandidāts.

Otrs piemērs. Es nešaubos par Kalderauskas kundzes profesionālajām iemaņām. Man nav zināma Kalderauskas kundzes politiskā nostāja un politiskās simpātijas. Bet es nebalsošu "par" Kalderauskas kundzi, jo viņa nav nākusi pārliecināt visus Saeimas deputātus. Es tā darīšu nevis tāpēc, ka man būtu pretenzijas, bet tāpēc, ka es nezinu šīs personas profesionālās iemaņas.

Un tāpēc, godātie deputāti, man liekas, ka tas ir tikai normāli, ka katram cilvēkam... katrs cilvēks iet uz vēlēšanām un balso par kādu konkrētu savu simpātiju. Arī šīm personām, esot amatā

NEPLP, būs konkrētas simpātijas, subjektīvas simpātijas. Nebūs tādas iespējamības, ka cilvēki ir politiski neitrāli, ka viņiem nav viedokļa.

Ka viņi ir kaut kādu angažēto personu sarakstā, kurā ir tie visi pārējie, tie sliktie visi, - es domāju, ka mums ir jāmaina tā retorika. Un nav jākaunas no tā, ja kāds atbalsta vienu vai otru.

Un šodien sakarā ar Rīgas domes vēlēšanu jautājuma izskatīšanu es arī... Pamatošu viedokli, kā es rīkošos Rīgas domes vēlēšanu sakarā. Tas varbūt būs nepopulārs viedoklis. Tāpēc izbeigsim tēlot teātri, ka visi mums te ir politiski neitrāli un ka galvenais princips ir - tas, kurš ir profesionālāks... Vienalga, ja pats profesionālākais cilvēks būtu pat JKP rindās, ja viņš tiešām būtu objektīvs un profesionāls, kas šodienas apstākļos man liekas neiespējami, bet, ja tā būtu, es arī balsotu par tādu. *(Starpsauciens no JK frakcijas.)*

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Dacei Rukšānei-Ščipčinskai.

D. Rukšāne-Ščipčinska (AP!).

Labdien, kolēģi! Jau no paša mūsu mandāta sākuma saskārāmies ar dažādām problēmām un situācijām saistībā ar Nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi. Saprotot, ka politiķi nevar iejaukties padomes darbībā, bija īpaši grūti vērot sliktas pārvaldības un komunikācijas izpausmes no NEPLP puses. Padomei ir ne visai izdevušās attiecības ar nozari. Arī sabiedrībā padome pašreiz nebauda labu reputāciju. No vienas puses, šis ir ļoti sarežģīts laiks, lai padomei pievienotos, bet, no otras puses, šis ir arī īstais laiks mainīt un uzlabot lietas.

Es novēlu jums, Kalderauskas kundze, un jums, Eglīša kungs, izturību, jo darba būs daudz, vienlaikus būs arī daudz sarežģītu situāciju.

Atbildot uz jautājumiem Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā un tiekoties ar frakcijām, jūs stāstījāt par savām vīzijām, plāniem, principiem un vērtībām. Mēs, sabiedrība, turēsim jūs pie vārda. Es ļoti ceru, ka, nākot no žurnālistu vides, jūs īpaši sargāsiet vārda un redakcionālo brīvību un nodrošināsiet, ka žurnālisti par labi padarītu darbu pētnieciskajā žurnālistikā netiks saukti uz tepiķa un sodīti ar disciplinārlietu. Ceru, ka jūs strādāsiet tā, lai stiprinātu un veicinātu demokrātiju, vienlaikus uzlabojot NEPLP reputāciju.

Aicinu atbalstīt ievēlēšanu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Andrejam Judinam.

A. Judins (JV).

Cienījamie kolēģi! Saskaņā ar likumu Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai bija jāuzņemas atbildība par kandidātu virzīšanu. Un es teikšu atklāti - kad mēs sākām strādāt, man arī bija zināma skepse, vai sanāks un kā mēs vispār varēsim atlasīt.

Bija izsludināts konkurss, un arī vairākās sēdēs mēs runājām ar tiem cilvēkiem, kas stāstīja par savu vīziju, par saviem plāniem. Šodien, dzirdot no cilvēka, kas nepiedalījās komisijas sēdē, ka viss ir politiski organizēts vai angažēts, man ne tikai nepatika, mani tas pārsteidza, jo komisijā piedalījās divi deputāti no SASKAŅAS. Un, ja, piemēram, komisijas dalībnieki kaut ko tādu stāstītu, mēs tad varētu diskutēt, bet Dombrovska kungs nebija klāt. Viņš nedzirdēja un neredzēja.

Es tiešām varu apliecināt, ka šoreiz mēs strādājām, skatoties uz cilvēka spējām, kapacitāti, uz cilvēka atbildēm.

Kad es ieraudzīju, piemēram, konkursa kandidātu Putņa kungu, es domāju, nu kādas ir cilvēka izredzes, ko viņš... uz ko viņš cer. Viņš taču aktīvi strādā politikā. Tādas pašas domas bija par Seržanta kungu. Bet viņi bija atnākuši, viņi stāstīja savu vīziju, un viņiem bija atbalsts komisijā.

Mēs strādājām godīgi. Mēs izvēlējāmies cilvēkus, kuri, mūsuprāt, varēs efektīvi strādāt.

Šodien Saeimas pienākums ir atbalstīt šos cilvēkus. Protams, jūs varēsiet balsot "pret", bet jautājums - ja jūs gribat, lai NEPLP būtu spējīga efektīvi strādāt, mums visiem ir jābalso "par" šiem kandidātiem. Un, ja ir pārmetumi par to, ka politika kaut ko ietekmē, es redzu tikai SASKAŅAS pozīcijā patlaban politikas ietekmi: "Mēs nebalsosim, jo mums nepatīk. Politiski mums tas nav pieņemams."

Es lūdzu šoreiz rīkoties profesionāli un atbalstīt abus kandidātus.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Krišjānim Feldmanam.

K. Feldmans (JK).

Labrīt! Jaunie konservatīvie jau kādu laiku, es domāju - vismaz pēdējo gadu, aktīvi ir runājuši par to, ka nepieciešams stiprināt Latvijas informatīvo telpu. Un es šeit saskatu, ka liela loma ir tieši NEPLP.

Ir bijušas problēmas ilglaicīgi vērsties pret Kremļa propagandas kanāliem, kas izplata naida runu gan par to, kas notiek Latvijā, gan, piemēram, par to, kas notiek Ukrainā un varbūt citās valstīs, kur pilsoņi vēlas tiekties Rietumu virzienā, nevis Putina virzienā.

Un, protams, tagad ir prieks dzirdēt, ka NEPLP ir izdevies spert pirmos bērna, mazuļa, soļus šajā virzienā; tas attiecas uz patieso labuma guvēju noskaidrošanu dažādos... vismaz vienā uzņēmumā, kas ir atbildīgs par Kremļa propagandas kanālu izplatīšanu Latvijā. Bet es nedomāju, ka bez aktīvas rīcības, attiecīgas aktīvas sadarbības starp citu Baltijas valstu un varbūt citu Eiropas valstu un arī Eiropas līmeņa organizācijām būs iespējams panākt pilnvērtīgu rezultātu šajā lietā.

NEPLP ir jādarbojas tā, lai Latvijas valstij piederošs uzņēmums nekādā ziņā nevarētu teikt, ka ir pielicis roku pie Kremļa propagandas izplatīšanas, uzspiežot Latvijas pilsoņiem... izmantojot savu monopolstāvokli, gandrīz ar varu piespiežot viņus skatīties kaut netīšām Kremļa propagandu. *(Starpsaucieni.)* Tas attiecas ne tikai uz valsts īpašumā esošu uzņēmumu, bet arī uz visiem citiem, arī privātiem komersantiem, kuri it kā klientu vēlmju dēļ un it kā klientu pieprasījuma dēļ ignorē valstiskās intereses, Latvijas valsts ilgtermiņa intereses attiecībā uz informatīvās telpas aizsardzību.

Nesen mēs piedzīvojām gadījumu, ka viena no lielākajām televīzijām... pareizāk sakot, viens no Latvijā ziņas gatavojošiem ziņu dienestiem pārtrauc darbu. Saeimā nesen bija diskusija Stratēģiskās komunikācijas apakškomisijā, un viena no hipotēzēm, kas izskanēja, - par to, ka ir nepieciešams ne tikai ierobežot Kremļa propagandas kanālu raidīšanu, bet arī radīt pēc iespējas vairāk satura latviešu valodā. Jo katram cilvēkam ir kaut kādas intereses, viņam ir tiesības izvēlēties... cilvēkiem ir dažāda gaume, un viņi skatās televīziju dažādos laikos (es domāju - pulksteņa laikos). Tāpēc ir nepieciešams arī NEPLP domāt par to, kā mēs varam stiprināt tieši latviskā satura radīšanu, lai nostiprinātu, piepildītu mediju telpu tieši ar latvisko saturu. Jaunie

konservatīvie uzskata, ka Latvijas pilsoņi tiks vienoti uz latviešu valodas pamata, un tāpēc tieši šiem jautājumiem piešķir īpašu nozīmi.

Vēl viena problēma. Ir jādomā par apraides stiprināšanu Latgales reģionā attiecībā uz elektronisko... elektromagnētisko viļņu izplatību. Es zinu, ka Satiksmes ministrija aktīvi strādā pie tā, lai nodrošinātu *(Dep. R. Ločmeles-Luņovas starpsauciens.)* pēc iespējas vairāk televīzijas torņu un pastiprinātu signālu no Rīgas, lai "Latvijas Radio" un citi mediji pilnvērtīgi būtu sasniedzami Latgales reģionā, kurš ilgstoši ir bijis apdalīts šajā ziņā. Bet arī NEPLP locekļiem aktīvi ir jāiesaistās šajā diskusijā un visiem iespējamiem līdzekļiem ir jāstimulē, jāatbalsta visos formātos tas, lai jebkuram politiskajam spēkam Latvijā būtu saprotams, ka ir nepieciešams investēt arī šajā infrastruktūrā, kas nodrošinās mediju pārraidīšanu arī Latvijas reģionos, ne tikai Rīgā. Veiksmi darbā!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Nikolajam Kabanovam.

N. Kabanovs (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Vispirms es gribētu atgādināt Jaunās konservatīvās partijas deputātiem, ka tieši jūsu ministrs - satiksmes ministrs - ir atbildīgs par elektronisko sakaru jomu Latvijā un Satiksmes ministrijas pakļautībā atrodas Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs, kurš īsteno radiotranslācijas Latvijas teritorijā. Un jūsu pretenzijas pret to, ka Latgalē nav uztveramas valsts radiopārraides, vajag piedāvāt tieši Linkaita kungam. *(Dep. K. Feldmans: "Tu klausījies, ko es teicu, vai vienkārši...?")*

Otrais jautājums ir par NEPLP biedra kandidatūras izvirzīšanu. Šodien daudz ko... daudz runāts par procedūru, par balsojumiem... Bet, Judina kungs, jūs varbūt atceraties to, kas notiek Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijas sēdēs. Mums tur bija daudz kas teikts par Latvijas iedzīvotāju vēlmi aizstāvēt savu valsti. Un, starp citu, tur bija teikts tas, ka arī Krievijas kanālu skatītāji - viņi ir vienoti kopā ar latviešiem savā vēlmē aizstāvēt Latviju. Man šķiet, ka cilvēku izvēle, kādas pārraides viņi skatās, teiksim tā, kādus šovus... vai kādas filmas viņiem patīk, - tas neskar viņu patriotismu. Tieši otrādi, man šķiet, ka daudzveidība Latvijas medijos parāda to, ka Latvija ir stipra valsts. Piemēram, nesen biju Vīnē, Austrijā, un vienā viesnīcā es atradu arī *RT* kanālu. Austrieši nebaidās no *Russia Today*.

Šodien izskan daži *(Starpsauciens.)*... daži, teiksim, novērojumi par to, ka pret Latviju tiek vērsta kampaņa un tā tālāk. Mīļie kolēģi, dodiet, lūdzu, piemērus - kādi sižeti jums nepatīk. Ja jums nepatīk kaut kāda pārraide pret Latviju, lūdzu, jums ir iespēja kā deputātiem vērsties tajā pašā Nacionālajā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē un īstenot sankcijas pret attiecīgo kanālu. Bet man šķiet, ka jūsu runas šodien ir maldu stāsts.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

A. Kaimiņš. Jā, maza replika. Tika ieskicētas diezgan lielas problēmas *(Dep. R. Ločmele-Luņova: "Komisijas vārdā!")*, manuprāt, par to... Regīna Ločmele, ieklausieties, ko es runāju, un nepārtrauciet, un nekliedziet no vietas *(Dep. R. Ločmeles-Luņovas starpsauciens.)*: "Komisijas vārdā!", Regīna Ločmele! *(Starpsaucieni.)* Ieskicējot problēmu, ko mēs esam šeit dzirdējuši par

Krievijas propagandas kanāliem valstij piederošā uzņēmumā, kurš ir tas retranslators... Šī problēma ir Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas dienaskārtībā. Mēs arī esam saņēmuši Valsts prezidenta Egila Levita ierosinājumu. Šis viss notiks! Tas principā iet uz priekšu. Jo mums ir arī jaunais likums... ir... kurš šajā zālē, es ceru, nonāks mēneša laikā... kur arī mēs runāsim par šo.

Tātad komisijas vārdā es lūdzu atbalstīt Ievas Kalderauskas ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par Ievas Kalderauskas ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 73 *(Aplausi.)*, pret - 18, atturas - nav. Apsveicam Ievu Kalderausku ar ievēlēšanu! *(Dep. A. Kaimiņš: "Judins pasniedz ziedus... Tie, kas neredz to, ja. Labi, jā...")*

Kolēģi, turpinām darbu.

Darba kārtībā - lēmuma projekts **"Par Jāņa Eglīša ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli"**.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vārdā - deputāts Artuss Kaimiņš.

A. Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Komisijas vārdā es lūgtu apstiprināt Jāņa Eglīša ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli.

Sēdes vadītāja. Lūdzu... tātad deputāti vēlas debatēt.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es tikai ceļamaizei Eglīša kungam vēlējos novēlēt... Kā jau es iepriekš teicu, tad man nav nekādu šaubu par to, ko es esmu redzējis, ka Eglīša kungs ir bijis ļoti aktīvs VIENOTĪBAS un Kariņa atbalstītājs. Mani vēlētāji ļoti labi zina, ko es domāju par VIENOTĪBU un tās atbalstītājiem *(Starpsauciens.)*, bet es balsošu "par" Eglīša kungu. Es novēlu no šīm politiskajām simpātijām novērsties un būt neitrālam darbā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

A. Kaimiņš. Vispār nekas!

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par Jāņa Eglīša ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 70, pret - 19, atturas - nav. Tātad lēmums pieņemts. *(Aplausi.)*

Apsveicam Jāni Eglīti ar ievēlēšanu! Apsveicam Ievu Kalderausku! Dodieties uz padomi un sāciet strādāt! *(Smiekli. Aplausi.)*

A. Kaimiņš. Uzreiz! Sēde jau ir sākusies.

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Turpināsim darbu.

Darba kārtībā - lēmuma projekts **"Par deputāta Ulda Auguļa atsaukšanu no Ārlietu komisijas"**.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par deputāta Ulda Auguļa atsaukšanu no Ārlietu komisijas"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Lēmuma projekts **"Par deputāta Gundara Daudzes atsaukšanu no Juridiskās komisijas"**.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par deputāta Gundara Daudzes atsaukšanu no Juridiskās komisijas"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret - nav, atturas - 1. Lēmums pieņemts.

Lēmuma projekts **"Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas"**.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Lēmuma projekts **"Par deputāta Ulda Auguļa ievēlēšanu Juridiskajā komisijā"**.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par deputāta Ulda Auguļa ievēlēšanu Juridiskajā komisijā"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 86, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Lēmuma projekts **"Par deputāta Gundara Daudzes ievēlēšanu Sociālo un darba lietu komisijā"**.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par deputāta Gundara Daudzes ievēlēšanu Sociālo un darba lietu komisijā"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Lēmuma projekts **"Par deputāta Armanda Krauzes ievēlēšanu Ārlietu komisijā"**.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par deputāta Armanda Krauzes ievēlēšanu Ārlietu komisijā"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 89, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Lēmuma projekts **"Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijas"**.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijas"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Lēmuma projekts **"Par deputāta Jāņa Dūklava ievēlēšanu Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijā"**.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par deputāta Jāņa Dūklava ievēlēšanu Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijā"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Godātie kolēģi! Esam nonākuši pie sadaļas "Likumprojektu izskatīšana".

Likumprojekts **"Rīgas domes atlaišanas likums"**, otrais lasījums. Likumprojekts ir atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Šteins.

M. Šteins (AP!).

Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Labdien, godātais ministra kungs! Cienījamās deputātes, godājamie deputāti! Labdien, klātesošie! Ziņoju par likumprojekta "Rīgas domes atlaišanas likums" virzību otrajā lasījumā Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā.

Kādā no komisijas sēdēm izskanēja, ka šis ir vēsturisks likumprojekts, ko pētīs vēl simt gadu. Komisija ņēmusi vērā pirmajā lasījumā izteiktos iebildumus un organizējusi plašas debates par likumprojektu komisijā.

Līdz šai dienai notikušas trīs Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdes. Pirmajās divās komisijas sēdēs bija tikai viens likumprojekta mērķis - novērst situāciju, ka Rīgas dome pieļauj nelikumīgu rīcību un nepilda Atkritumu apsaimniekošanas likumā, likumā "Par pašvaldībām" un citos normatīvajos aktos noteikto pašvaldības autonomo funkciju - organizēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

Uz trešo komisijas sēdi... Ministru kabinets un tā vārdā vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce informēja komisiju, ka ir būtiski mainījusies situācija un radies jauns juridiskais pamats Rīgas domes atlaišanai. Rīgas dome kvoruma trūkuma dēļ nav spējusi sasaukt četras domes sēdes pēc kārtas, kā rezultātā Rīgas dome ir vienīgā no 119 Latvijas pašvaldībām, kas nav pieņēmusi pašvaldības budžetu. Domes nespēja pieņemt budžetu nopietni kaitē pašvaldības kvalitatīvas darbības īstenošanai.

Visas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdes bija kupli apmeklētas. Tajās piedalījās dažādu valsts un pašvaldību institūciju, kā arī sabiedrības pārstāvji. Sēdēs piedalījās vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce, šīs ministrijas pārstāvji, Rīgas domes priekšsēdētājs Oļegs Burovs un domes pārstāvji, Finanšu un Tieslietu ministrijas pārstāvji, Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvji, Centrālās vēlēšanu komisijas, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pārstāvji, Rīgas domes deputāti, sabiedrības un dažādu mediju pārstāvji.

Īsumā ziņošu par Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdēs notikušo un tad pievērsīšos priekšlikumu izskatīšanai.

Pirmā sēde notika 2020. gada 14. janvārī, kad komisijas deputāti izskatīja pēc deputātu lūguma sagatavotu (Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sagatavotu) tabulu ar Rīgas domes neievērotajiem normatīvajiem aktiem. Šī tabula nav nekas jauns. Tā ir ērtākā formā sastrukturēta likumprojekta anotācijā iekļautā informācija. Atgādināšu, kādi ir tiesisko normu pārkāpumi, kas uzturēti, līdz parādījās jauni apstākļi.

Satversmes pārkāpumi. Rīgas dome pēc Konkurences padomes paziņojuma par pagaidu noregulējumu neveica nekādas darbības, lai nodrošinātu atkritumu apsaimniekošanas

pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību un neradītu antropogēnas katastrofas draudus, kas saistīta ar potenciālu kaitējumu videi un sabiedrības veselībai, ja 2019. gada 15. septembrī tiktu apturēta vai būtiski apgrūtināta sadzīves atkritumu savākšana un izvešana Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā. Ievērojot Rīgas domes nespēju nodrošināt savu funkciju izpildi atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likumam... risinātu situāciju, kuras gadījumā nebija normatīvajos aktos noteiktas rīcības attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas līgumiem starp atkritumu radītājiem un valdītājiem un atkritumu apsaimniekotājiem, un nodrošinātu Satversmes 115. pantā noteiktās tiesības ikvienam iedzīvotājam dzīvot labvēlīgā vidē, valstij rūpējoties par vides saglabāšanu un uzlabošanu.

Rīgas dome rīkoja tādu atkritumu apsaimniekošanas konkursu, kas bija pretrunā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu un paredzēja būtiski ierobežot konkurenci uz 20 gadu ilgu periodu.

Likuma pārkāpumi ir arī par pašvaldību... likuma "Par pašvaldībām" 91. panta pirmās daļas 1. punktu, Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8. panta trešo daļu, 16., 18., 20. pantu un pārejas noteikumu 12. punktu.

Tāpat Rīgas dome nerisināja tai noteikto prasību nodrošināt dalīto atkritumu apsaimniekošanu. Ministru kabineta noteikumu pārkāpumi ir Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumiem Nr. 184 "Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju" un Ministru kabineta 2017. gada 3. jūnija noteikumiem Nr. 328 "Kritēriji un kārtība, kādā novērtē atkritumu dalītās savākšanas pakalpojuma pieejamību iedzīvotājiem".

Rīgas dome nav pildījusi arī Satversmes tiesas lēmumu - Latvijas Republikas Satversmes tiesas 2012. gada 6. decembrī pieņemto spriedumu lietā Nr. 2012/01-01.

Rīgas dome arī pieļāva situāciju, kad valdībai... ka valdībai divas reizes pēc kārtas bija jāglābj Rīgas pašvaldība no draudošās atkritumu krīzes. Šajās sēdēs deputāti vērtēja visu pušu argumentus. Argumenti un viedokļi bija gan "par", gan "pret"... visiem juridiskajiem argumentiem.

Otrā sēde notika 2020. gada 4. februārī. Tajā izskatījām deputātu priekšlikumus, kuru saturu izklāstīšu vēlāk.

Un trešā sēde notika 2020. gada 12. februārī pēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas lūguma, norādot uz to, ka būtiski mainījusies informācija un radies jauns pamats Rīgas domes atlaišanai. Komisijas vairākums nolēma papildināt likumprojektu ar jaunu pamatu Rīgas domes atlaišanai, kas atspoguļojas likumprojekta 1. panta redakcijā.

Kopumā minēšu, ka Saeimas komisijas deputātiem lēmums bija jāpieņem, vērtējot Ministru kabineta, VARAM juridiskos argumentus, Rīgas domes juridiskos argumentus, Saeimas Juridiskā biroja argumentus un deputātu argumentus un izteiktos viedokļus. Juridiskie argumenti un vispār argumenti bija arī pretēji anotācijā paustajam. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija izvērtēja visus argumentus. Komisijas vairākums paļaujas uz Ministru kabineta veikto juridisko analīzi, kā to pierāda balsojumi komisijā.

Vēl arī minēšu, ka plašas bija ne tikai debates, bet arī kopējais dokumentu apjoms, kas deputātiem bija jāizskata.

Kopā likumprojektā iesniegti 20 priekšlikumi... 19 priekšlikumi.

1. ir deputāta Valērija Agešina priekšlikums, kas paredz izslēgt likumprojekta 1. pantu.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Valērijam Agešinam.

V. Agešins (SASKAŅA).

Vai es varu apvienot debašu laikus?

Sēdes vadītāja. Vai ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? Iebildumu nav.

V. Agešins. Godātie kolēģi! Gandrīz ikviens jurists ir piesardzīgs kategoriskos spriedumos un nopietnu izvērtējumu nevar pateikt vienā teikumā. Uzskatu, ka mums vispirms ir jānoskaidro, kāds ir šī dokumenta un it īpaši 1. panta leģitīmais mērķis.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija nolēmusi rosināt 2017. gada sasaukuma Rīgas domes atlaišanu, jo, ministrijas ieskatā, vietvara neesot spējusi izpildīt vienu no pašvaldības autonomajām funkcijām - nodrošināt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Juristu vidū vēl aizvien... joprojām nebūt nepastāv vienprātība par to, vai šis likumprojekts izstrādāts, balstoties uz faktiem, vai tomēr, neskatoties uz šīs nedēļas... juridiski nekorektiem un neveikliem papildinājumiem, vēl aizvien satur apgalvojumus.

Likumprojekta 1. pantā Latvijas lielākās pašvaldības atlaišana joprojām tiek pamatota ar tās nespēju organizēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Ministrs Juris Pūce joprojām to uzskata par iemeslu. Es to uzskatu par ieganstu. Neleģitīmais atlaišanas ieganst vēl aizvien ir tekstā. Uzskatu, ka likumdošanas procedūra arī nav tīra. Manā skatījumā, Ministru kabinetam jāiesniedz jauns likumprojekts izskatīšanai Saeimā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija nav rūpīgi izvērtējusi Rīgas domes atlaišanas pamatojuma skaidrību. Tāpēc mums vēl aizvien uzmanīgi jāraugās uz to, vai nepastāv satversmības riski. Turklāt ap šo likumprojektu notiekošais valdībā un Saeimā neliecina par labas pārvaldības principa ievērošanu. Tas ir arī labas likumdošanas prakses pārkāpums.

Visiem tiem, kuri šodien gatavojas svētkiem, varbūt arī gavilē, es vēlos atgādināt, ka Rīgas domes atlaišana ir tikai galējs risinājums un domes deputāti tika ievēlēti leģitīmās vēlēšanās, un elektorāta izteiktā griba ir demokrātiskas sabiedrības būtisks elements. Pilsoņu vēlētas pārstāvniecības atlaišana ir vērtējama kā vēlētāju gribas ierobežojums, ļoti nopietna pašvaldības tiesību ierobežošana. Lai Rīgas domes atlaišana būtu samērīga, ir jābūt pārliecībai, es teiktu, absolūtai pārliecībai, ka tā novērsīs ārkārtas situāciju, par kuru vairāki cilvēki vēlas diskutēt un spriež. Es redzu, ka domājošiem cilvēkiem šādas pārliecības nav.

Ja domes atlaišana nenovērsīs ārkārtas situāciju, tad atlaišana nav piemērojama saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu, jo domes atlaišana atceļ demokrātiskā ceļā ievēlētu institūciju.

Kopumā tā ir ļoti slikta prakse - mainīt vispārējās normas laikā, kad domājam par vienu konkrētu situāciju. Šādi gadījumi bieži izskatās slikti, nepareizi un juridiski nekorekti. Turklāt nav sniegts redzējums, kādā veidā pagaidu administrācija efektīvi atrisinās sadzīves atkritumu apsaimniekošanas funkcijas organizēšanu.

Es domāju, ka ir nepieciešama Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas konsekventa rīcība, salīdzinot Rīgas domes gadījumu ar citu pašvaldību rīcību, pildot vai, pareizāk sakot,

nepildot arī citas autonomās funkcijas saskaņā ar likumā "Par pašvaldībām" noteikto. Skaidrs, ka šai diskusijai ir arī plašāka nozīme, lai stimulētu citas pašvaldības ievērot likumus, jo tādi gadījumi, kad pašvaldības nepilda likumus, ir. Tas ir absolūti skaidrs.

Saskaņā ar likumu "Par pašvaldībām" ir pamats atlaist arī citas pašvaldības. Pašlaik tiek vērtēta tikai Rīgas domes rīcība, bet gandrīz netiek sniegts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kā visu pašvaldību darbību pārraugošās ministrijas vērtējums. Skaidrs, ka daļa lētticīgo ļaužu ar milzu sajūsmu šodien uztvers Rīgas domes padzīšanu, taču patiesībā nav tā īsti, par ko priecāties un gavilēt.

Varētu jau domāt, ka no domes atlaišanas nu būs kāds dižs labums rīdziniekiem, taču nav pamata cerēt, ka tie paši, tā teiksim, veidojumi, kas Saeimā un valdībā piesedz OIK un atlaiž dzelzceļniekus no darba, atnāks uz rātsnamu un uzvedīsies kā eņģeļi.

Partijas, kas nav spējušas godīgā cīņā vinnēt pašvaldību vēlēšanās, tagad izmanto savu parlamentā iegūto varu, lai revanšētos. Turklāt varu Saeimā viena daļa tagadējās valdošās koalīcijas ir ieguvusi, manā skatījumā, ar nekrietnām metodēm, sasolot vēlētājiem visādus brīnumlabumus, visu ko, bet, citiem vārdiem izsakoties, vēlētājus piekrāpjot.

Es uzskatu, ka Rīgas domes jautājumi jārisina tiesiskā veidā, nevis tā, kā tagad notiek parlamentā.

Mums jāvērtē likumprojekta 1. panta atbilstība Satversmes 1. pantā ietvertajam demokrātijas principam un... no 101. panta ietvertā... izrietošajam pašvaldības tiesību principam.

Es aicinu izslēgt likumprojekta 1. pantu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Es uzskatu, ka dome, kura nevēlas strādāt un kura uzskatāmi to demonstrē, ir atlaižama un - jo ātrāk, jo labāk. Tomēr tas būtu jādara tiesiskā veidā, nu vismaz, ja Latvija tik tiešām ir tiesiska valsts, kurai tiesību normas kaut ko nozīmē. Tāpēc man ir pamatots jautājums Saeimas varas koalīcijai - kādēļ jūs nevēlaties to darīt? Kādēļ jūs nevēlaties atlaist Rīgas domi tiesiskā veidā? Kādēļ jūs darāt visu, lai šādu atlaišanas iemeslu varētu apstrīdēt? Kādēļ jums tas ir vajadzīgs? Kādēļ jūs no sākuma no visiem iemesliem izvēlaties tieši to iemeslu, kurš visvairāk ir apstrīdams, un virzāt to kā vienīgo iemeslu, un uzstājīgi turaties pie tā? *(No NA frakcijas: "Izlasi priekšlikumu!")* Vai te nav pamats uzdot jautājumu, ka patiesībā jūs interesē nevis Rīgas domes atlaišana, bet gan tie saimnieciskie procesi, kuros jūs gribat piedalīties un būt par jauno politisko jumtu? Un tāpēc jums tas ir vajadzīgs. Kādēļ jūs pat pēc tam, kad tik tiešām ir dots šis pamatotais iemesls atlaist Rīgas domi, kad Rīgas dome ir uzskatāmi nodemonstrējusi, ka viņi nevēlas pildīt savas funkcijas, - kādēļ jūs pat tagad negribat to izdarīt tiesiskā veidā? Kāpēc jūs nesagatavojat jaunu likumprojektu un nenākat šeit, uz Saeimu? Kāpēc jūs pašlaik graujat atkal Latviju kā tiesisku un demokrātisku valsti pašos pamatos?

Ja varbūt jūs esat aizmirsuši, tad jūs varat šeit uz sienas izlasīt, kas ir rakstīts Latvijas Republikas Satversmē, - ka Latvija ir neatkarīga, demokrātiska republika un ka Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai. Tas nozīmē, ka šo likumprojektu... mums vajadzēja lemt šeit, Saeimā. Bet šāda likumprojekta nav. Tas, ko jūs izdarījāt, - jūs... vienkārši valdība uztaisīja savu lēmumu un iesniedza to, pārkāpjot principu, kāds vispār būtu jāievēro normāli demokrātiskā valstī, - ka šeit

Saeima to lemtu... izdebatētu un lemtu par to. Ko jūs izdarījāt? Izmantojot to, ka viens likumprojekts ir, kuru jūs... Jūs tomēr sapratāt, ka nu neizdosies to pasniegt kā tiesisku un pamatotu, un tad izdomājāt šinī likumprojektā ielikt iekšā kaut kādas citas normas. Bet, kolēģi, kad jūs to izdarījāt? Kad Saeima jau šo likumprojektu ir izskatījusi, kad it kā formāli jau visas šīs demokrātiskās procedūras šeit, Saeimā, mēs esam izgājuši. Un tagad jūs piedāvājat kaut ko pavisam citu, kas vispār šeit nav izdebatēts. Mums ir skaidrs, ka tas ir rupjš tiesību normu un demokrātijas pārkāpums. Jūs taču tikko runājāt par Krievijas propagandas draudiem! Jūs tagad strādājat kā Krievijas propagandas avots! Jūs esat tie, kas rada Krievijas propagandas draudus šeit ar šādu savu rīcību! Kāds te runāja par Rietumu virzienu un Putina virzienu. Jūs tagad ejat Putina virzienā. Pat vēl vairāk! Jūs nevis vienkārši ejat Putina virzienā, jūs esat Putina ceļa rādītāji pašlaik! *(Starpsauciens.)* Jo pat mūsu kaimiņvalstu režīmi neko tādu neatļaujas. Viņi vismaz formāli cenšas saglabāt tiesiskās normas, viņi ievēro likumu, vismaz formāli. Jūs pat to nevīžojat darīt!

Pēc būtības mūsu valsts ir nevis... nevis kā demokrātiska republika pašlaik funkcionē, bet kā feodāla valsts. Šī valsts ir sadalīta atsevišķiem feodāļiem, katram sava lēņu muiža ir iedota. Vienam ir iedota enerģētika, un viņš tur darbojas, dara, ko viņš grib, taisa afēras. Pārējie visu piesedz, jo tas ir viņu... tas ir viņu lauciņš. Un tā jūs turpināt.

Man no sākuma likās amizants prezidenta Levita ierosinājums - Latvijā uztaisīt demokrātijas nedēļu. Bet varbūt tiešām tur ir sava loģika. *(Aplausi.)* Varbūt vismaz vienu nedēļu gadā Latvija varētu būt kā demokrātiska valsts, kur tiešām mēs rīkojamies, dzīvojam un spriežam, kā tas demokrātiskā valstī pienākas. Kolēģi, aizdomājieties par to, ko jūs tagad darāt! *(Dep. S. Riekstiņa starpsauciens.)*

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Labrīt, augsti godātā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Es negribētu piekrist Zariņa kungam, ka pat mūsu austrumu kaimiņvalstīs tā nerīkojas. Diemžēl austrumu kaimiņvalstīs tā rīkojas. Un ir dažādas institūcijas, kas norāda uz to, ka mums ir austrumu kaimiņi, kuri tā rīkojas. Tiek nelikumīgā veidā atcelti... atceltas ievēlētas personas.

Un 1. priekšlikums, ko iesniedzis Agešina kungs, patiesībā ir jāatbalsta, lai mēs maksimāli izdarītu visu iespējamo, lai šis likumprojekts būtu kaut mazliet likumīgs, lai to nevarētu nevienā veidā apstrīdēt; lai apstrīdēšanai nebūtu pamata.

Jautājums par to, ko šobrīd ir izdarījusi Rīgas dome. Rīgas dome savā ziņā ir izdarījusi visu iespējamo, lai valdībai dotu pamatu leģitīmai atlaišanai.

Pēc procedūras arī... ja šo jautājumu kāds mēģinās apstrīdēt, tad... Likumprojektā ir jābūt vienam leģitīmam iemeslam; var būt uzskaitīti kaut vai simt iemesli, kāpēc Rīgas dome jāatlaiž, bet pēc būtības jābūt tikai vienam. Un šobrīd ar valdības priekšlikumiem... es domāju, par to nav nevienam šaubu, ka šis viens priekšlikums ir radīts. Tad jautājums valdošajai koalīcijai - kāpēc jūs neizņemat ārā no likumprojekta tos priekšlikumus, par kuriem ir tie jautājumi? Arī no mūsu, Zaļo un Zemnieku savienības, frakcijas skatoties - ja ir iesniegts šāds labojums uz otro lasījumu, būtisks labojums... Protams, Saeima var visu - Saeima var nobalsot, radīt tiesisko mehānismu. Saeimai tiešām ir ļoti plašas pilnvaras, bet ir ļoti būtiski pavērtēt, kā šos balsojumus, Saeimas

varas demonstrēšanu ir vērtējusi Satversmes tiesa pēdējos spriedumos. Tie spriedumi nav tālu jāmeklē.

Ļoti populāra lieta (un drīz mēs nonāksim pie šīs lietas, arī atkal balsosim) par piespiedu dalītā īpašuma procentu likmēm. Kāpēc Saeima atmeta... Satversmes tiesa atmeta šo likumprojektu atpakaļ Saeimai un pateica, ka šīs normas nav tiesiskas? Tikai tāpēc, ka šīs normas tika iestrādātas starp lasījumiem un tika vērtēta procedūra. Šajā brīdī aiz sava slinkuma vai augstprātības (man grūti pateikt, kurš ir svarīgāks, kas ir nospēlējis; es drīzāk teiktu - augstprātība) tā vietā, lai iesniegtu, balstoties uz valdībā pieņemto lēmumu, kur pilnīgi visas procedūras bija skaidri saprotamas, pieņemtu jaunu likumu (un nevajag stāstīt par administratīvo slogu, tas būtu ļoti ātri izdarāms), nodemonstrējot tiešām gribu tiesiski atlaist Rīgas domi, jūs iesniedzat vienkārši papildinājumus esošajam likumam un atkal noliekat šo jautājumu tādu tiešām pēc būtības apstrīdamu. Tik svarīgā jautājumā - demokrātijai svarīgā jautājumā! -, kad ir runa par vēlētas varas atbrīvošanu no amata, tam jānotiek maksimāli tiesiski, lai Saeimā nevienam par to nebūtu jautājumu.

Ja jūs būtu iesnieguši alternatīvu likumu, šī Saeima nobalsotu vienbalsīgi. Es nedomāju, ka SASKAŅAS kolēģi vai dajebkāds... neviens... neviens kolēģis vispār neapšaubītu šo procesu. Tā vietā jūs saglabājat šo 1. pantu, tā vietā jūs uz otro lasījumu iesniedzat valdības redzējumu, pārkāpjot jebkādas normālas procedūras.

Es redzu - Bondara kungs norūpējies sēž. Gan jau jūs saprotat, par ko es runāju. Es to nerunātu, ja nebūtu vismaz trīs pēdējā laika Satversmes tiesas spriedumu tieši par procedūru, kādā veidā Saeima līdz tam lēmumam nonākusi. Šis jautājums šobrīd tiek nolikts tieši uz... ņemot... neskatoties pat uz to, ka tur ir taisnība iekšā iekļauta, jautājums - kā jūs pie tās taisnības esat nonākuši? Tā ir tā lielākā problēma.

Šis priekšlikums, ko iesniedza Agešina kungs, savā ziņā jums palīdzētu, jo tas izņemtu no paša pamata ārā atkritumu stāstu, no kura vienkārši vajadzēja aizbraukt projām. Jo atkritumu stāsts - pat Juridiskais birojs pateica, ka tur nav pamata Rīgas domes atlaišanai. Priekš kam jūs jaucat šīs divas lietas kopā - apšaubāmu jautājumu ar tiesisku jautājumu? Saliekot kopā, rodas prettiesisks jautājums. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Šis tiešām ir ļoti īpatnējs gadījums. Es pat nedomāju, ka pie Eiropas vērtībām, pie mūsu demokrātijas vērtībām ir jezuītu princips, ka jebkuru mērķi var attaisnot ar līdzekļu izvēli. Šinī gadījumā tieši tas arī piemērots.

Agešina kunga priekšlikumam ir vieta, jo tieši likumprojekta 1. pantam būtu jābūt precīzam, izsmeļošam, demokrātiskam un atbilstošam visiem likumiem.

Tādi iemesli diemžēl tiešām pastāv, bet ne tas, no kā nekādīgi nevar atkāpties Ministru kabinets un tieši cienījamais ministra kungs. Es saprotu, ka diezgan grūti izbāzt galvu no atkritumiem, lai paskatītos ar svaigu aci uz esošo situāciju. Bet tas būtu jādara, jo pirmām kārtām tas ir pirmais gadījums, kad tiek atlaista galvaspilsētas dome. Šeit tiešām nevarētu būt nekādas šaubas ne likumdevējiem, ne cilvēkiem, kas dzīvo Rīgā, - iedzīvotājiem, vēlētājiem -, kas ir ievēlējuši šo domi, un viņiem ir jābūt simtprocentīgai pārliecībai, ka Saeima rīkojas likumīgi, taisnīgi, demokrātiski un godprātīgi. Var pieskaitīt piedāvāto versiju pie šādām? Nebūt ne.

Valaiņa kungs tikko teica... Es pats biju diemžēl Satversmes tiesas... viens no dalībniekiem, kad aizstāvējām Saeimā vienprātīgi atbalstītu normu par piespiedu nomas procentiem. Satversmes tiesa to bija noraidījusi, balstoties tikai un vienīgi uz procedūras trūkumiem (pēc Satversmes tiesas uzskata!). Vai šinī gadījumā, vakardien pieņemot grozījumus jau izskatītajā un atbalstītajā otrajam lasījumam likumprojekta variantā... Mēs to papildinām ar... nez ar ko un radām zināmu kropli. Vai tas ir pareizs solis un pareiza rīcība? Vai tiešām kaut kas mainītos, ja būtu iesniegts alternatīvais likumprojekts? Vai tiešām tā, kā Valaiņa kungs teica... ņemot vērā, ka 91. panta noteikumi tiešām ir pārkāpti... un šeit nevar būt strīdu nekādā ziņā... ka to likumprojektu... kāds mēģinātu protestēt vai oponēt tam likumprojektam... Nebūt ne! Bet šinī reizē mēs paši radām sev procedūras.

Iepriekšējā diskusija par NEPLP locekļiem, starp citu, bija ļoti īpatnēja, jo Feldmana kungs bija pateicis to galveno, kas ir locekļu atlases principā. Jūs varat būt pie jebkuras pārliecības, bet, ja NEPLP nepildīs tos uzstādījumus, ko nosaka valdošā koalīcija, tā būs atlaista un būs komplektēta no jauniem cilvēkiem, kā tas jau ir noticis.

Tāpēc arī šeit nu nevajadzētu uzspiest par jebkuru cenu nepareizu, netiesisku un amorālu lēmumu.

Es aicinātu atbalstīt Agešina kunga priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam. *(Dep. A. Gobzems: "Man apvienot vajadzēs laikus!")*

Ir tikai laiks līdz pārtraukumam. *(Dep. A. Gobzems: "Nu tad...")* Tad runāsiet pēc pārtraukuma. *(Smiekli.)*

Tātad debates tiks turpinātas pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu reģistrācijas režīmu!

Godātie kolēģi! Uzmanību! Šonedēļ 35 gadu jubileju svinējis mūsu kolēģis Krišjānis Feldmans, un mēs viņu sveicam. *(Aplausi.)*

Vārds reģistrācijas rezultātu nolasīšanai Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Jānis Ādamsons, Boriss Cilevičs, Anda Čakša, Inese Ikstena, Ainars Latkovskis... Latkovskis ir, Mārtiņš Šteins *(Starpsauciens: "Ir!")*... ir.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi, turpināsim Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts "Rīgas domes atlaišanas likums", debates par 1. priekšlikumu.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Šis Rīgas domes atlaišanas likumprojekta stāsts droši vien ieies vēsturē un Juridiskās fakultātes studentiem tiks pasniegts kā ļoti interesants, savdabīgs likumdošanas kāzuss. Jo arī... arī juridiskās *(Dep. J. Iesalnieks: "Vismaz interesanti studēt!")*... Tas ir vienīgais labums faktiski, ko šis likums atnesīs. Pētnieciskajam darbam tas būs ļoti noderīgs materiāls, jo arī Juridiskā biroja darbinieki šausmās novēršas katrreiz, kad viņi dzird šo vārdu savienojumu - Rīgas domes atlaišanas likumprojekts. Un tā ir taisnība. Jo, protams, tik šausmīgu veidojumu, kādu ir sagatavojis Pūces kungs, es domāju, nekad vēl juristi nav redzējuši. Un tas ir arī, kā jau saka... vienīgais labums no šī likumprojekta ir zinātniski pētnieciskajiem mērķiem.

Bet kopumā es gribu teikt, ka šis... viss šis stāsts ir vēl bēdīgāks par pašu... par pašu Rīgas domes stāstu. Tāpēc ka mēs šobrīd ļoti labi redzam partiju finansēšanas mērķi, šo te Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma ātrās pieņemšanas mērķi. Mēs redzam, ka mediķu algas šobrīd ir nomainītas pret skaistiem plakātiem, uz kuriem gozējas Staķa kungs. Tas viens.

Otrs. Šis likumprojekts arī izraisīja absolūti neloģisku divu likumu pieņemšanu attiecībā uz Rīgas... uz pašvaldības ārkārtas vēlēšanu termiņu.

Šobrīd Levita kungam, izsludinot šos divus likumus, nāksies pārkāpt pāri paša sacītajam reiz Bīriņu pilī juristu konferencē, kad Levita kungs teica, ka demokrātiskās vēlēšanas *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*... ka demokrātiskās vēlēšanās nedrīkst būt garāks termiņš par pieciem gadiem.

Bet šobrīd Levita kungam nāksies izdarīt ļoti smagu izvēli un izsludināt tādu likumu, kas paredz pašvaldības pārvēlēšanas gadījumā pilnvaru termiņu līdz sešu gadu ilgumam. Un tas ir tas, ko jūs savam mīļajam prezidentam esat novēlējuši, godātie kolēģi, - izsludināt šādu likumu pretēji savai pārliecībai.

Visbeidzot. Protams, ir stāsts arī par pašu Rīgas domi un to, ka Rīgas domē ir acīmredzot ļoti labsirdīgi cilvēki. Rīgas domē ir labsirdīgi cilvēki. Labsirdīgākais cilvēks Rīgas domē ir Rīgas mērs. *(Starpsauciens.)* Rīgas mērs Oļegs Burovs ir labsirdīgākais cilvēks Rīgas domē, jo labsirdīgs cilvēks, redzot to, cik šausmīgi lielās mokās top Rīgas domes atlaišanas likumprojekts, un to, kādās milzīgās auzās ir iebraucis Pūces kungs kopā ar visu koalīciju, mēģinot žirafi sakrustot ar mežacūku šajā likumprojektā... Burova kungs savā milzīgajā labsirdībā un nesavtīgumā ir nolēmis palīdzēt Pūces kungam atrisinātu šo problēmu. Bet arī šajā situācijā, kad šie labsirdīgie cilvēki paši sevi ir atlaiduši, lai tikai Pūces kungam būtu ērtāk šo Rīgas domes stāstu pabeigt, - arī tagad jūs, godātie kolēģi no koalīcijas, neprotat šo labsirdību izmantot pareizi. Jo, kā jau teica mani kolēģi, jums vajadzēja tik tiešām šo likumprojektu sagatavot no jauna, izlaist cauri valdībai un iesniegt Saeimai. Bet, es saprotu, jums ir ļoti lielas bažas par to, ka līdz nākamajai nedēļai šī valdība var arī izjukt. Tāpēc, lai jūs varētu šo likumprojektu palaist tautās, jūs gribat viņu pielipināt klāt iepriekšējam likumprojektam un tādējādi cenšaties kaut ko šobrīd izveidot. Bet... Jūs tiešām neprotat pareizi izmantot to brīnišķīgo iespēju, ko jums ir devis labsirdīgais Burova kungs!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

Gobzema kungs nerunās. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā... Ā, piedošanu! *(Starpsauciens.)* Izskatījās, ka jūs nospiedāt... atteikumu... Tātad Gobzema kungs bija pieteicies un *(Starpsauciens.)*... Viņš bija pieteicies. *(Dep. A. Gobzems: "Es biju pieteicies!")* Labi, uzskatīsim, ka tā ir sistēmas kļūda šoreiz. *(Starpsaucieni.)*

Vārds deputātam Aldim Gobzemam. *(Starpsauciens: "Kas ir sistēmas kļūda?")* Jums tika ļauts. *(Dep. J. Strīķe: "Viņš pats ir sistēmas kļūda!")*

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Ja godīgi, - Juta Strīķe tikko... protams, nenoturējās un pateica, ka es esot sistēmas kļūda *(Starpsaucieni.)*, jo... Viņa bīdīs uz Rīgas mēra amatu lielāko, manuprāt, korupcijas piesedzēju Rīgas domē - Jurašu, jo viņa draugs Ameriks iekārtoja viņa sievu brīvostā, lai to korupciju tādā veidā varētu piesegt, saņemt četrus tūkstošus mēnesī. Tāda ir tā sistēma, kuras kļūda esmu es, kas to atklāja! Ar to vajadzētu sākt.

Es patiesībā negribēju jūs lamāt, es gribēju jūs tā kā uzslavēt, bet sanāca mazliet citādāk.

Es balsošu "par" Rīgas domes atlaišanu - un ne jau tāpēc, ka tagad nāks labie spēki, ka tagad nāks Jaunups un tagad neshēmos. Jūs varat iedomāties tādu situāciju, ka Jaunups neshēmo kaut ko? Tādas situācijas vienkārši nav iespējamas. Tas ir pilnīgi skaidrs.

Es arī nestartēšu Rīgas domes vēlēšanās, ļaujot *(Starpsaucieni: "Ooo!")*... ļaujot Staķa kungam uzvarēt, jo es balsošu "par" Staķa kungu. Un es arī paskaidrošu - kāpēc. *(Starpsauciens.)*

Patiesībā, ja man būtu iespēja... Ja man būtu iespēja... Es uzskatu, ka par Rīgas domes priekšsēdētāju būtu jākļūst Mārim Kučinskim *(Starpsauciens: "O!")*, - un nevis tāpēc, ka *(Starpsauciens.)*... nevis tāpēc, ka viņš ir no ZZS, un nevis tāpēc, ka... pirms vēlēšanām es viņu kritizēju kā Lemberga pakalpiņu... bet tāpēc, ka viņš gandrīz vienīgais šajā zālē... atšķirībā no jums tiešām ir gudrs cilvēks *(Starpsauciens.)* un tiešām ir saimniecisks cilvēks. Un es uzskatu, ka šī partiju sistēma ir sevi izsmēlusi *(Starpsauciens.)*, bet, ja man būtu iespēja balsot par cilvēku, es balsotu par Māri Kučinski. Es arī uzskatu, ka šajās vēlēšanās principā, kas būs ārkārtas vēlēšanas, uzvarēs SASKAŅA un uzvarēs viņi tāpēc, ka jūs visi esat vāji. Jums ir Rīgas mēra amata kandidāts Ķirsis, VIENOTĪBA. Vājāka cilvēka vispār pasaulē nav! Viņš nobijās un pagājušajā vasarā varu nepārņēma tikai tāpēc, ka bailīgs. Viņš jau nav spējīgs vadīt Rīgas domi.

Nacionālā apvienība *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")* - viņi par Rīgas domes mēra amata kandidātu ir izvirzījuši Ansi Pūpolu. Tas ne tikai ir nenopietni, tas pat ir smieklīgi! Viņi paši netic šādai lietai. Nu kāpēc jūs kā partija melojat vēlētājiem, ka Ansis Pūpols jebkad dzīvē būs Rīgas mērs? *(Dep. S. Riekstiņš: "Par priekšlikumu!")* Nu nemelojiet!

Tāpat - Roberts Zīle, kuru jūs izliekat, kurš... Pats aizkulisēs vienmēr teica: "Es negribu būt premjers."

Pasakiet godīgi, ka jums nav mēra amata kandidāta, un apvienojieties ar JKP, izvirziet kaut vai to pašu Jurašu, lai gan Pūpols, protams, ir labāk, jo smieklīgāk. *(Smiekli.)*

Es balsošu "par" Staķi ne jau tāpēc, ka viņš ir zemessargs, tēvs, ka viņš labi uz plakātiem izskatās un... un ir izkārtne. Es arī domāju, ka Staķa kungs šodien netic tam, ka viņš ir reāli Rīgas mēra amata kandidāts. Viņš nav noticējis sev. Šodien viņš arī ir tikai izkārtne uz plakātiem. Bet

objektīvi viņš ir labākais Rīgas mēra amata kandidāts, kas uz šo brīdi ir pieteikts. *(Starpsauciens.)* Un tāpēc... lai arī es, protams, nevarētu izdzert, es atvainojos, es nevarētu izdzert tik daudz kā daži deputāti, lai nobalstu par Attīstībai/Par! *(Starpsauciens: "A izšņaukt?")*, bet objektīvi - objektīvi! - Staķa kungs kā cilvēks no pieteiktajiem mēra kandidātiem ir vienkārši spēcīgāks par pārējiem. Un es uzskatu - tā kā partiju sistēma sevi ir izsmēlusi, ir jābalso par cilvēkiem.

Es arī balsotu, starp citu *(Starpsauciens.)*... Es arī balsotu par to, ka... vēlēšanās jūs tur vienmēr lamājat "Saskaņu", ka tas ir... ka tas ir pretlikumīgi un tamlīdzīgi...

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, par 1. priekšlikumu *(Dep. A. Gobzems: "Tas ir par Rīgas domes..."; starpsauciens: "Par priekšlikumu!")*... Lūdzu, atgriezieties par 1. priekšlikumu...

A. Gobzems. Tas arī ir par 1. priekšlikumu. *(Starpsauciens: "Nē, nav!")*

Sēdes vadītāja. "Izslēgt likumprojekta 1. pantu." Es jums atgādinu 1. priekšlikumu. Lūdzu, debatējiet par priekšlikumu! *(Starpsauciens.)*

A. Gobzems. Kāpēc jūs mani pārtraucāt?

Sēdes vadītāja. Lūdzu, debatējiet par priekšlikumu!

A. Gobzems. Saprotiet, jums tiesības mani pārtraukt ir tikai tad, ja es nerunāju par Rīgas domes atlaišanu.

Sēdes vadītāja. Šobrīd jūs nerunājat par priekšlikumu.

A. Gobzems. Mūrnieces kundze! Mūrnieces kundze! "Tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības." *(Starpsaucieni: "Izslēdziet mikrofonu!" Troksnis zālē.)* Tas ir Civillikuma 1. pantā rakstīts. Tas jums ir jāievēro.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, debatējiet par priekšlikumu. Es jūs lūdzu to darīt atkārtoti. Par priekšlikumu - 1. pants.

A. Gobzems. Tātad par Rīgas domes atlaišanu ir jābalso... jābalso tā iemesla dēļ, ka Rīgas dome ir "atlaidusies" pati. *(Dep. A. Muižniece: "Par priekšlikumu!")* Bet... bet būtiski ir uzsvērt - būtiski uzsvērt -, ka sabiedrība jums netic nevienam, ka jūs tagad sakāt, ka Rīgas dome ir jāatlaiž, ka tur ir korupcija un tamlīdzīgi. Jūs pat šo priekšlikumu nevarat sagatavot kārtīgi. Tā ir... Tas ir pierādījums, ka sabiedrība uzskata, ka šī politisko partiju sistēma ir bankrotējusi. Jums vajadzētu vienkārši atnākt ar jaunu likumu un pateikt: "Dome trīsreiz nobalsoja par sevis atlaišanu, un tāpēc mēs domi atlaižam... atlaidīsim."

Bet es balsošu par Rīgas domes atlaišanu, jo man šīs politiskās spēles liekas smieklīgas. Man liekas smieklīgas šīs spēles, ka jūs pārmetat SASKAŅAI, lai gan esat tieši tādi paši kā viņi. Man liekas smieklīgas šīs spēles tāpēc, ka jūs sakāt, ka tur nebūs tagad korupcijas. Tāpēc es gribu dot iespēju Staķa kungam pierādīt, ka viņš atcels azartspēles Rīgā, ka viņš nebūs Jaunupa marionete, ka viņš atkritumu biznesu neatdos savas partijas biedriem vai paziņām, Kokoreviča kungam un tamlīdzīgi. Es domāju, ka mums jāsāk runāt par to, ka mums ir jāievēlē spēcīgākie cilvēki, nevis jānodarbojas ar partiju intrigām. *(Starpsaucieni.)*

Paldies jums, ka jūs uzmanīgi klausījāties. Un paldies jums, Mūrnieces kundze, ka jūs centāties mani pārtraukt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Nav vēl vēlēšanas sākušās. Vēl jau Rīgas dome arī nav atlaista.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam otro reizi. *(Starpsauciens.)*

I. Zariņš (SASKAŅA).

Runājot par sistēmiskām kļūdām. Kolēģi! Tūlīt būs balsojums par šo priekšlikumu, un jūsu pienākums, ja jūs tik tiešām uzskatāt, ka rīkojaties tiesiski un demokrātiski, būtu nākt šeit un pamatot, kāpēc jūs neatbalstāt šo priekšlikumu, kāpēc jūs nevēlaties izņemt laukā no likumprojekta mērķi, kuram nav ne tiesiska, ne arī reāli fiziska pamatojuma. Tā nav. Tāpat arī jūs neviens neatnācāt šeit un nepaskaidrojāt, kāpēc vēlaties īstenot... Rīgas domi prettiesiskā, nedemokrātiskā veidā.

Pēc būtības tas, ko jūs tagad izdarāt, - valdība nolēma, pārkāpjot visas procedūras, ka viņi vienkārši tā vēlas darīt un izmantot Saeimu kā aklu balsošanas mašīnu. Jūs tagad ar šādu balsojumu to apliecināsiet, jo pēc būtības vēl vakar vakarā mums nebija redzama tā likumprojekta tabula, par kuru būtu jābalso. Tātad normāli likumprojektu, kas jāskata steidzamības kārtībā, skata divos lasījumos, dodot iespēju deputātiem iepazīties, pēc tam debatēt par šiem priekšlikumiem, izteikt savus priekšlikumus. Tas viss tika apiets. Tika izveidota procedūra, kādu nepielieto pat Putina režīms. Un tādā veidā jūs tagad gribat atlaist domi.

Ko tas jums dos? Atnāciet un šeit pasakiet. Ja jūs to nevarat pateikt, jūs vienkārši atzīstat to, ka esat Latviju kā tiesisku un demokrātisku valsti izveidojuši par fikciju.

Es aicinu jūs to... šo apgalvojumu kliedēt. Ja jūs to nevarat izdarīt, tad, es domāju, tas būs viens spēcīgs pamats, kā apstrīdēt šo lēmumu pēc tam.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā kas skaidrojams par 1. priekšlikumu? *(No frakcijas SASKAŅA: "Jābalso "par"!")*

M. Šteins. Komisijā 1. priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputāta Agešina iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 26, pret - 56, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 2. - deputāta Jāņa Ādamsona priekšlikums. Tas paredz izteikt likumprojekta 1. pantu šādā redakcijā: "1. pants. Šā likuma mērķis ir izpildīt Nacionālās apvienības 2018. gada decembrī partijas kongresā pieņemto lēmumu par Rīgas domes atlaišanu." Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts. *(Smiekli. Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputāta Ādamsona iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 25, pret - 57, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 3. - deputāta Ivara Zariņa priekšlikums. Tas paredz izteikt likumprojekta 1. pantu šādā redakcijā: "1. pants. Šā likuma mērķis ir novērst situāciju, ka Rīgas dome pilda pašvaldības autonomo funkciju - organizēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, un nodrošināt, lai tiktu īstenots jauns atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu iepirkums priekš tiem pašiem pakalpojumu sniedzējiem, bet Saeimas varas koalīcijas politiskajā pārraudzībā. Šis likums tiek pieņemts atbilstoši "bezkompromisa tiesiskuma principiem", tāpēc šo likumu nevar uzskatīt par nelikumīgu, lai arī kāds tam nebūtu pamatojums." Komisijā nav atbalstīts. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Jā, kolēģi. Es piedāvāju saukt lietas īstajos vārdos.

Kāpēc vispār tika organizēta steidzami Rīgas domes atlaišana, kamēr vispār Rīgas dome pati nebija devusi šo iemeslu? Un kāpēc bija vajadzīgs tieši šāds iemesls? Jo, kā mēs zinām, publiski tika debatēts par ļoti daudziem iemesliem. Kas tikai viss... kādi tikai iemesli netika minēti, kuru dēļ būtu Rīgas dome jāatlaiž. Ieskaitot korupciju, kura nez kāpēc šinī likumprojektā neparādās. Mēs aicinājām kolēģus to iekļaut, bet viņi nevēlējās. Tāpēc es sagatavoju likumprojektā šo labojumu, kurā mēs godīgi ierakstām, kāpēc patiesībā tiek atlaista šī Rīgas dome. Ka šī atkritumu sāga tiek izmantota... ka tā ir vajadzīga tikai tāpēc, lai radītu iespēju uztaisīt jaunu politisko jumtu un principā rīdziniekiem rezultātā ieskapēt visu to pašu, kas jau ir bijis, vienkārši zem cita politiskā piesega.

Un šeit es vēršos pie tiem, kuri stāstīja, ka viņi baigi grib cīnīties ar atkritumu mafiju. Jūs pašlaik gatavojat jaunu jumtu šai atkritumu mafijai. Tad iznāk, ka jūs cīnījāties ar to atkritumu mafiju tikai tāpēc, lai jūs varētu būt viņu jaunais jumts. Jo pēc būtības tas ir tas, kāpēc likumprojektā ir šāds pamatojums iekļauts... ko jūs esat iekļāvuši. *(Dep. S. Riekstiņš: "Kā jūs shēmojāt visu laiku?")*

Un, tā kā jūs nevarējāt dot nekādu tiesisko pamatojumu savai rīcībai, es piedāvāju jums izeju, kādā veidā jūs varat uzrakstīt to pamatojumu. Ieviešam to principu, ko jūs paši esat nodeklarējuši, - "bezkompromisa tiesiskums", kas nozīmē - nekādu kompromisu ar tiesiskumu! Šeit mēs nevaram diskutēt par tiesiskumu kā tādu, vienkārši tāpēc arī pasludinām: šis ir "bezkompromisa tiesiskums", tāpēc nekādas tiesiskuma debates nav nepieciešamas un nav arī vajadzīgas. Tas ir tas, ko jūs pēc būtības fiziski arī darāt. *(Dep. D. Šmits aplaudē.)*

Tāpēc, kolēģi, es ceru, ka jūs atbalstīsiet šo priekšlikumu, jo tas atbilst principā jūsu filozofijai, jūsu koncepcijai un jūsu izpratnei par tiesiskumu un demokrātiju šinī valstī... un par godīgumu arī, starp citu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam. *(Dep. S. Riekstiņš: "SASKAŅAS zagļu varza ir pēdējā, kura varētu..."; starpsauciens: "Ej no tribīnes un runā!")*

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es uzreiz gribu atvainoties. Ņemot vērā, ka Mūrnieces kundze man nav sagatavojusi runu, ko es drīkstu runāt, mēģināšu pats saviem vārdiem. *(Smiekli.)*

Es sapratu, kāpēc domi grib atlaist. Jūs pamanījāt, ka vienmēr JKP runā par to, ka visur citur oligarhi, ja? Latviešiem ir tāds teiciens - ķeriet zagli! Kas to teicienu parasti saka? To teicienu parasti visskaļāk kliedz tie, kas paši klusībā rīkojas. Kāpēc es JKP nosaucu? Kurš ir bijis Andra Šķēles padomnieks? Ka tikai ne Tālis Linkaits no JKP ir bijis ilgstoši oligarha Andra Šķēles padomnieks? Varbūt... Kuram ir atkritumu biznesa intereses Rīgā? Vai tik ne Andrim Šķēlem? Tāpēc ir diezgan skaidri saprotams, kāpēc JKP ļoti skaļi kliedz par tām oligarhu interesēm, jo tas pilnībā atbilst latviešu tautas sakāmajam - ķeriet zagli! Jūs visskaļāk kliedzat, tātad lai klusībā varētu kaut kā nodarboties ar visu to un droši vien izpildīt Andra Šķēles intereses vecas draudzības vārdā. Nu, uzkāpiet... un pastāstiet to visu! Tā ir pirmā lieta.

Otrā lieta. Ja mēs par tiem oligarhiem un atgriešanos Rīgā... Man atkal ir jāatgriežas (nu, atkārtošana, protams, ir zināšanu māte) pie Juraša labajām attiecībām ar Andri Ameriku. *(Starpsaucieni: "Ooo!"; "Kaut kas jauns!")* Tātad Juraša sieva brīvostā par četriem tūkstošiem eiro bez konkursa... Nav iespējams bez Andra Amerika un Juraša mīcīšanās pa stūriem, ja, kaut kur. Tas vienkārši nav iespējams! Nu, to taču saprot ikviens cilvēks. Tātad patiesībā tas, ko JKP grib panākt, ir turpināt Andra Amerika intereses Rīgas domē caur Jurašu, tāpēc jau viņu virza par to mēru. Kā tad citādāk tās *(Starpsauciens.)*... kā tad citādāk tās tiks īstenotas? *(Starpsauciens: "Ko pīpē?"; dep. S. Riekstiņš: "Laba manta, Aldi! Nemaini dīleru!")* Tā ir nākamā lieta.

Trešā lieta. Ja mēs runājam par tām interesēm, kuras jūs gribat nostiprināt. Nacionālā apvienība, jūs sakāt, ka "Saskaņu" vajag izmest ārā. Deputāts Teirumnieks - ļoti patīkams cilvēks, man ļoti - tiešām ļoti! - patīk. *(Starpsauciens.)* Goda vārds! Nē, tiešām! No sirds es to saku. Es skatos Saeimas ēdnīcā... Es skatos Saeimas ēdnīcā - viņš nepārtraukti komunicē ar Jāni Krišānu no SASKAŅAS. Nepārtraukti! *(Starpsauciens.)* Kaut kas tur nav tīrs! *(Zālē troksnis.)* Es domāju, ka jūs gribat "Saskaņas"... "Saskaņu" dabūt šādā veidā, slēptā veidā, atpakaļ tajā Rīgas domē. Tā ir trešā lieta.

Ceturtā lieta. Attīstībai/Par! Nu par Jaunupu viss ir skaidrs, ja, tur *(Starpsaucieni: "Balsosim!")*, es domāju, nav nekādu problēmu. Par Attīstībai/Par! viss ir skaidrs. Attīstībai/Par! jau arī patiesībā ir tikai "Saskaņas" satelīts, jo tad, kad vajag balsis, Pavļuts pirmais pie Urbanoviča klāt. Tā ir vienmēr! Visur! Līdz ar to man ir dziļa pārliecība, ka, kaut arī Rīgas domi vajag atlaist, ir pilnīgi skaidrs, ka pēc Rīgas domes atlaišanas šajās vēlēšanās uzvarēs tie, kam jāuzvar.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Tiešām Zariņa kunga priekšlikums ir atbalstāms. Kāpēc?

Pirmkārt, tas paredz, ka likuma mērķis ir īstenots ar šo te priekšlikumu un Rīgas dome tiek atlaista.

Otrkārt, juridisko argumentu vietā ir minēts galvenais arguments, ka tas ir tiešām bezkompromisu tiesiskuma pazīme, un man liekas, ka tas jau ir izsmeļošs arguments, lai virzītos arī uz priekšu un pieņemtu šo likumu kopumā.

Treškārt. Šodien pat intervijā "Latvijas Televīzijai" deputāts Jansons jau teica, ka principā šodien izskatāmais jautājums ir savā laikā ierosināts un atbalstīts Nacionālās apvienības kongresā kā kongresa lēmums. Līdz ar to arī iepriekšējais priekšlikums ir vietā, jo vienkārši te ir... lietas ir

nosauktas īstajos vārdos. Kāpēc mēs baidāmies no patiesības? Ja tā ir patiesība, tā ir atbalstāma. Ja mērķis ir sasniedzams ar šādu priekšlikumu, tas ir atbalstāms.

Es aicinu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas skaidrojams?

M. Šteins. 3. - deputāta Ivara Zariņa priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts. *(Dep. I. Zariņš: "Ai, ai, ai!")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - deputāta Zariņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 23, pret - 59, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 4. ir Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums. Tas izstrādāts, balstoties uz saņemto vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Jura Pūces vēstuli un rosina izteikt likumprojekta "Rīgas domes atlaišanas likums" 1. pantu šādā redakcijā:

"1. pants. Ņemot vērā, ka Rīgas dome:

1) nav spējīga pieņemt lēmumus sakarā ar to, ka trīs sēdēs pēc kārtas nav piedalījusies vairāk nekā puse no attiecīgās domes deputātu kopskaita (likuma "Par pašvaldībām" 91. panta pirmās daļas 4. punkts),

2) pieļauj nelikumīgu rīcību un nepilda Atkritumu apsaimniekošanas likumā, likumā "Par pašvaldībām" un citos normatīvajos aktos noteikto pašvaldības autonomo funkciju - organizēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu (likuma "Par pašvaldībām" 91. panta pirmās daļas 1. punkts),

ar šo likumu Saeima atlaiž Rīgas domi."

Komisijā šis priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram Jurim Pūcem.

J. Pūce (vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Augsti godātā Saeima! Saeimas kārtības rullis tiešām Ministru kabineta pārstāvim kādā lietā dod iespēju ļoti, ļoti detalizēti debatēt par katru priekšlikumu. Tomēr vairāki priekšlikumi, kas ir iesniegti izskatīšanai otrajā lasījumā, acīmredzami nav domāti nopietni, ar nodomu patiešām uzlabot likumprojektu.

Bet es izmantošu šo atbildīgās komisijas priekšlikumu, kuru savā otrdienas sēdē šajā nedēļā Ministru kabinets izvirzīja un pilnvaroja mani iesniegt atbildīgajai komisijai... kā iemeslu faktiski skaidrot tos apstākļus, pie kuriem mēs esam nonākuši, lai lemtu par papildu juridisko pamatu Rīgas domes atlaišanai.

Šis priekšlikums ir par svarīgāko likumprojekta pantu. Faktiski skaidrs, ka bez 1. panta pārējam likumprojektam jēgas nav. Pārējie likumprojekta panti risina tālāk jautājumu par funkcionēšanu līdz vēlēšanām un vēlēšanu norisi.

Es tāpēc izmantošu arī iespēju, diskutējot par šo priekšlikumu, konceptuāli iezīmēt visu to juridisko un politisko kontekstu, kurā lēmums tiek pieņemts.

Sākumā - par iemesliem. Stāstot par šodien balsošanai sagatavoto likumprojektu par Rīgas domes atlaišanu, man ir jāsāk ar salīdzinājumu, kas varbūt kādam varētu šķist pārāk dramatisks, taču, rūpīgi iepazīstoties ar detaļām, diemžēl jāsecina, ka tas tā nav. Līdzīgi kā trešo pasaules valstu diktatori, kuri pēc ilgstošas nemākulīgas valdīšanas, korupcijas skandāliem un ekonomiskas katastrofas aizbēg trimdā, arī bijušais Rīgas mērs šobrīd Briselē neredz savu vainu pie situācijas, kādā ir nonākusi Latvijas galvaspilsēta Rīga. Gluži kā Idi Aminam: vainīgi ir visi citi - politiskie oponenti, ārvalstu interventi, amerikāņi.

Rīgā Ušakovs bija izveidojis savu karaļvalsti ar vasaļiem, kuri katrs pārvaldīja un izsaimniekoja savu nozari. To, ka karaļvalstī viss nav kārtībā, varēja nojaust jau sen, taču pilnā apmērā skumjā aina atklājās pēc godātā mēra piespiedu bēgšanas uz Briseli.

Ilgstoši ir bijis tā, ka vadošos amatos Rīgas pašvaldībā ir patvaļīgi likti paklausīgākie, bieži vien bez konkursa vai bez jebkādas citas saprotamas atlases procedūras. Tas, protams, ir izveidojis tādu pārvaldības kultūru, kurā kvalitātei nav nozīmes, tiesiskai lēmuma pieņemšanai nav nozīmes, toties cieņā ir pakļāvība, cieņā ir tādu lēmumu pieņemšana, kuri apmierina saimnieku. Tagad, kad saimnieka vairs nav blakus, daži ir sākuši darboties neatkarīgi, citi savukārt bez saimnieka uzraudzības nav spējīgi spert ne soli, neizdarot kārtējo kļūdu.

Pats Ušakovs tviterī vēl nesen ziņoja: Eiropā vienīgie gadījumi, kad atstādināta pašvaldība, esot bijuši saistīti ar mafiju. Neilgi pirms šī paziņojuma viņš rakstīja: Rīgā valdot Mata Hari, kas 10 gadus esot koferos nēsājusi naudu... Interesanti, kāpēc šos 10 gadus bijušais Rīgas mērs nav satraucies par šiem naudas koferiem? Kāpēc viņš nav uztraucies par to, kur un kāpēc Mata Hari koferus staipa? Bet uztraukums ir parādījies tikai tagad.

Dārgi mums ir izmaksājuši šie 10 gadi. Ielas ir katastrofālā stāvoklī. "Rīgas satiksme" pārvadā pasažierus vairāk... vairākas reizes dārgāk nekā Viļņā vai Tallinā. Bet - runājot par mafiju. Rīgas Centrāltirgū gadiem nelegāli tiek tirgots spirts un cigaretes. "Rīgas namu pārvaldnieks" tā vietā, lai kaut ko apsaimniekotu, blēdās ar kvadrātmetriem un maksā konsultantiem, bērnudārzu rindas netiek risinātas, sociālajiem darbiniekiem, skolotājiem, pašvaldības policistiem naudas nav, bet vēsturisku skulptūru Vērmanes dārzā pārtaisa par džakuzi. Tā vietā, lai risinātu problēmas, Rīgas dome tiesājas ar skolotājiem, kas iebilst par likumu pildīšanu.

Šo sarakstu varētu turpināt vēl ilgi, taču es domāju, ka tikai retais no klātesošajiem nebūs pamanījis, ka, maigi izsakoties, Rīgā viss nav labi.

Pirmais solis, lai apturētu tālāku Rīgas lejupslīdi, tika sperts pagājušā gadā, atstādinot Rīgas domes priekšsēdētāju Nilu Ušakovu no amata par pārkāpumiem pašvaldības uzņēmuma "Rīgas satiksme" pārraudzībā. Lai arī pats Ušakovs apgalvoja, ka esot atstādināts nepamatoti, tomēr izvēlējās aizbēgt uz Briseli.

Šobrīd ir pienācis laiks spert nākamo soli un atjaunot Latvijas lielākās pašvaldības faktisku un tiesisku rīcībspēju. Atgūt uzticamību šai institūcijai, atgriezt Rīgu uz izaugsmes ceļa, atbrīvojoties no iepriekš izveidotā necaurskatāmā sliktas pārvaldības modeļa.

Ņemot vērā konstatētos pārkāpumus, ir pienācis laiks atlaist Rīgas domi.

Likuma "Par pašvaldībām" 91. pants nosaka tiesības Saeimai atlaist pašvaldības domi tikai noteiktos gadījumos, kā arī nosaka procedūru, kas ir jāievēro. Atbilstoši likumam tiesības ierosināt domes atlaišanu ir tikai Ministru kabinetam, un 2019. gada 17. decembrī Ministru kabinets pieņēma lēmumu par Rīgas domes atlaišanu, virzot likumprojektu uz Saeimu. Ministru kabinets ar to noslēdza Ministru kabineta ietvaros veikto juridisko pārbaudi par to, vai Rīgas pašvaldības rīcība sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jomā ir bijusi atbilstoša likumam. Faktiski likumprojekta anotācijā ir norādīts, ka Rīgas dome pieļauj nelikumīgu rīcību un nepilda Atkritumu apsaimniekošanas likumā, likumā "Par pašvaldībām" un citos normatīvajos aktos noteikto pašvaldības autonomo funkciju, tādā veidā arī liedzot Rīgas iedzīvotājiem konstitūcijā garantētās tiesības.

Likumprojekts "Rīgas domes atlaišanas likums" ir sagatavots, izvērtējot Rīgas domes rīcību, veicot šo funkciju par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšanu. Uz pašreizējā sasaukuma rīcības izvērtējumu attiecināma arī Rīgas domes iepriekšējo sasaukumu rīcība, ievērojot to, ka Rīgas dome, kopš Satversmes tiesa 2012. gada 6. decembrī pieņēma spriedumu lietā par Atkritumu apsaimniekošanas likuma pārejas noteikumu 12. punktu, līdz pat šim brīdim nav nodrošinājusi Satversmes tiesas lēmuma atbilstošu izpildi.

Saskaņā ar Satversmes tiesas lēmumu, ja pašvaldība un sadzīves atkritumu apsaimniekotājs pēc 2005. gada 26. jūlija ir noslēguši vai pagarinājuši līgumu par atkritumu apsaimniekošanu, nepiemērojot normatīvos aktus par publisko iepirkumu, minētais līgums ir izbeidzams ne vēlāk kā līdz 2013. gada 1. jūlijam. Satversmes tiesas spriedums attiecas uz Rīgas pilsētas domes noslēgtajiem līgumiem ar atkritumu apsaimniekošanas komersantiem, jo tie bija noslēgti, nepiemērojot normatīvos aktus par publisko iepirkumu, un noslēgto līgumu darbības termiņš neatbilda minētajiem normatīvajiem aktiem. Bet šie līgumi turpināja būt spēkā līdz pat 2019. gada 15. septembrim.

Mūsu ministrija - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija - savā 2019. gada 19. jūlija vēstulē norādīja Rīgas domei uz konstatētajām neatbilstībām un aicināja Rīgas domi pieņemt lēmumu plānot un īstenot pasākumus atkritumu apsaimniekošanas sistēmas jautājumu sakārtošanai un pakalpojumu, kas saistīti ar atkritumu apsaimniekošanu, sniegšanas sakārtošanai.

Atgādināšu, ka saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma normām pašvaldībai ir faktiski divi galvenie pienākumi. Pirmkārt, izdot saistošos noteikumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā, nosakot šīs teritorijas dalījumu atkritumu apsaimniekošanas zonās.

Otrkārt, organizēt visu sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

Rīgas dome 2018. gada 31. jūlijā kopā ar pašvaldības SIA "Getliņi EKO" izsludināja publiskās un privātās partnerības procedūras ietvaros iepirkumu par pakalpojumu sniegšanu visā Rīgas administratīvajā teritorijā kā vienā zonā. Taču uz to brīdi spēkā esošie Rīgas domes saistošie noteikumi - 2013. gada 17. decembra noteikumi Nr. 90 - noteica, ka Rīgas pašvaldība tiek iedalīta trijās atkritumu apsaimniekošanas zonās. Attiecīgi Rīgas domes faktiskā rīcība bija pretrunā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu.

Tādējādi līdz ar šīs procedūras izsludināšanu arī tika būtiski ierobežota konkurence ilgstošā laika periodā, ievērojot, ka līgums tika noslēgts uz maksimālo iespējamo termiņu - 20 gadiem.

Rīgas dome ilgstoši nerisināja jautājumu par normatīvajos aktos ietvertajām prasībām saistībā ar dalīto atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma nodrošināšanu un atbilstošu pakalpojuma pieejamību visā pilsētas teritorijā visiem iedzīvotājiem atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likumam un Ministru kabineta diviem noteikumiem. Tā kā atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma nodrošināšanas pienākums nebija atbilstoši normatīvo aktu prasībām izpildīts, Rīgas domei, kas uzsāka darbu 2017. gada 22. jūnijā, bija pienākums nodrošināt atbilstošu šo prasību izpildi.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas vēstulē mēs norādījām uz konstatētajām neatbilstībām, aicinājām domi pieņemt lēmumu, grozīt saistošos noteikumus, plānot tādu iepirkuma procedūru, kas atbilst likuma prasībām. Taču pašvaldība procedūras ietvaros izvēlējās apsaimniekotāju, kas uzsāka līgumu noslēgšanas procedūru pretēji saistošajiem noteikumiem. Par šīs procedūras rezultātu... turklāt situācijā... Konkurences padome pieņēma savu 9. septembra lēmumu par pagaidu noregulējumu, kura rezultātā tika apturēts līgumu slēgšanas process. Bet jau pirms šī lēmuma pieņemšanas Konkurences padome vairākkārt brīdināja Rīgas domi par tiesiskajām sekām. Rīgas dome izvēlējās Konkurences padomes brīdinājumus ignorēt. Tagad diskusijās (tajā skaitā - atbildīgajā komisijā) ir izskanējis, ka Konkurences padomes lēmums ir jāuztver par *force majeure* (nepārvaramu varu) - nebija iespējas izvairīties. Situācijā, kurā viena gada ietvaros pašvaldība saņem trīs brīdinājumus no Konkurences padomes par to, ka nedarbojas likumam atbilstoši, saukt to par forsmažoru būtu ievērojami pārspīlēti. Turklāt Rīgas dome pēc Konkurences padomes paziņojuma par pagaidu noregulējumu neveica nekādas darbības, lai nodrošinātu atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību un neradītu antropogēnas katastrofas draudus, kas saistīti ar potenciālu kaitējumu videi un sabiedrības veselībai, ja 2019. gada 15. septembrī tiktu apturēta vai būtiski apgrūtināta sadzīves atkritumu savākšana un izvešana no Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas.

Ievērojot Rīgas domes nespēju nodrošināt savu funkciju izpildi un ministrijai izteikto Rīgas domes pašas aicinājumu risināt situāciju, Ministru kabinets, lai nodrošinātu Rīgas iedzīvotājiem Satversmes 115. pantā garantētās tiesības, savā 12. septembra sēdē pieņēma rīkojumu par ārkārtējās situācijas izsludināšanu Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā. Saeima šo lēmumu apstiprināja, bet pēc Ministru kabineta rīkojuma pieņemšanas Rīgas dome, kas bija šajā rīkojumā iecelta par atbildīgo institūciju par ārkārtējās situācijas nodrošināšanu, neveica nekādas darbības, lai uzsāktu atkritumu apsaimniekotāju izvēli - atbilstoši Publisko iepirkumu likumam un Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktajām prasībām - visā šajā trīs mēnešu periodā.

Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likumam atkritumu radītājiem un valdītājiem ir jāslēdz līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību. Savukārt Rīgas dome ir noteikusi, ka minēto līgumu slēgšanas pienākums ir noteikts tikai vienā gadījumā. Un tas ir pretrunā ar normatīvo aktu prasībām par atkritumu apsaimniekošanu. Trīs mēnešu laikā Rīgas dome nenovērsa tos juridiskos apstākļus, kas bija par pamatu ārkārtējās situācijas izsludināšanai. Līdz ar to Ministru kabinets bija spiests pagarināt izsludināto ārkārtējo situāciju vēl uz trīs mēnešiem - līdz 2020. gada 12. martam.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija 2019. gada 11. novembrī sniedza negatīvu atzinumu par Rīgas domes 2019. gada 30. oktobrī pieņemtajiem saistošajiem noteikumiem, norādot, ka tie neatbilst likuma prasībām. Rīgas dome 2019. gada 5. decembrī iesniedza VARAM informācijai precizētos saistošos noteikumus un iebildumus VARAM atzinumam par Rīgas domes saistošajiem noteikumiem. Saistošie noteikumi tika publicēti oficiālā izdevumā, taču ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojumu saistošo noteikumu divi punkti - tie, kas ir pretrunā ar normatīvo aktu prasībām, - tika apturēti. Rīgas dome nav šo VARAM rīkojumu apstrīdējusi. Tātad attiecīgās normas ir zaudējušas spēku. Acīmredzot Rīgas dome tos... ir atzinusi par pamatotu VARAM rīkojumu. Bet līdz šim brīdim Rīgas dome nav grozījusi saistošos

noteikumus, lai tie atbilstu likumā noteiktajām prasībām. Tādā kontekstā VARAM uzskata, ka ir pamats atlaist Rīgas pašvaldības domi, jo būtiski pārkāpumi ir pieļauti visā pašvaldības domes attiecīgā sasaukuma darbības periodā vairākkārtīgi un atkārtoti.

Līdz ar to ir nepārprotami, ka vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram, veicot hierarhisko pārraudzību pār pašvaldību un domes priekšsēdētāju, konstatējot demokrātijas un tiesiskuma apdraudējumu, ir pienācīgi jāreaģē un apdraudējums jānovērš.

Izvērtējot iepriekš minētos pārkāpumus, ministrijas ierēdņi nonāca pie secinājuma, ka ir pamats uzskatīt, ka nepieciešams izmantot likumā "Par pašvaldībām" noteikto mehānismu, lai atlaistu Rīgas domi, jo citā veidā nav iespējams nodrošināt, ka Rīgas domes darbībā šādi pārkāpumi netiktu atkārtoti un domes darbība tiktu īstenota atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Ministrijas ierēdņi ir secinājuši, ka Rīgas domes darbība ir ne tikai nelikumīga, bet tā ir arī neatbilstoša vietējās sabiedrības interesēm un veicina sabiedrības neuzticību vietējās pašvaldības spējai strādāt likumīgi un vietējo iedzīvotāju interesēs kopumā. Līdz ar to tika izstrādāts likumprojekts par Rīgas domes atlaišanu *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*, un 2019. gada 17. decembrī tas tika izskatīts un atbalstīts Ministru kabinetā, 19. decembrī izskatīts un pirmajā lasījumā atbalstīts arī Saeimā.

Papildus... Jau šī gada, 2020. gada, februāra sākumā ir būtiski mainījusies politiskā situācija Rīgas domē un ir radies jauns papildu pamats, atsevišķs pamats Rīgas domes atlaišanai.

2020. gada 5. februārī kvoruma trūkuma dēļ nav notikušas divas un 6. februārī - vēl divas sasauktās Rīgas domes sēdes. Kopumā kvoruma trūkuma dēļ nav notikušas četras Rīgas domes sēdes pēc kārtas, tādējādi Ministru kabinetam radās juridisks iemesls vērtēt... atkārtoti vērtēt Rīgas domes atlaišanu un iesniegt Latvijas Republikas Saeimā likumprojektu par pašvaldības domes atlaišanu saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 91. panta pirmās daļas 4. punktu, konstatējot tajā noteikto apstākļu iestāšanos. Proti, dome nav spējīga pieņemt lēmumus, ņemot vērā, ka trīs sēdes pēc kārtas tajās nepiedalās vairāk nekā puse no attiecīgās domes deputātu kopskaita.

Likumprojektu par Rīgas domes atlaišanu Saeima galīgajā lasījumā tobrīd vēl nebija skatījusi, tādēļ nolūkā efektīvi organizēt valsts pārvaldes un konstitucionālo orgānu darbu tā vietā, lai izdotu vēl vienu atsevišķu likumu par Rīgas domes atlaišanu ar tiem pašiem... ar tiem pārkāpumiem, kas ir konstatēti 2020. gadā, šajā... jaunajiem pārkāpumiem... Saeimā izskatīšanai nodoto likumprojektu Ministru kabinets ir aicinājis papildināt ar jaunu Rīgas domes atlaišanas pamatu, nemainot citus jau iepriekš Ministru kabineta atbalstītos pamatus un likuma nosacījumus.

Latvijas valsts pārvaldes iekārtu veido ne tikai tiešās pārvaldes iestādes, bet arī atvasinātās publiskās personas, tostarp pašvaldības. "Valsts pārvalde" ir juridisks jēdziens, kas aptver visas institūcijas, uz kurām attiecināms Valsts pārvaldes iekārtas likums. Tā aptver gan valsts iestādes - tiešās pārvaldes iestādes -, gan atvasinātās publiskās personas un to iestādes. Pašvaldības ir valsts pārvaldes iekārtas sastāvdaļa.

Latvijas Republikas Satversmes 58. pants noteic, ka valsts pārvaldes iestādes ir padotas Ministru kabinetam. Atbilstoši šai normai Ministru kabineta kompetencē nodotas visas tās izpildvaras darbības, kas nav nodotas citām konstitucionālajām institūcijām vai no padotības Ministru kabinetam īpaši atbrīvotām autonomām valsts pārvaldes iestādēm. Vietējā pārvalde nav nodota citām konstitucionālajām institūcijām un nav īpaši atbrīvota no padotības Ministru kabinetam, tādēļ Latvijas Republikas Satversmes tiesa ir secinājusi, ka vietējā pārvalde atrodas Ministru kabineta padotībā un kompetences jomā.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 8. panta ceturtajā daļā ir noteikts: "Pašvaldība, pildot valsts pārvaldes funkcijas, kas saskaņā ar likumu nodotas tās autonomā kompetencē, atrodas Ministru kabineta pārraudzībā likuma "Par pašvaldībām" noteiktajā kārtībā un apjomā." Īstenojot padotības tiesības pār pašvaldībām, Ministru kabinets var iesniegt Saeimā likumprojektu par pašvaldības domes atlaišanu saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 91. panta pirmo daļu, konstatējot tajā noteikto apstākļu iestāšanos.

Līdz ar šī likumprojekta... šī 4. priekšlikuma atbalstīšanu Ministru kabinets ir novērtējis to, ka pastāv divi atsevišķi juridiski pamati pašvaldības domes atlaišanai... Rīgas pašvaldības gadījumā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, kas likuma ietvaros pārrauga pašvaldību darbību, sagatavoja šo konstatāciju, tā tika atbalstīta Ministru kabinetā, kā arī tika atbalstīta vakar atbildīgajā Saeimas komisijā.

Varam Rīgas pašvaldības darbā jau iepriekš ir konstatējusi vairākkārtējus normatīvo aktu pārkāpumus, par ko es jau minēju iepriekš savā runā. Pārkāpumi izdarīti vairākkārtīgi un sistemātiski visā 2017. gada vietējo pašvaldību vēlēšanās ievēlētās Rīgas domes darbības laikā. Pārkāpumi, kas turpinās Rīgas domē liecina par nespēju pieņemt arī lēmumus, kas nepieciešami Rīgas pašvaldības darbības nodrošināšanai un attīstībai. Šāda domes bezdarbība kavē pašvaldības spēju sniegt iedzīvotājiem pakalpojumus.

Atgādināšu augstajai Saeimai, ka pašvaldības dome atbilstoši normatīvajiem aktiem nav tikai politiska pārvaldības institūcija; tā ir arī administratīva institūcija, kurai likumi un citi normatīvie akti uzliek pienākumus administratīvā procesa ietvaros, to skaitā arī pienākumu pieņemt privātpersonām saistošus tiesību aktus, tieši uz privātpersonām tēmētus administratīvos aktus. Šī brīža Rīgas domes darbības paralīze kavē privātpersonām tiesības aizsargāt savas intereses likumā noteiktajā kārtībā. Tās ir konstitucionālas privātpersonu tiesības, kuras Rīgas dome šobrīd neievēro.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija konstatējusi arī to, ka Rīgas dome normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņos nav pieņēmusi saistošos noteikumus par 2020. gada pašvaldības budžetu. No 119 pašvaldībām tikai Rīgas dome vienīgā nav spējusi pieņemt šī gada budžetu. Tas ir vēl viens pierādījums, ka šā sasaukuma dome nav spējīga darboties atbilstoši sabiedrības interesēm. Domes nespēja pieņemt budžetu nopietni kaitē pašvaldības normālas darbības un jebkādas attīstības īstenošanai. Gadskārtējais pašvaldības budžets ir jāizstrādā un jāiesniedz apstiprināšanai pašvaldības domē ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc gadskārtējā valsts budžeta likuma izsludināšanas. Valsts budžets 2020. gadam tika izsludināts 2019. gada 28. novembrī. Līdz ar to 2020. gada 28. janvāris bija pēdējā diena, kad domes priekšsēdētājam domei bija jāiesniedz budžeta projekts, bet tas netika izdarīts.

Likuma "Par pašvaldību budžetiem" 15. pants noteic, ka pašvaldības domes priekšsēdētājs atbild par to, lai gadskārtējais pašvaldības budžets tiktu izstrādāts un iesniegts apstiprināšanai domē ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc gadskārtējā valsts budžeta likuma izsludināšanas, un par pašvaldības budžeta izpildes procesa organizāciju un vadību atbilstoši Likumam par budžetu un finanšu vadību.

Tomēr, ņemot vērā situāciju, ka kvoruma trūkuma dēļ Rīgas domē nav notikušas četras sēdes pēc kārtas, arī ar Rīgas pašvaldības budžetu saistīto jautājumu izskatīšana nav iespējama; tas savukārt var būtiski ietekmēt Rīgas pilsētas attīstību, tālāko plānoto iniciatīvu realizēšanu.

Politiskā situācija Rīgas domē liecina par ilgstošu politisku nestabilitāti un nespēju pieņemt pašvaldībai svarīgus lēmumus, un nav arī sagaidāms, ka *(Dep. I. Zariņš: "Jā!")* domes

darbaspējas šajā sasaukumā varētu atjaunoties. Par to liecina arī Rīgas domē ievēlēto deputātu frakciju vadītāju un Rīgas domes priekšsēdētāja publiskie paziņojumi.

Krīze Rīgas domē neizveidojās vienā dienā. Nesaimnieciskums, slikta pārvaldība un beztiesiskums 10 gadu garumā - tie ir pie šīs krīzes noveduši. Diemžēl (un es patiešām no visas sirds saku - diemžēl!) šobrīd vienīgais veids, kā krīzi izbeigt, ir atlaist 2017. gada jūnijā ievēlēto Rīgas domi un rīkot ārkārtas vēlēšanas.

Tieši šis ilgstošais saimniekošanas vai, precīzāk teikt, nesaimniekošanas veids ir vainojams pie tā, ka Latvijas galvaspilsēta nu ir nonākusi vienā grupā ar tām Spānijas un Itālijas mazpilsētām, kur pašvaldību domes šajā tūkstošgadē ir tikušas atlaistas.

Ilgstošajiem korupcijas skandāliem, nespējai risināt problēmas, likuma neievērošanai ir pievienojusies nespēja pieņemt budžetu un pat noturēt sēdes. Atliek izdarīt arī secinājumu, ka šādos apstākļos Rīgas dome nav spējīga nostrādāt atlikušo termiņu un ir atlaižama. Ja iepriekš Rīgas dome savus pienākumus ir pildījusi slikti, tad šobrīd situācija ir tāda, ka Rīgas dome savus pienākumus nav spējīga pildīt vispār.

Aicinu klātesošos deputātus izprast situācijas nopietnību un atbalstīt šo priekšlikumu, atbalstīt šo likumprojektu un balsot "par" Rīgas domes atlaišanu, neliekot maznozīmīgus politiskus īstermiņa ieguvumus augstāk par Latvijas galvaspilsētas attīstību un nākotni. Aicinu būt atbildīgiem un atbalstīt šo likumprojektu arī kopumā. Rīgas dome ir jāatlaiž, pamatojoties uz iepriekš minētajiem juridiskajiem argumentiem par kvoruma trūkuma dēļ nenotikušām Rīgas domes sasauktajām sēdēm un par normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņos apstiprināšanai neiesniegto pašvaldības 2020. gada budžeta projektu, par iepriekš juridiski konstatētajiem vairākkārtējiem pārkāpumiem atkritumu apsaimniekošanas jomā un par nepārprotami demonstrēto nespēju strādāt rīdzinieku interesēs, un par šobrīd juridiski nepārprotami konstatēto - Rīgas domes pienākumu nepildīšanu vispār.

Lūgums atbalstīt komisijas sagatavoto priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies ministram par detalizēto skaidrojumu.

Turpinām debates. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Labdien, kolēģi! Ministrs runāja par sliktu pārvaldības modeli. Nu jāsaka, ka ar šo likumprojektu ministrs pats demonstrē tieši to pašu - sliktu pārvaldības modeli. Tas taču būtu tik vienkārši - ir trīs reizes nenotikušas Rīgas domes sēdes. Būtu uztaisīts viens korekts, labs likumprojekts, atbalstīts valdībā, pēc tam Saeimā mēs to atbalstītu. Tas būtu vienkārši, jo pat Burovs vakardienas sēdē lūdzās, lai viņu atlaiž, jo pat viņš saprot, ka nav iespējams strādāt, nav iespējams strādāt, tāpēc ka opozīcija, īpaši Attīstībai/Par! un Jaunās VIENOTĪBAS zvaigznes Zeps un Ķirsis... viņi runā par to, cik svarīgi ir aizstāvēt rīdzinieku intereses. Kāda liela katastrofa, ka budžets nav pieņemts! Nu ārprāts, kādā krāsā tā strūklaka ir nokrāsota!

Bet viņus nemaz neinteresē rīdzinieku intereses. Jo, ja viņiem tiešām tas rūpētu, viņi tajā brīdī, kad bija iespējams pārņemt varu Rīgā, to izdarītu. Arī tagad viņi mēģinātu izveidot koalīciju un strādātu, un pieņemtu budžetu.

Nē, tas, ko viņi grib, - viņi grib īstenot socioloģiskās prognozes. Ir uztaisītas aptaujas, kas parāda labus rezultātus: ja tagad būtu Rīgas domes vēlēšanas, varētu, nu, dabūt kārtīgu mandātu. *(Starpsauciens: "Pareizi!")* Un tas arī ir īstais iemesls visam šim vingrinājumam *(Aplausi.)*, kādēļ ar šo likumprojektu ir mēģinājums ar labo roku kasīt kreiso ausi. *(Starpsauciens.)*

Vēlreiz. Ja būtu uztaisīts viens smuks likumprojekts, gan Juridiskais birojs to atbalstītu, gan Bondars droši vien to kaunpilno juridisko brāķi ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu iebāztu kārtīgi dziļā atvilktnītē, un mēs visi aizmirstu un nemaz nepieminētu.

Es domāju, ka tas, par ko ir jāpadomā koalīcijai, - tāpat, kā jūs šobrīd esat sapinušies meistarībā ar šo likumprojektu, var iznākt arī ar Rīgas domes vēlēšanām. Jo latviskās partijas atkal nav spējušas vienoties par vienotu sarakstu *(Starpsauciens no JK frakcijas.)* un, visticamāk, tie esošie Rīgas saimnieki šī iemesla *(Starpsauciens.)* dēļ dabūs labāku rezultātu, nekā jums gribētos. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Mārtiņam Bondaram.

M. Bondars (AP!).

Cienītā priekšsēdētājas kundze! Cienītās kolēģes, godātie kolēģi! Man nāksies atbildēt uz veseliem trīs jautājumiem.

Uz pirmo - par to, vai tas ir juridiski korekti. Uzdevu jautājumu Juridiskajam birojam, vai tas, ko... vakar... vai tas, ko mēs darām ar likuma mērķa pantu, ir korekti. Atbilde: "Jā, ir korekti." *(Dep. D. Reiznieces-Ozolas starpsauciens.)*

Otrs. Vakar - vakar! - es uzdevu jautājumu Oļegam Burovam: "Ja viņam būtu iespēja "pašatlaisties", vai viņš šo domi atlaistu?" Zināt, kāda bija atbilde? "Jā, es atlaistu šo domi!" Ja? Ko jūs pretojaties, ja šis cilvēks grib atlaist... Pat pats mērs grib atlaist šo domi!

Tad es uzdevu jautājumu domes opozīcijas pārstāvim (vienīgajam, kurš bija klāt) Viesturam Zepam: "Vai opozīcija arī atbalstītu atlaišanu?" "Jā, atbalstītu." A ko *(Starpsauciens.)*... a ko jūs pretojaties? A par ko notiek pretošanās kustība šobrīd? *(Dep. I. Zariņš: "Kurš pretojas?")*

Paldies. *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai. *(Dep. S. Riekstiņš: "Regīna, nu nē!")*

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Es ceru, ka Bondara kungam arī kādreiz iestāsies vēlme "pašatlaisties", jo runāt tādā stilā no tribīnes par tik nopietnu jautājumu - tas ir vienkārši smieklīgi.

Pūces kunga runa man šodien atgādināja to, ka tiešām ir iestājies laikam priekšvēlēšanu laiks. Jūsu partija jau ar to pilnā sparā... To mēs varam vērot Rīgā, kur Attīstībai/Par! *(Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra J. Pūces starpsauciens.)* jau sākusi priekšvēlēšanu aģitāciju ārpus... Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma.

Vēl. Jūsu arguments par to, ka dome nespēj pieņemt budžetu. Jums lieliski ir zināms, ka tieši mērs Burovs nav sasaucis... pretlikumīgi nav sasaucis domes sēdi par budžeta apstiprināšanu. Un par to vakardien Rīgas domes "Saskaņas" frakcija aicināja jūs atlaist Rīgas mēru Burova kungu. No jūsu puses nebija pat minimālas publiskas reakcijas, nemaz nerunājot par administratīvo aktu.

Un jūsu runā bija daudz tādu retro momentu, kas arī liecināja par to, ka jums bija pat garlaicīgi gatavoties šīsdienas sēdei, nemaz nerunājot par juridisko argumentu sagatavošanu. Kas jums liedza tiešām sagatavot jaunu likumprojektu? Mēs zinām, ka dažreiz Saeima var uzstādīt rekordus likumu pieņemšanas ziņā. Un "Attīstībai/Par!" mums to jau vienreiz demonstrēja. *(Starpsauciens.)* Juridiskā tehnika ir slīpējama gan šajā Saeimā, gan... Es ceru, turpmāk mēs arī par to varēsim pārliecināties - un ne vienu vien reizi.

Bet nu tas tiešām ir smieklīgi: šī priekšlikuma būtība - salikt vienu prettiesisku argumentu (uz ko norādīja Juridiskais birojs) ar vienu tiešām tiesisku, kuru neviens neapstrīd. Tas ir kārtējais apliecinājums tikai vienam - ir runa par varas maiņu Rīgas domē, par to, lai ārkārtas vēlēšanas notiktu tieši aprīļa beigās. Un kāpēc? Par to runāja pats Pūces kungs vienā no savām publiskajām runām, kad viņš minēja dažus maija datumus. Un tie arī ir politiski apsvērumi.

Un, ticiet man, visiem tas jau ir skaidrs. Un galvenais, ka tas ir skaidrs vēlētājiem. Un jūs varētu necerēt uz to, ka vēlētāji ir muļķi. *(Starpsauciens: "Jūsu vai mūsu?")*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Es domāju, ka mums šodien visiem vajadzētu apsveikt ministru Pūci. Šodien tiešām ir viņa diena. Pirms diviem gadiem viņš gāja uz Rīgas domes vēlēšanām ar lozungu "Es arī iešu gāzt Nilu!". *(Starpsauciens.)* Pēc diviem gadiem beidzot Pūces kunga sapnis ir piepildījies. *(Starpsaucieni.)* Apsveicam! Apsveicam viņu ar šo.

Bet šodien, skatoties uz ziņu virsrakstiem... ir, piemēram, viens tāds: "Naudas trūkuma dēļ izslēgts vidēja ātruma kontroles radars ceļa posmā Tīnūži-Koknese." Tas, kolēģi, ir absolūti viss, kas mums jāzina par to, kurā virzienā iet reģionu attīstība.

Starp citu, jūs taču joprojām atceraties, ka Pūces kungs... viņš ir kuras ministrijas ministrs? *(Starpsauciens: "VARAM!")* Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs.

Viss būs labi, kolēģi!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Man vienmēr, kāpjot tribīnē, ir satraukums, vai Mūrnieces kundze uzreiz pārsauks vai vēlāk, un tāpēc nokoncentrēties domai ir sarežģītāk, bet es to, ko gribu uzsvērt... Gribu uzdot jums jautājumu.

Jūs atceraties, pirms diviem gadiem mums bija mērs Bondars, ja, atceraties, mērs Bondars? *(Dep. J. Stepaņenko: "Bija arī prezidents Bondars!")* Viņš iekļuva Rīgas domē. Mums bija vēl trīs mēri arī - Jānis Bordāns, Juta Juraša *(Starpsauciens.)*... Juta Strīķe un Juris Jurašs. *(Smiekli. Aplausi.)* Bet nu tas jau ir viens un tas pats. Jūs jau sapratāt. Viņi arī pie prezidenta iet kopā. Tā ka nu tur uzvārda maiņa ir tikai laika jautājums. *(Smiekli.)*

Mums bija četri mēri - četri mēri! Viņi iekļuva Rīgas domē. Ir pagājuši divi gadi. Un viņi saka, ka Rīgas domē nav kārtības. Un līdz ar to ir pilnīgi skaidrs, nu kāpēc tās kārtības nav. Ja četri mēri,

tādi kārtīgi, stalti mēri, nav tikuši divos gados galā, tad Rīgas dome jāatlaiž. Kurš ir atbildīgs, vainīgs pie tā, ka Rīgā nav kārtības? Mērs Bondars ir atbildīgs, mērs Bordāns, mērs Jurašs, mēre Strīķe ir atbildīga pie tā, ka Rīgā nav kārtības, jo viņi aizmuka no tās Rīgas domes. Viņi aizmuka no tās Rīgas domes projām. Un tas nemaina manu viedokli. Es tiešām uzskatu, ka Rīgas dome ir jāatlaiž. Bet jautājums - kas pie tā ir atbildīgi - ir cits. Un atbildīgas ir šīs personas.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Jā, kolēģi, par ministra uzrunu. Ministrs turpina savā uzrunā likt šīs divas lietas kopā, neieklausoties tajā, ko min opozīcija attiecībā uz to, ka šī pirmā lieta par atkritumiem īsti nav līdz galam izvērtēta un, visticamāk, ir prettiesiska.

Jautājums... Tas, ka ministrs teica... diemžēl no visas sirds viņam tā kā ir žēl, ka šāda situācija ir notikusi... Tā ir tā lieta, kam es pilnīgi negribētu piekrist. Manuprāt, jūs tādā saviļņojumā šobrīd sēžat, ka jums, nu, beidzot ir izdevies... un ir izdevies novest to situāciju tik tālu, ka Rīgas dome pati "atlaižas".

Bet runāsim par tiesiskumu un to, ko jūs minējāt savā uzrunā, - ka jūs decembra sēdē, Ministru kabineta sēdē, esat veikuši juridisko izvērtējumu, ka valdība ir pārliecinājusies par to, ka šis tiesiskais pamats šeit ir. Un kā tad mēs varam pārliecināties par valdības spēju izvērtēt juridisko pamatojumu?

Es nerunāšu šobrīd par to, kādas kvalitātes likumprojekti nonāk Saeimā, kā tie tiek mainīti, tajā skaitā šis likumprojekts. Bet paskatīsimies vienu piemēru! Nonāk strīdus situācijā Šuplinskas kundze ar Latvijas Universitātes rektoru. Kāds rezultāts? Pat pēc tiesas lēmuma pieņemšanas Šuplinskas kundze turpina uzvesties tā, it kā būtu tante no laukiem, apstrīd tiesas spriedumu... Un to dara valdības ministre. Valdības ministre izsakās par to, ka viņa nesaprot, kā tā tiesa ir nonākusi pie tāda lēmuma. *(Starpsauciens.)* Kolēģi! Tajā brīdī, kad valdības ministre tā izrunājās par tiesas lēmumiem, man rodas pārliecība... šaubas par jebkuru tiesisko izvērtējumu, ar ko nodarbojas šī valdība. Tas, manuprāt, nav pieņemami. Kur tad ir tas "bezkompromisu tiesiskums"? Kas tad vēl Latvijas valstī var lemt - kam taisnība, kam - ne, ja ne tiesa? Bet šajā gadījumā pat pēc tiesas lēmuma tās runas, kas notiek pēc tam, manuprāt, ir, nu, stipri zem ministra līmeņa. Ministriem šādos brīžos vajadzētu paklusēt.

Tāpēc es apšaubu jūsu valdības veikto juridisko analīzi. Es vairāk uzticos Juridiskā biroja vērtējumam attiecībā par šo atkritumu pamatojumu - ir tas tiesiski vai nav tiesiski - un šobrīd izsaku nožēlu, ka jūs tomēr, neskatoties uz visu šo opozīcijas argumentāciju, lai saglabātu savu seju, tomēr saglabājāt šīs divas lietas kopā, kas bija vienkārši nošķiramas, un mēs iegūtu normālu, tiesisku lēmumu atbilstoši "bezkompromisu tiesiskumam", visām tām vērtībām, ko tik daudz valdības ministri mīl sludināt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es aizmirsu pieminēt, ka šo situāciju raksturo viens sakāmvārds. Tas latviešu tautas sakāmvārds ir tāds, ka labs koks sliktus augļus nevar nest. Un ar to labo koku es domāju mēru Bondaru, mēri

Strīķi, mēru Jurašu, mēru Bordānu... Feldmana kungs tur bija Rīgas domē... Vēl viens kungs pēdējā rindā, kurš dusmīgi skatās, bija Rīgas domē. *(Smiekli.)*

Te ir pierādījums. Ja jūs būtu labs koks, tad jūs šajos divos gados kopš iepriekšējām Rīgas domes vēlēšanām būtu nesuši labus augļus attiecībā uz to, kas ir noticis Rīgas domē. Bet jūs nenesāt labus augļus! Jūs nenesāt nekādus augļus ar savu darbību *(Starpsauciens.)*, jūs no Rīgas domes vienkārši aizbēgāt. Tāpēc es neticu, ka tas, ko jūs šodien šeit proponējat... ka būs kaut kādas izmaiņas... Es esmu pārliecināts, ka lielākā daļa sabiedrības arī netic tam, ka būs izmaiņas. Sabiedrība domā, ka būs tieši tā pati shēmošana, tā pati čomu būšana, viss būs tas pats. Tā, kā bija ar Juraša sievu, kurai speciāli, starp citu, izveidoja amatu brīvostā. Nebija tāda flotes ģenerāldirektora amata. Tas tika izveidots speciāli Juraša sievai toreiz. Tagad ir jautājums, kam vēl speciāli tiks veidoti tie amati. *(Dep. I. Rībena: "Visiem, kam vajag!")* Nekas jau nemainīsies. Vieni vai otri - nekas nemainīsies. Jautājums ir tikai par to, par ko jūs cīnāties, - kurš shēmos Rīgas domē. Tāpēc jums to vajadzētu mainīt. Un vajadzētu paskaidrot, kāpēc mērs Bondars aizbēga no domes un kāpēc aizbēga visi pārējie mēri.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Mārtiņam Bondaram otro reizi.

M. Bondars (AP!).

Cienītās kolēģes! Godātie kolēģi! Mēs debatējam par 4. priekšlikumu, kur faktiski mēs esam papildinājuši mērķi - saistībā ar to, ka Rīgas dome nav bijusi spējīga sanākt uz sanāksmēm un mums kā lēmuma pieņēmējiem ir tiesības šo Rīgas domi atlaist.

Un man tāda vizualizācija radās saistībā ar to, ko es dzirdu šeit debatēs. Runa jau nav par to, vai tā miskaste jāiznes vai ne. Runa ir par to, kas iznesīs - vīrs vai sieva. Un tad vieni lieto argumentus *(Starpsaucieni: "Bondars!")*: "Es piezvanīju savam advokātam, un mans advokāts teica, ka laulības līgumā ir ierakstīts, ka miskasti nesīsi tu." *(Dep. A. Gobzems: "Tu par to lietu tagad runāsi vai par "Krājbanku"?" Smiekli.)* Varat atnākt šeit par to arī parunāt. Un, ziniet, tagad abi strīdas un abi atceras - vēsturiski -, kurš ir nesis miskasti, kurš ir traukus mazgājis, kurš vēl to darījis un šito darījis.

Kolēģi! Nemocīsimies un atlaidīsim...! Un ļausim jaunām vēlēšanām sākties! Vai ne?

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Tiešām labs aicinājums - nemocīsimies un darīsim, kā vajag!

Godīgi sakot, es gribētu pateikt trīs lietas.

Pirmā. Ļoti labi, ka ministrs šodien uzkāpa tribīnē un vēlreiz pierādīja, ka visa tā jezga ap atkritumiem ir veidota pietiekami mākslīgi un ka bijusi, godīgi sakot, liela pašas ministrijas neizdarība laika gaitā, jo minētais iepirkums 2018. gadā izgāja Iepirkumu uzraudzības biroja procedūru, izgāja arī vērtējumu no tās pašas ministrijas un nekādu iebildumu tur nebija.

Es saprotu, ka, ierokoties atkritumos, ļoti grūti vienreiz izbāzt galvu no tā visa un sākt domāt kaut kā savādāk.

Otrs moments, uz ko es gribētu norādīt. Ir, lūk, pārmetumi un salīdzinājumi ar Idi Aminu un visiem pārējiem... ka, lūk, mēs esam principiāli cīnītāji, a vēl... viens otrs tur likumpārkāpējs un noziedznieks, velns viņu zina kas, ir aizbēdzis uz Briseli... un tā tālāk, un tā joprojām.

Pūces kungs bija Rīgas domes deputāts, bet, godīgi sakot, ne pirkstu nebija pakustinājis, lai izvairītos no tām nekārtībām, par kurām viņš tagad runā kā ministrs. Jo, ja būtu bijis savādāk, tie rezultāti būtu citi un nevajadzētu šodien runāt par to, par ko varbūt arī nevajadzētu runāt (spriežot pēc juristu atzinumiem).

Trešais. Nav runa par to - vajag atlaist vai nevajag atlaist Rīgas domi; šodien ir runa par sagatavoto dokumentu - likumprojektu "Rīgas domes atlaišanas likums". Ir runa par tiem pantiem, kas ir iekļauti šinī likumprojektā. Un, ja ir runa par to, ka tas likumprojekts ir sastādīts nekorekti, tad... tādā gadījumā vai nu jāuztver šī kritika konstruktīvi un jāsāk atspēkot to, ko saka opozīcijas pārstāvji, vai arī vienkārši stūrgalvīgi mēģinām panākt to, ka viss, kas tur ir ierakstīts, ir pareizi. Tā nav!

Un līdz ar to šodien, runājot arī par to iesniegto Ministru kabineta priekšlikumu, jāteic, ka tas vēlreiz liecina par to, ka Ministru kabinets diezgan bieži pēdējā laikā izpauž un izrāda nekompetenci. Un, lai ko tur par Kariņu... par Kariņa kungu teiktu, ka viņš ir izvilcis Latviju no purva, viņam ir bijis liels risks iegrūst to Latviju atpakaļ purvā ar šāda veida likumiem un likuma normām.

Tāpēc es aicinu neatbalstīt šo ministra iesniegto un komisijas atbalstīto priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Klausoties šīs debates, man nevilšus prātā nāk anekdote, kur tiek jautāts... nu tāds vienkāršs un tiešs jautājums. Cilvēkam tiek prasīts... un tas parāda šīs debates... to kompetences līmeni, kā tiek debatēts. Kad viņam prasa: "Tu esi dumjš vai izliecies?", viņš atbild: "Es neesmu izliecies." Es ceru, ka tie, kuri klausās šīs debates, klausītāji, saprot, par ko ir runa.

Šodien te neviens nerunā par to, vai Rīgas dome ir atlaižama, vai nav atlaižama. Tās debates šeit notiek par to, kāpēc jūs to nevarat izdarīt tiesiskā veidā. Jo tas visiem ir acīmredzami, ka šī dome... Tā ir parādījusi savu rīcības nespēju, tā pati grib, lai tiktu atlaista.

Savukārt jūs esat tie, kuri Rīgas domi nespēj atlaist tiesiskā veidā. Jūs pat to nespējat izdarīt! Jūs esat tik milzīgi nejēgas! Jūs esat tik tālu atrāvušies no realitātes, no tiesiskuma un demokrātijas principiem, ka uzskatāt, ka tas viss vispār nav vajadzīgs. Vai nu jūs izliekaties, ka nesaprotat, vai jūs tiešām esat (kā tanī anekdotē) tā otrā īpašība. Jūs kaut kā mēģiniet paši tikt skaidrībā, jo pretējā gadījumā, ja šādas skaidrības jums nebūs, tad es paredzu, ka valsti gaida ļoti smagi un nopietni laiki.

Un pats labākais, ko varētu izdarīt pēc Rīgas domes atlaišanas, pēc iespējas ātrāk atlaist šo Saeimu, lai šis murgs, šis beztiesiskuma un autoritārisma... lai tādu nīkuļu un nelgu autoritārisma režīma beigas būtu iestājušās pēc iespējas ātrāk.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā par 4. priekšlikumu kas skaidrojams?

M. Šteins. Kolēģi! Šis 4. - komisijas - priekšlikums ar Rīgas domes atlaišanas pamatojumu komisijā ir pārliecinoši atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 61, pret - 22, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

M. Šteins. 5. - deputāta Agešina priekšlikums, kas paredz izslēgt likumprojekta 2. pantu. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta. *(Starpsauciens: "Ooo!")*

M. Šteins. 6. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums. Arī atbalstīts, attiecīgi mainot turpmāko pantu numerāciju.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

M. Šteins. 7. - deputāta Agešina priekšlikums. Paredz izslēgt likumprojekta 3. pantu. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas debatēt.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai. *(Dep. A. Gobzems: "Otro izslēdzāt, trešo - neizslēdzāt!")*

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Cik stundu nedēļā jāpavada, lai būtu labs Saeimas deputāts? *(Starpsauciens: "Necik!")* Nu apmēram. *(Starpsauciens: "Kur jāpavada?")* Cik stundu būtu jāstrādā, lai būtu labs Rīgas pašvaldības vadītājs? *(Starpsauciens: "Tas ir kā kuram!")* Kā kuram. Nu, redz, Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdes laikā es uzdevu jautājumu: "Cik stundu šie trīs ierēdņi, kas paliks pamatdarbā ministrijās, plāno veltīt Rīgas pašvaldības vadībai?" Klusums. Viņi nezināja, cik daudz laika viņiem vajadzēs Rīgas pašvaldības vadībai. Tas nozīmē, ka viņiem nav ne mazāko jausmu... Nedz viņiem, nedz VARAM, kas rosina šādu ideju par trīs ierēdņiem, kas pilna laika slodzi strādās ministrijās un vienlaikus vadīs Rīgas pašvaldību, nedz arī tiem, kas bija komisijā klātesoši, nav nekādas izpratnes par to, ko nozīmē vadīt Rīgas pašvaldību. *(Starpsauciens: "Cik vajadzēs?")* Nu, piemēram, viena gada laikā 38 000 dokumentu ir jācaurlūko, jāsagatavo un jāparaksta domes vadībai. Viena gada laikā ir 1000 domes lēmumu jāsagatavo un jāpieņem. Tas ir vidējais apjoms, ko pašvaldība šobrīd dara. Tie, kas ir strādājuši pašvaldībā, zina, ko nozīmē sagatavot domes lēmumu. Ja viņi tiešām nopietni domā vadīt Rīgas pašvaldību un nodrošināt šajā pārejas periodā kvalitatīvu darbu un visus tos labos brīnumus, ko sola pie Rīgas domes atlaišanas, tad labi nebūs trīs ministrijās.

Es aicinu atbalstīt Agešina kunga priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kolēģi! Es pilnībā piekrītu Danai Reizniecei-Ozolai... tai argumentācijai, ko viņa saka... pēc būtības... Bet pēc būtības jāsaka arī otra daļa. Realitātē Rīgas domi šajā laikā, protams, nevadīs ierēdņi. Realitātē to vadīs kādas partijas pelēkais kardināls. Tāda būs tā realitāte ar profesionālu Rīgas domes vadību! Un tāpēc arī ir izvēlēts tāds ceļš.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai par priekšlikumu ir kas piebilstams?

M. Šteins. 7. - deputāta Agešina priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 7. - deputāta Agešina iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 24, pret - 59, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 8. - deputāta Dombrovska priekšlikums. Tas paredz izteikt likumprojekta 3. pantu šādā redakcijā: "3. pants. Ar šo likumu Rīgas pilsētas pašvaldībā tiek iecelta pagaidu administrācija šādā sastāvā:

1) pagaidu administrācijas vadītājs - vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce;

2) pagaidu administrācijas vadītāja vietniece - Saeimas deputāte Juta Strīķe;

3) pagaidu administrācijas loceklis - Saeimas deputāts Raivis Dzintars."

Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai. *(Starpsaucieni.)*

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Protams, negribas šīs debates pārvērst par farsu. Bet sava loģika šim priekšlikumam ir. Jo, ja šāda administrācija, domes vadība būtu, tad Jurim Pūcem būtu dota otra iespēja sakārtot atkritumu saimniecību Rīgas domē, proti, izdarīt to, ko viņš neizdarīja, kamēr viņš bija domes deputāts. *(Dep. I. Zariņa starpsauciens.)* Juta Strīķes kundze varētu visus beidzot salikt cietumā - tos korumpantus *(Ovācijas. Aplausi.)* -, ko arī neizdarīja, kamēr strādāja Rīgas domē. Un Raivis *(Starpsauciens.)*... Raivis Dzintars arī noderētu. Es domāju, viņš varētu ieviest rīta rosmi domē un latviešu valodu visos bērnudārzos. Un mēs pat varētu pieņemt lēmumu saglabāt viņiem iespēju strādāt abās darbavietās - tāpat kā tiem trim ierēdņiem *(Starpsauciens.)* - un noteikt arī papildu atalgojumu (vidējā alga reiz koeficients 3,64 - nu, tā, kā jau likumā ir paredzēts). Man liekas, ka būtu ļoti labi. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Dana visu pateica. *(Smiekli.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams par šo priekšlikumu?

M. Šteins. Komisijā šis priekšlikums ir... nu, nav atbalstīts. *(Smiekli.)*

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Mēs balsosim par 8. priekšlikumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 8. - deputāta Dombrovska iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 23 *(Starpsaucieni: "Ooo!")*, pret - 59, atturas - 2. Priekšlikums nav atbalstīts. *(Dep. A. Gobzems: "Eu, kas tas par balsojumu?"; dep. D. Reizniece-Ozola: "Uzticības balsojums!")*

M. Šteins. 9. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Tas paredz izteikt 3. pantu šādā redakcijā: "3. pants. Ar šo likumu Rīgas pilsētas pašvaldības pagaidu administrācijas pienākumus pilda pašvaldības izpilddirektors." Šis priekšlikums komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Iepriekšējais balsojums parādīja, ka valdībā ir krīze. Tika faktiski izteikta neuzticība Jurim Pūcem, Jutai Strīķei un Raivim Dzintaram, noraidot priekšlikumu par to, kam būtu jāvada attiecīgā dome. Savukārt par alternatīvu... Ņemot vērā, ka jūs uzticību esat jau, kā saka, zaudējuši, visas trīs amatpersonas no koalīcijas puses, es pilnībā piekrītu, ka tādā gadījumā jārīkojas tā, kā piedāvā Valaiņa kungs.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi izstāstīja šī priekšlikuma būtību. Šis priekšlikums paredzētu to, ka pagaidu administrācijas pienākumus uzņemas pilsētas domes izpilddirektors.

Paskaidrošu, kāpēc, manuprāt, tas ir svarīgi. Viens - jau tas, ko minēja iepriekšējie kolēģi... ir šo ierēdņu, kurus taisās virzīt, spēja un izpratne, ko nozīmē domes vadīšana, tai skaitā arī laika pavadīšana tajā.

Otrs jautājums ir tas, kādu atbildību mēs uzliekam šīm personām. Šajā gadījumā es jums atgādināšu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, ko mēs visi kopā pieņēmām, un tur ir būtiska nianse, ka visus jautājumus ar kapitālsabiedrību pārvaldību... Turpmāk domē tie ir noņemti no politiskās atbildības un pārcelti tieši uz izpilddirektora atbildību.

Mēs redzējām, cik ļoti "interesanti" pavērsieni ("interesanti" teikšu pēdiņās) sākās tieši Rīgas domē tajā brīdī, kad šī norma sāka stāties spēkā. Arī dažādi politiskie manevri sākās tajā brīdī. Un tiešām tā interese par šo amatu, teiksim tā, un kaut kāda kontrole pār publisku personu pārvaldību stipri palielinājās - tieši spiediens uz izpilddirektoru un dažādi varianti veidot izpilddirektora vietnieka amatu, un kas tik tagad nenotiek.

Šobrīd, ja vēro to, kādā veidā šo procesu ir sācis vadīt Juris Radzevičs, esošais Rīgas domes izpilddirektors (un viņš Rīgas domes izpildinstitūcijā nav politiska amatpersona, viņš ir darbinieks), man gribētos teikt, ka tas ir pareizais virziens. *(Dep. S. Riekstiņa starpsauciens.)* Attiecībā uz to veidot šo te pārraudzības padomi, iesaistot plašu ekspertu loku. Tas ir, manuprāt, pareizs virziens, bet jautājums ir par to, vai šī komponente ir vispār ņemta vērā, izstrādājot šo atlaišanas likumprojektu. Tomēr, manuprāt, vajadzēja pieiet šai lietai atbildīgāk, jo šobrīd veidojas situācija par visām kapitālsabiedrībām... tās pārstāvēs cilvēki, kuriem saistība ar kapitālsabiedrību pārvaldību ir tuvu nullei, un tas aizies pretrunā ar to likumu, kuru mēs paši pieņēmām. Un šis likums ir interesants likums. Tas ir Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums. Tur bija ne tikai šis jaunums, tur arī citi jaunumi parādījās, citas novitātes šajā likumā, tai skaitā normas, kas pēc būtības ir ar likumu liegušas arī Baibai Rubesai ieņemt Stradiņa slimnīcas padomes locekļa amatu. Tā kā tajā ziņā likums ir nostrādājis ļoti labi.

Šajā gadījumā šajā punktā ir pretruna, un tieši es ar šo priekšlikumu aicinu Saeimu novērst šo pretrunu un saglabāt kapitālsabiedrību pārvaldību... nu, maksimāli cenšoties iedibināt tās normas, par kurām mēs paši esam balsojuši.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! No labas pārvaldības principa - tas priekšlikums tiešām ir ļoti vērtīgs priekšlikums, jo šodien pašvaldības regulējošās normas paredz atdalīt lēmējvaru no izpildvaras un daļēji tas process jau ir noticis. Izpilddirektori visur un vienmēr atbild par izpildaparāta darbību, kas ir ārkārtīgi svarīgi pārejas periodos.

Šinī gadījumā Valaiņa kungam ir absolūta taisnība, jo kapitāla daļu turēšana un atbildība par kapitālsabiedrībām, kas pieder pašvaldībai, arī ir pārgājusi izpilddirekciju rokās. Līdz ar to no pārvaldības modeļa - dabīgi šis priekšlikums ir zelta vērts, jo neviena pagaidu administrācija... Kamēr tā ieies lietas kursā, tai jau būs laiks atbrīvot savus kabinetus. Šinī gadījumā vajadzētu vienīgi (kas būtu tiešām nepieciešams) papildināt šo likumprojektu ar normu, kas paredzētu dalītu funkciju administrācijai... kas būtu uzraugošajai institūcijai un izpildvarai, kas varētu turpināt strādāt pārejas posmā. Tas ir ārkārtīgi svarīgi, lai nodrošinātu nepārtrauktību darbībās. Jo neviena izpilddirekcija neizstrādā un nepieņem jaunas politikas, to dara lēmējvara.

Līdz tam brīdim, kad parādīsies jauna lēmējvara, nekādas jaunas politikas nevar būt izstrādātas arī ar pagaidu administrācijas palīdzību.

Līdz ar to šis priekšlikums ir vērtīgs, un aicinu atbalstīt šo Valaiņa kunga priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā kas piebilstams? *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

M. Šteins. 9. - deputāta Valaiņa priekšlikums - komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 9. - deputāta Valaiņa priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 7, pret - 74, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

Kolēģi! Priekšlikumus, kas saistīti ar likumprojekta 4. pantu, sāksim izskatīt pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai. Reģistrācijas rezultāti.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Jānis Ādamsons, Iveta Benhena-Bēkena, Boriss Cilevičs, Anda Čakša un Inga Goldberga.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Pārtraukums līdz pulksten 13.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti! Aicinu ieņemt vietas Sēžu zālē!

Turpināsim Saeimas sēdi pēc pārtraukuma. Darba kārtībā sadaļa - likumprojektu izskatīšana.

Likumprojekts "Rīgas domes atlaišanas likums".

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Šteins.

M. Šteins. Mēs palikām pie 11., ja? *Okay*. Paldies. Atsākam skatīšanu.

10. - deputāta Agešina priekšlikums. Paredz izslēgt likumprojekta 4. pantu. Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts. *(Starpsaucieni: "Kāpēc?"; "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 10. - deputāta Agešina iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 18, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 11. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Paredz izteikt likumprojekta 4. pantu šādā redakcijā: "Pagaidu administrācija pilda normatīvajos aktos noteiktās vietējās pašvaldības domes funkcijas, domes priekšsēdētājam normatīvajos aktos noteiktos pienākumus un nodrošina pašvaldības institūciju darba nepārtrauktību, kā arī finansiālo un saimniecisko darbību." Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst. *(Starpsauciens: "Balsot!")* Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 11. - deputāta Valaiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 2, pret - 68, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 12. - deputāta Agešina priekšlikums. Paredz izslēgt likumprojekta 5. pantu. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 12. - deputāta Agešina iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 20, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 13. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Arī paredz izslēgt 5. pantu. Nav balsojams, ja?

Sēdes vadītāja. Tas nav balsojams.

M. Šteins. 14. - deputāta Agešina priekšlikums. Paredz izslēgt likumprojekta 6. pantu. Arī nav atbalstīts komisijā. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 14. - deputāta Agešina priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 20, pret - 52, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 15. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Paredz izteikt 6. pantu jaunā redakcijā: "6. pants. Jaunu domi ievēlē kārtējās vēlēšanās." Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Šībrīža likumprojekts, protams, ir tiesiski nekvalitatīvs, un tāpēc šodien vairāk ir ironijas par to visu, ka tā vietā, lai vienkārši šo likumprojektu, kā saka, noliktu atvilktnē un uztaisītu jaunu likumprojektu, pateicoties tam, ka Rīgas dome faktiski ir "pašatlaidusies", tiek virzīts atkal kārtējo reizi juridiski nekvalitatīvs dokuments, un tas tiek saukts par tiesisku rīcību. Tāpat par tādu tiesisku rīcību tiek saukts tas, ka nu tagad tā potenciālā koalīcija ar Edgaru Jaunupu priekšgalā... nu domā, ka tagad būs piecu gadu valdīšana Rīgā. Un tā ir šī likumprojekta būtība. Deputāts Valainis ir piedāvājis normālu, demokrātisku risinājumu, ka šīs ārkārtas vēlēšanas ir paredzētas tikai uz attiecīgu laika posmu - līdz kārtējām Rīgas domes vēlēšanām; tas ir demokrātisks process. Jo pretējā gadījumā sanāk tā, ka... nu, tikko, pirms pārtraukuma, tāda situācija bija - uz Saeimu atnāca viens no kandidātiem, Jaunās VIENOTĪBAS pārstāvis Vilnis Ķirsis *(Starpsauciens: "Viņš vēl ir!")*, pienāca deputāts no Jaunās VIENOTĪBAS, no Latgales, Aldis Adamovičs, un izvērtās tāda saruna, ka mēs... nu, Aldis Adamovičs tur... viņš saka: "Nu, mēs, Latgales mafija, ar Teirumnieka kungu no Nacionālās apvienības, ar Jāni Krišānu no SASKAŅAS, esam jau nolēmuši, ka būs 40. autobuss." Un tas pats attiecas arī uz to, kā jūs tagad uz to laiku ievēlat domi. Nu, faktiski tas mērķis ir skaidrs. *(Dep. S. Riekstiņa starpsauciens.)*

Es domāju, ka uzreiz mums būtu jābalso. Tas būtu arī godīgi pret vēlētāju. Būtu jābalso, ka jūsu mērķis ir varu atdot Edgaram Jaunupam Rīgā... To arī vajadzētu ierakstīt likumā, un patiesībā par to arī varētu balsot, jo tā būtu vismaz godīga rīcība.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Kolēģi, labdien vēlreiz! Rīgas domes ārkārtas vēlēšanas, ja tādas notiks, būs ne tikai ārkārtas, tās būs arī nevienlīdzīgas attiecībā pret rīdziniekiem.

Vakardien Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā mēs atbalstījām konceptuāli izmaiņas likumā par vēlēšanām; ar to mēs noteicām, ka 2021. gadā, kad notiks pašvaldības vēlēšanas, tiks piedāvāta visiem Latvijas iedzīvotājiem iespēja balsot jebkurā iecirknī, jo būs iedarbināts vēlētāju reģistrs un būs iespēja katrā iecirknī pārbaudīt, vai konkrētais vēlētājs ir vai nav nobalsojis municipālajās vēlēšanās. Ja runājam par Rīgas vēlēšanām, - tādas iespējas vēl nebūs. Un šajā gadījumā koalīcija apzināti neļauj rīdziniekiem vēlēt savu pašpārvaldi tādā pašā līmenī, kā būs iespējams... kā tiks ļauts pārējiem pašvaldību vēlētājiem.

Tāpēc aicinu balsot "par" Valaiņa kunga priekšlikumu, jo tas ir vēl viens atbalsts demokrātijai Latvijā, un tā ir vienlīdzīga iespēja rīdziniekiem vēlēt savu pašpārvaldi tāpat, kā būs ļauts visiem pārējiem Latvijas vēlētājiem.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Priekšlikuma būtība ir ļoti nopietna. Savulaik jau Saeima piedzīvoja lielu zaudējumu tajā brīdī, kad Saeimas basketbola komandu pameta Vilnis Ķirsis un aizgāja uz Rīgas domi. Šobrīd pastāv risks zaudēt vēl vienu labu spēlētāju - Juri Jurašu. *(Dep. K. Feldmans: "Tikai neraudi!")* Es domāju, ka Saeimas basketbola komandai tas būtu liels zaudējums. Atbalstot šo priekšlikumu, tas tomēr paildzinātu to procesu, kamēr mēs varētu spēlēt kopā.

Bet pēc būtības šis priekšlikums tomēr ir arī savā ziņā... paredz noteikt to, ka vēlēšanas, kārtējās vēlēšanas, notiek tad, kad vēlēšanām ir jānotiek.

Vēl joprojām nav noņemta no šā likumprojekta tā aizdomu ēna... par to, ka tomēr daļa, būtiska daļa, - visa likumprojekta anotācija! - ir par to... par atkritumiem, kas... par īsti tiesisku to nosaukt nevarētu.

Tāpat, ja notiktu šīs kārtējās vēlēšanas 2021. gadā, tas arī savā ziņā noņemtu daudzus jautājumus, un, es domāju, neviens nevērstos Satversmes tiesā, ja tas notiktu kārtējā periodā. Tas notiktu viennozīmīgi tiesiskā veidā, un dome, pats galvenais, tiktu atlaista. Tikai jautājums - kad notiktu vēlēšanas?

Bet būtisks arguments, ko gribēju pieminēt, - cik gatava ir Centrālā vēlēšanu komisija? Tās gatavība ir apliecināta vēstulē, kur, manuprāt, ap pusmiljonu jau bija pieprasīts finansējums, lai šo procesu noorganizētu. Un šeit vajadzētu ievērot vienlīdzības principu. Arī Centrālajai vēlēšanu komisijai vajadzētu ievērot vienlīdzības principu.

Attiecībā uz tautas nobalsošanu. Viss, ko izdarīja Centrālā vēlēšanu komisija - ļoti birokrātiski pieņēma lēmumus, procesus un nekādā veidā necentās informēt sabiedrību -, un arī šobrīd to nedara... par tautas nobalsošanu pēc deputātu ierosinājumiem. Jautājums: kas notiks šajā gadījumā? Kādas būs Centrālās vēlēšanu komisijas darbības, lai nodrošinātu iedzīvotāju maksimāli lielu iesaisti šajā procesā? Ja tas notiktu 2021. gadā, tad es nešaubos - tas viss notiktu. Šobrīd mani māc zināmas šaubas (ņemot vērā iepriekšējo pieredzi), ka tas tiešām notiks.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Bet, no otras puses, tā padomājot - Rīgas dome uz pieciem gadiem... Mums piecus gadus būs mērs Staķis. *(Starpsauciens.)* Tātad, nu, paskatāmies... Skatāmies reklāmas, vienkārši skatāmies reklāmas!

Mums būs mērs, kurš nezog veikalā. Mums būs mērs, kurš nebrauc pie sarkanās gaismas. Mums būs mērs, kur var redzēt, ka tā partija visu to septiņkārtējo finansējumu jau būs solīdi iztērējusi visā reklāmas kampaņā, nu, atbilstoši mērķim. Drīz pensionāriem jau sapņos Mārtiņš Staķis rādīsies - tik liela tā reklāmas kampaņa ir!

No tādas puses raugoties, viss ir kārtībā. Problēma ir tajā, ka Mārtiņš Staķis nekāpj tribīnē un nepasaka: "Jā, es esmu gatavs būt piecus gadus Rīgas mērs. *(Starpsauciens: "Viņš jau pateica!")* Es pierādīšu, ka es nebūšu atkarīgs no Edgara Jaunupa... no Edgara Jaunupa interesēm. Es pierādīšu, ka azartspēles Rīgā tiks izskaustas pilnībā un tiks aizvērtas šīs azartspēļu vietas. Es pierādīšu, ka atkritumu biznesu nesavāks Kokoreviča kungs (kas ir, kā saka, jūsu partijas liels fans)..." un tādā garā. Tas iztrūkst. Ir tās saldās reklāmas, bet iztrūkst tāds īsts vīra godavārds, un tas būtu tas, ko es gaidītu no mēra kandidāta, kurš šobrīd, pat neskatoties uz to, ir tas, par kuru es aicinu balsot.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi, nu tiešām būtu vājprāts piešķirt jaunajai domei uz pieciem gadiem nosaukumu "atkritumu dome". Bet, ja runājam nopietni, tad tiešām jau šodien, gatavojoties pašvaldības ārkārtas vēlēšanām Rīgā, godīgi sakot, ir zināmas problēmas ar Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma normu ievērošanu - ar partiju finansēšanas lietām priekšvēlēšanu aģitācijas veikšanā, ar citām lietām. Tas rada zināmu jucekli arī vēlētājos.

Man šķiet, ka Valaiņa kunga priekšlikums, kas attiecas tikai un vienīgi uz lielāko pašvaldību Latvijā, ir vietā, jo šeit nevajadzētu spēlēties ar visādām intrigām un citām spēlītēm, šeit vajadzētu pieiet tai problēmai nopietni un tiešām saglabāt iespējas pilntiesīgi strādāt pašvaldībai kārtējo vēlēšanu rezultātā, un kā ārkārtas situācijas risināšanas veidu tomēr atbalstīt Valaiņa kunga priekšlikumu dot saīsinātu jaunievēlētās domes pilnvaru termiņu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai otro reizi.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Jebkuru ārkārtas vēlēšanu būtība slēpjas pašā vārdā "ārkārtas". Tas nozīmē, ka noticis kaut kas, ko nevar ielikt parastajos rāmjos, un vēlētājiem tiek dots signāls, ka ievēlēsim, bet uz laiku.

Tas, ko pašlaik plāno valdošā koalīcija izdarīt, - pasludināt ārkārtas vēlēšanas, lai pēc diviem mēnešiem - pēc diviem mēnešiem! - ievēlētu Latvijas lielākās pašvaldības domi uz pieciem gadiem. *(Starpsauciens: "Pareizi!")* Vēlreiz atkārtoju: jūs gatavojaties pieņemt likumu, kur tādas tiesības būs paredzētas - ievēlēt uz sešiem... uz gandrīz sešiem gadiem pašvaldību. Un arī ārkārtas vēlēšanu gadījumā starpposms, kurš tiks dots vēlētājiem, lai iepazītos ar katras partijas programmu, ar katras partijas saraksta personālijām, lai izanalizētu, kas ir izpildīts no solījumiem iepriekšējā periodā un kas nav izpildīts no tā, kas ir solīts... Pareizi, tagad joko par solījumiem, par personālijām... Vai tas ir nopietni?

Un man ir liels jautājums. Vēršos pie partijas, kura sauc sevi par liberālu partiju un kura sadarbojas ar lielākajām Latvijas NVO. Man ir jautājums: kur ir "Delnas", "Providus" sašutums par to, ka praktiski Attīstībai/Par! jau ir uzsākusi priekšvēlēšanu kampaņu, par to, ka valsts piešķirto partijas finansējumu viņi tērē praktiski priekšvēlēšanu aģitācijai, absolūti saprotot, ka tas notiek ārpus priekšvēlēšanu laika? Vai tā ir godīga spēle? Vai tā ir spēle pēc Eiropas noteikumiem? *(Starpsauciens: "Laiks!")*

Sēdes vadītāja. Debašu laiks...

R. Ločmele-Luņova. Es tomēr ceru sagaidīt tādu sašutumu no NVO. Un ceru, ka...

Sēdes vadītāja. Debašu laiks ir beidzies.

Paldies.

Debates slēdzu. *(Starpsauciens: "Jūsu laiks ir beidzies!")*

Tātad - komisijas vārdā par šo priekšlikumu.

M. Šteins. 15. - deputāta Valaiņa priekšlikums - komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 15. - deputāta Valaiņa priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! *(Dep. V. Dombrovskis: "15 priekšlikumi - neviens nav atbalstīts!")* Lūdzu rezultātu! Par - 23, pret - 56, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 16. - deputāta Agešina priekšlikums, kas paredz izslēgt likumprojekta 7. pantu. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 16. - deputāta Agešina priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 20, pret - 54, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 17. - deputāta Agešina priekšlikums, kas paredz izslēgt likumprojekta 8. pantu. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Balsosim par 17. - deputāta Agešina priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 23, pret - 55, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 18. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Tas paredz izteikt 8. pantu jaunā redakcijā: "8. pants. Pagaidu administrācijai - pašvaldības izpilddirektoram nosakāma šāda atlīdzība - mēneša vidējās darba samaksas apmērā, piemērojot koeficientu 3,64." Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti... *(Starpsauciens: "Nav balsojams!")* Tātad priekšlikums nav balsojams.

Un 19. ...

M. Šteins. Un 19. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Tas paredz aizstāt vārdus "Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc izsludināšanas" ar vārdiem un skaitļiem "Likums stājas spēkā 2021. gada 4. jūnijā". Komisijā nav atbalstīts šis priekšlikums. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 19. - deputāta Valaiņa priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 20, pret - 56, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. Cienījamie kolēģi! Mēs esam izskatījuši visus priekšlikumus. Es informēju, ziņoju, ka Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā šis likumprojekts ar pārliecinošu vairākumu ir atbalstīts. Komisijas deputāti ar 11 balsīm "par" un divām balsīm "pret" atbalstīja likumprojektu "Rīgas domes atlaišanas likums" otrajā, galīgajā, lasījumā. Paldies komisijas konsultantiem un visiem diskusiju dalībniekiem.

Aicinu Saeimu balsot par likumprojektu "Rīgas domes atlaišanas likums" otrajā, galīgajā, lasījumā!

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Rīgas domes atlaišanas likums" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 62, pret - 22, atturas - nav. Likums ir pieņemts. *(Aplausi.)*

Darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem""**, trešais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Ivars Zariņš.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Strādājam ar likumprojektu "Grozījumi likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem"". Uz trešo lasījumu saņemti trīs priekšlikumi.

1. - ekonomikas ministra... Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāra priekšlikums, kurā viņš piedāvā papildināt konkursa komisiju, kura lems par padomes locekļiem, ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvi. Daļēji atbalstīts, iekļauts 2. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

I. Zariņš. 2. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Tas ir par to pašu, par ko mēģināja runāt Ekonomikas ministrijas parlamentārais sekretārs. Vienīgi viņš vienkārši nebija spējis noformulēt pareizu redakciju, un šo redakciju tad izveidoja komisija. Tas ir par šo konkursa komisijas papildināšanu ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvi. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Zariņš. 3. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Redakcionāla rakstura. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Zariņš. Aicinu atbalstīt likumprojektu trešajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem"" trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Dzelzceļa likumā"**, trešais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Sandis Riekstiņš.

S. Riekstiņš (JK).

Nav manis.

Labdien, kolēģi! Šodien trešajā lasījumā izskatīsim likumprojektu "Grozījumi Dzelzceļa likumā". Likumprojekts izstrādāts, lai nodrošinātu Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija direktīvas par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Eiropas Savienībā un Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija direktīvas par dzelzceļa drošību prasību pārņemšanu. Uz trešo lasījumu tika iesniegti 18 priekšlikumi, visi - Juridiskā biroja priekšlikumi.

Pirmie astoņi priekšlikumi ir tehniskas dabas un saistīti ar pantu numerācijas maiņu likumprojektā.

1. priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 2. priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 3. priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. 3. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 4. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 5. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 6. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 7. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 8. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 9. - arī Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionāls. Priekšlikums komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 10. - Juridiskā biroja priekšlikums. Paredz sertifikācijas procedūru piemērot neatkarīgi no sliežu platuma. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta... *(Starpsauciens: "Balsot!")* Deputāti vēlas balsot. Par 10. priekšlikumu?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 10. - Juridiskā biroja iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

S. Riekstiņš. No 11. līdz 17. priekšlikumam - Juridiskā biroja piedāvāti tehniski priekšlikumi, kas ir saistīti ar pantu numerācijas maiņu likumprojektā un pārejas noteikumos.

11. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 12. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 13. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 14. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 15. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 16. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 17. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. Un 18. - Juridiskā biroja priekšlikums, kas...

Sēdes vadītāja. 18. - atbildīgās komisijas priekšlikums.

S. Riekstiņš. Tiešām? *(Dep. A. Gobzems: "Nav sagatavojies Riekstiņa kungs! Vai!")*

Sēdes vadītāja. Un komisijā ir atbalstīts.

S. Riekstiņš. 18. - atbildīgās komisijas priekšlikums, kas paredz precizēt norādi par likuma spēkā stāšanos. Priekšlikums komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta. *(Dep. A. Gobzems: "Nākamreiz lai labāk būtu sagatavojies!")*

S. Riekstiņš. Lūdzu atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Dzelzceļa likumā" trešajā, galīgajā, lasījumā.

Aizver muti tu vienreiz!

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Es aicinu un atgādinu, ka mēs tomēr atrodamies parlamentā un pieņemam likumus.

S. Riekstiņš. Tieši tā!

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Dzelzceļa likumā" trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījums Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likumā"**, trešais lasījums.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas vārdā - deputāts Ēriks Pucens.

Ē. Pucens (KPV LV).

Labdien, kolēģi! Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija strādāja ar likumprojektu "Grozījums Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likumā" pirms trešā lasījuma.

Komisijā tika saņemti divi priekšlikumi. Abi divi ir no Juridiskā biroja.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. Un arī 2. - Juridiskā biroja priekšlikums, redakcionāls. Arī tas komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. Aicinu atbalstīt likumprojektu trešajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likumā" trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 84, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījums Vispārējās izglītības likumā"**, otrais lasījums.

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vārdā - deputāts Raivis Dzintars.

R. Dzintars (NA).

Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Strādājam ar likumprojektu "Grozījums Vispārējās izglītības likumā" otrajā lasījumā.

Es atgādināšu, kāds ir likuma grozījuma pamats, būtība, par ko mēs balsojām pirmajā lasījumā un ko mēs kopīgi atbalstījām: pašvaldībai ir pienākums nodrošināt, ka ikvienā pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē tiek nodrošināta programma valsts valodā.

Šobrīd faktiski ir bērnudārzi, kuros apmācība notiek valsts valodā, ir arī tā sauktie jauktie bērnudārzi, kuros ir gan mazākumtautību grupiņas jeb programma, gan programma apmācībai valsts valodā, un ir arī pirmsskolas izglītības iestādes, kurās apmācība tiek īstenota tikai mazākumtautību valodā. Tagad, stājoties spēkā šim grozījumam, netiek izslēgta iespēja īstenot mazākumtautību programmas, bet tiek noteikts, ka ikvienā pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē ir jābūt nodrošinātām iespējām saņemt pakalpojumu valsts valodā.

Lielajās pašvaldībās, it īpaši Rīgā... Mēs šobrīd zinām, ka reālais to bērnu skaits, kuriem nav pieejami pirmsskolas izglītības iestāžu pakalpojumi, ir 1135 bērni. Absolūts vairākums šajā rindā ir tie bērni... tie vecāki, kuri vēlas bērnu sūtīt tieši programmā ar valsts valodu, un ir absolūti nepieņemami, ka dzīvesvietai tuvākajā pirmsskolas izglītības iestādē šāds piedāvājums nav pieejams vai arī vecākiem, kas vēlas bērnu sūtīt bērnudārzā latviešu valodā, ir jāizvēlas starp privātā pakalpojuma sniedzēju vai pat pašvaldības bērnudārzu citā, ne valsts, valodā.

Tātad šobrīd mēs strādājam ar otrā lasījuma priekšlikumiem.

Komisija ir saņēmusi sešus priekšlikumus.

1. - deputātes Papules priekšlikums. Paredz darba dienu... ka darba dienas ilgums pirms svētku dienām pedagogiem ir saīsināms vismaz par vienu stundu, tai skaitā mācību stundas ilgums ir 30 minūtes.

Komisija diskutēja par šo priekšlikumu attiecībā uz darba dienas saīsinājumu par vienu stundu. Komisijas deputātu vairākumu pārliecināja arguments, ka uz pedagogiem ir attiecināma arī Darba likumā ietvertā norma par vienas stundas saīsināto darba laiku, līdz ar to Vispārējās izglītības likumā šāda norma nebūtu īpaši ietverama.

Attiecībā uz 30 minūšu mācību stundas ilgumu komisijas viedoklis bija, ka tas būtu atsevišķs diskusiju jautājums ārpus šī likumprojekta atvēruma un būtu nepieciešams uzklausīt gan arodbiedrības, gan ministriju viedokļus un pēc tam atsevišķi lemt.

Pašlaik komisija ir balsojusi "pret" šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (SASKAŅA).

Priekšsēdētājas kundze! Kas gan ir šis priekšlikums, salīdzinot ar Rīgas domes atlaišanas svētkiem! Bet, Dzintara kungs, šis ir arodbiedrības priekšlikums. Tā ka nebūtu korekti atsaukties uz to.

Es lūdzu atbalstīt... es lūdzu atbalstīt priekšlikumu papildināt likumprojektu ar jaunu pantu šādā redakcijā... papildināt 10. pantu ar ceturto daļu: "(4) Darba dienas ilgums pirms svētku dienām ir saīsināms par vismaz vienu stundu, tai skaitā mācību stundas ilgums ir 30 minūtes."

Kāpēc? Lai izglītības iestāžu direktoriem, skolotājiem un skolēniem, līdzīgi kā visiem citiem, piemēram, arī ierēdņiem, viennozīmīgi ir skaidrs, kā leģitīmi var rīkoties pirms valsts noteiktajām svētku dienām.

Pašreizējā situācija izglītības iestādēs faktiski ir tāda, ka to personāls, baidoties pārkāpt kādu likumu, Ministru kabineta normu vai kādu citu normatīvu aktu prasības, dažkārt vēršas ar lūgumu kontrolējošajās iestādēs, proti, Izglītības kvalitātes valsts dienestā, apstiprināt savu lēmumu par saīsinātu darba laiku pirmssvētku dienā, jo pieredze rāda, ka brīžiem arī anonīms zvans var izraisīt gan pamatotu, gan interpretējamu normu pārkāpumu. Bet vairums no izglītības iestādēm, baidoties no šādas saskaņošanas soļa, pirmssvētku dienā strādā ierastajā apjomā. Jā, protams, atbildība par izglītības iestādes darba organizāciju ir tā vadītāja rokās, bet tieši tāpēc (un ne tikai manuprāt) ir jānodrošina tāds normatīvais regulējums, kas ir nepārprotami skaidrs un ir ierakstīts likumā.

Protams, var piekrist, ka relatīvi nesen Saeima jau ir pieņēmusi līdzīgu normu, kas stāsies spēkā šā gada otrajā pusē. Bet tā neattiecas, piemēram, uz profesionālo izglītību un uz pirmsskolas izglītības iestādēm. Kā rīkoties tām?

Šāda norma sniegtu skaidru informāciju par mācību dienas ilgumu pirmssvētku dienā arī skolēnu vecākiem, tātad būtu skaidri zināmi nosacījumi un iespēja plānot dienu bez pārsteigumiem. Tātad pirmssvētku darba dienas ilgums būtu zināms skolēniem, audzēkņiem, vecākiem, un nepārprotama rīcības skaidrība mācību darba organizēšanā būtu izglītības iestādes vadītājiem. Pretstatā šābrīža situācijai, kad tās, izvēloties drošības dēļ neriskēt prasīt saskaņojumus, pārkāpj citās profesijās piemērotās normas, tādējādi kārtējo reizi diskriminējot skolotājus.

Aicinu precizēt likuma normas, līdz ar to novēršot pastāvošo nepilnību. Skolotāji pirmssvētku dienā ir pelnījuši vienlīdzīgu attieksmi tāpat kā visi cita darba darītāji.

Aicinu atbalstīt, un varbūt jums kāds šoreiz pateiks arī paldies.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Godātais Dzintara kungs! Jūs arī pagājušajā Saeimā bijāt Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas dalībnieks, un jūs droši vien atminaties to, ka 12. Saeimā tika pieņemti ievērojami grozījumi gan Izglītības likumā, gan Vispārējās izglītības likumā un paralēli tika iesniegti abos likumos arī priekšlikumi, kas paredzēja saīsināt mācību stundu ilgumu parastajās skolās un speciālajās skolās par 10 minūtēm pirmssvētku dienās. Pamatojums šiem priekšlikumiem bija skaidri definēts un arī atbalstīts komisijā vienbalsīgi, ja pareizi atminos. Un arī tālaika ministrs Šadurska kungs neiebilda pret šiem priekšlikumiem un izprata to, ka pirmssvētku dienās gan skolotājiem, gan arī bērnu vecākiem būtu labi saplānot savu laiku tā, kā to dara, piemēram, birojos un citās darbavietās, kurās parasti ir noteikts īsāks darba laiks pirmssvētku dienās. Tāpēc skolēni arī tieši tāpat un arī skolotāji ir pelnījuši saīsinātu darba dienu pirmssvētku dienās. Un toreiz pret to principā neviens neiebilda.

Vēl jo vairāk tāpēc mani tagad ļoti izbrīna šis arguments, ka, lūk, priekšlikums esot diskutējams un vēl saskaņojams ar arodbiedrību. Vēršu jūsu uzmanību uz to, ka arodbiedrība bija starp visaktīvākajiem šā priekšlikuma atbalstītājiem toreiz, kad tika sākts runāt par šo priekšlikumu. Nav tā, ka tagad arodbiedrība varētu iebilst pret šo priekšlikumu, kas ir vērsts uz to, lai uzlabotu skolotāju situāciju! Tāpēc es gribu paust ļoti dziļu neizpratni attiecībā uz komisijas reakciju uz šo priekšlikumu. Man nav skaidrs, kāpēc nav vēlmes uzlabot situāciju šajā jautājumā un kāpēc ir tāda neizpratne, un kāpēc godātais komisijas dalībnieks Dzintara kungs tagad ir tā mainījis savu viedokli, jo 12. Saeimā bija pavisam cits viedoklis.

Es aicinu jūs atbalstīt kolēģes Papules kundzes priekšlikumu un tik tiešām nodrošināt taisnīgu attieksmi gan pret skolotājiem, gan pret bērniem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Anitai Muižniecei.

A. Muižniece (JK).

Labdien, cienījamā priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Skatot tad šo priekšlikumu, mēs komisijā runājām par divām lietām, jo... nu, tas būtībā arī sastāv no divām daļām.

Tā pirmā ir tā, kas būtu attiecināma uz pedagogiem. Kā jau Papules kundze minēja, patiešām arī pedagogi, tāpat kā jebkurš cits darba ņēmējs, ir Darba likumam pakļauti, jo ar viņiem tiek noslēgts darba līgums. Līdz ar to Darba likuma 135. pants jau šobrīd runā par to, ka pirmssvētku dienās ir saīsināms darba laiks par vienu stundu, ja vien koplīgumā nav noteikts citādi.

Tāpēc ka ir kādi iestāžu vadītāji, kuri, iespējams, līdz galam neizprot šo normu... Manuprāt, nebūtu pareizi tāpēc vēl kādā citā likumā... vēl iestrādāt papildu normu. Tā ir viena lieta.

Otra lieta. Droši vien ir būtiski arī paskaidrot... Nu, Evija to zina ļoti labi, varbūt ir kāds deputāts, kurš nezina par to, kā veidojas pedagoga darba diena. Tā nebūt nesastāv vienīgi no mācību stundu vadīšanas, tātad no mācību stundām. Pedagogam darba diena ir mācību stundas, laiks, kamēr viņš gatavojas darbam, kamēr viņš plāno darbu, kamēr viņš labo skolēnu veikumu. Un attiecīgi katrs pedagogs... atkarībā no tā, cik viņam ir kontaktstundas, tās, ko viņš pavada klasē, viņam ir noteikts darba nedēļas stundu apjoms, ko tad attiecīgi var sadalīt pa nedēļu. Iestādes vadītājam ir jāpilda Darba likums, un es neredzu nekādu vajadzību vēlreiz iestrādāt šo normu Vispārējās izglītības likumā.

Tā otra lieta, par ko mēs runājam, ir mācību stundu saīsināšana... par 30 minūtēm... par 10 minūtēm, tātad uz 30 minūtēm. Jābūt precīziem, ka atsevišķos gadījumos tās varētu būt arī 15 minūtes, kas jau būtu trešdaļa no stundas, jo šobrīd likums paredz 40 līdz 45 minūšu stundas ilgumu. Un te ir tā, ka, skatoties uz jauno mācību saturu, raugoties uz to, ka iestādēm ir jādod gana liela brīvība plānot... plānot darbu, izvēlēties pareizākās mācību formas, izejot mazliet ārā no tā, ka ne vienmēr mācību stunda ir tas, kā līdz šim varbūt pierasts - fiziski būt klasē. Tās ir arī ārpusstundu formas. Manuprāt, ir ļoti nepareizi ierobežot šo... nu tagad visiem... visiem obligāti par tām 10 minūtēm mazāk... un obligātās stundas 30 minūšu apmērā.

Vēl jāpiezīmē, ka mēs arī komisijā diskutējām. Es pati uzdevu šo jautājumu - vai šādai mācību stundu saīsināšanai gadījumā nevarētu būt ietekme arī uz pašvaldību budžetiem? Un Latvijas Pašvaldību savienība katrā ziņā norādīja, ka tas jautājums, visdrīzāk, varētu būt tāds... jo, proti, sākumskolā, kur ir piecas sešas mācību stundas vienā dienā mazākajās klasēs, tas nozīmē to, ka fiziski stundas beidzas pulksten 13.00. Saīsinot tās vēl par 10 minūtēm katru, mācību stundas beidzas pulksten 12.00. Un tad man ir jautājums. Tie vecāki, kas strādā līdz pulksten 17.00, viņiem saīsinās darba dienu līdz pulksten 16.00? Kas notiek ar tiem bērniem? Pašvaldībai ir jānodrošina viņu pieskatīšana. Un pašvaldībām šis jautājums nav uzdots, Papules kundze.

Tamdēļ komisijā mēs vienojāmies par to, ka būs atsevišķa diskusija par šo jautājumu, mēs runāsim, un es aicināšu kolēģus neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivanam Klementjevam.

Klementjeva kungs nerunās. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā kas piebilstams?

R. Dzintars. Tātad es komisijas vārdā varu tikai atgādināt, ka priekšlikumu iesniedza deputāte Evija Papule. Arodbiedrībām atbilstoši spēkā esošajai kārtībai nav iespējams likumprojektā iesniegt priekšlikumus. Un es varu tikai atkārtot, ka diskusija par šiem jautājumiem (par saīsināto mācību stundas ilgumu) komisijas sēdē, piedaloties arodbiedrību pārstāvjiem, Labklājības ministrijas, Finanšu ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvjiem, nav bijusi un tieši tāda bija vēlme komisijas deputātiem šo jautājumu atsevišķi izdiskutēt, lai saprastu, vai šis piedāvātais priekšlikums ir labākais risinājums. Jo tas faktiski neatstāj manevra iespējas. Tiek noteikts, ka katras stundas ilgums ir 30 minūtes, ne vairāk, ne mazāk *(Dep. J. Stepaņenko starpsauciens.)*, un nav pārliecības, ka tas ir īstais, vienīgais līdzeklis, kā šo mērķi sasniegt.

Tā kā komisijas deputātu vidū nebija vērojams... teiksim tā, noliegums šim... šim leģitīmajam mērķim, bet bija vēlme diskutēt atsevišķi par līdzekļiem, kā šo mērķi labāk sasniegt, komisijas vairākums neatbalstīja šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputātes Papules iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 29, pret - 56, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Dzintars. Paldies.

2. un 3. priekšlikums būtu skatāmi kompleksi. Tie abi runā par 21. panta

otro daļu. Proti, 20... līdzšinējā redakcijā, pirmā lasījuma redakcijā, šis pašvaldības pienākums nodrošināt pirmsskolas izglītības programmu apguvi valsts valodā bija paredzēts ar nosacījumu, ja to pieprasa bērna vecāki vai personas, kas realizē aizgādnību. Ņemot vērā, ka vecāki, piesakot savus bērnus pirmsskolas izglītības iestādē, jebkurā gadījumā arī norāda to, kādā programmā viņi vēlas, lai tiktu nodrošināta pirmsskolas izglītība bērniem, mēs neredzam nepieciešamību... komisijas vairākums neredzēja nepieciešamību šajā palīgteikumā īpaši uzsvērt vecāku pienākumu prasīt apguvi valsts valodā, jo izglītības iegūšanai valsts valodā vajadzētu būt kā pamatam, nevis kā papildu iespējai, vecākam īpaši vēršoties pašvaldībā un faktiski nonākot tādā kā lūdzēja lomā.

Deputāta Raivja Dzintara priekšlikums faktiski ir līdzīgs Juridiskā biroja priekšlikumam, bet Juridiskā biroja priekšlikuma redakciju komisijas vairākums atzina par kodolīgāku, precīzāku. Līdz ar to 2. priekšlikums ir atbalstīts daļēji un iekļauts 3. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Marijai Golubevai.

M. Golubeva (AP!).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godātie kolēģi! "Attīstībai/Par!" mērķis ir vienota izglītības sistēma visiem Latvijas bērniem. Mēs atbalstām sākotnējo ieceri - nostiprināt likumā to, ka pašvaldībām jānodrošina iespēja apgūt pirmsskolas izglītību valsts valodā tuvu mājām visiem bērniem, kuru vecāki to vēlas.

Vērojot daļas iedzīvotāju negatīvo reakciju uz otrā lasījumā redakciju, ir manāms, ka pašreizējā redakcija ir pārprasta. Tiek paustas bažas, ka grozījums apdraud iespēju pirmsskolās īstenot arī mazākumtautību izglītības programmas. Tas, mūsu izpratnē, nav likumprojekta mērķis. Atbalstīt

iespēju mazākumtautību bērniem apgūt dzimto valodu un kultūru - tā ir svarīga Latvijas valsts apņemšanās, ratificējot Eiropas Padomes Vispārējo konvenciju par nacionālo minoritāšu aizsardzību.

Mēs, frakcija "Attīstībai/Par!", nāksim klajā ar saviem priekšlikumiem attiecībā uz pirmsskolām. Mēs ceram, ka nākotnē Saeima cieši sadarbosies ar Izglītības un zinātnes ministriju, lai izveidotu valsts ilgtermiņa redzējumu par to, kā mēs virzīsimies uz vienotu izglītības sistēmu. Es ticu, ka reiz visi bērni Latvijā mācīsies kopā, ka pedagogi būs gatavi gan īstenot programmas valsts valodā, gan sniegt nepieciešamo atbalstu bērniem, kas mācās ne dzimtajā valodā, lai viņi arī sasniedz savu pilnu potenciālu.

Vērtējot šos priekšlikumus, es gribētu piebilst, ka, veidojot šādu sistēmu, mums jāsaglabā iespēja tiem bērniem, kuru vecāki to vēlas, padziļināti apgūt arī mazākumtautības valodu. Līdz šim risinājumam, līdz vienotai izglītības sistēmai vēl tāls ceļš ejams.

Strādāsim, lai veidotu vienotu, sabiedrību saliedējošu izglītību Latvijā!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Igoram Pimenovam.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Augsti cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Vismazāk es gribētu saistīt šo priekšlikumu ar Juridisko biroju, kurš likumu valodā ir tikai noformējis pirmajā lasījumā atbalstīto Nacionālās apvienības ierosinājumu. Patiesībā stāsts ir par šo ierosinājumu.

Kādā valodā bērniem mācīties publiskajās iestādēs? Un kāda nozīme ir mācībām ģimenes valodā? Atbilde ir: bērnu un pusaudžu mācības ģimenes valodā ir noteicošs priekšnosacījums viņu kultūras identitātes nodrošināšanai, jo valoda ir ne vien kultūras nesēja, bet arī reproducē uzvedības un domāšanas stereotipus. Tāpēc valstī, kura ir izveidojusies lielā mērā latviešu etniskās grupas pašnoteikšanās rezultātā ar mērķi nodrošināt pamattautībai piederīgo personu kultūras un valodas saglabāšanu, attīstību, bērniem ir jābūt tiesībām apgūt izglītību pirmsskolas izglītības programmās valsts valodā. Taču, manā ieskatā, nav pieļaujamas situācijas, kad šīs tiesības ir īstenojamas uz citu personu tiesību rēķina. Personu, kam, līdzīgi kā latviešiem, rūp savas kultūras savdabība un kas tiecas to saglabāt un attīstīt, mācot savus bērnus ģimenes valodā publiskajās izglītības iestādēs un par saviem nodokļiem tās finansējot.

Ir skaidrs, ka 3. priekšlikumā aprakstītā izglītības sistēma strukturējas kā divplūsmu pirmsskolas izglītības iestādes. Nodarbības šādos bērnudārzos varētu turpināties divplūsmu vispārējās izglītības iestādēs. Tas radītu motivējošu vidi latviešu valodas labākai apgūšanai, izglītojamo saskarsmei, savstarpējo aizspriedumu pārvarēšanai un sabiedrības saliedēšanai. Taču tas ir ideālais modelis, mēs zinām, ka patiesība vienmēr ir konkrēta. Maz jautājumu rodas, ja tiek dibināta jauna pirmsskolas izglītības iestāde. Tikmēr likumprojekta mērķis ir uzsākt divplūsmu mācības jau esošajos mazākumtautību bērnudārzos. Ierobežotos telpu, personāla un citu resursu apstākļos šāda pārveidošana nenovēršami nozīmēs, ka, jaunajam mācību gadam sākoties, mazākumtautībām piederīgo jaunākā vecuma bērnu grupas vietā tiks izveidota latviešu bērnu grupa.

Likums neapraksta un nevar aprakstīt šāda procesa iznākumu, bet, ņemot vērā, ka tam būs sistēmisks raksturs, bērnam, kam bērnudārzā patlaban tiek plānota, bet šo pārmaiņu rezultātā nebūs vieta bērnudārzā, netiks atrasta vieta arī citos bērnudārzos.

Ir vēl viens iemesls, kāpēc šī reformēšana raisa neapmierinātību sabiedrībā. Saeima jau grasās atbalstīt šo likumprojektu, bet neviens nepēta sabiedrības attieksmi. Neviens nepapūlējās uzdot mazākumtautību mazu bērnu vecākiem jautājumus, kā viņi paši izturas pret šo reformēšanu. Tas ir klajš demokrātiskās prakses pārkāpums, uz kuru pirms divām nedēļām Saeimai norādīja arī Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) augstais komisārs nacionālo minoritāšu jautājumos. Proti, "jebkuras izmaiņas politikā vai likumos, kas skar mazākumtautību kopienas, jāveido efektīvas saziņas ceļā, konsultējoties ar visām iesaistītajām grupām, lai novērstu pārpratumus".

Es secinu, ka ar šo ierosinājumu tiek kompromitēta laba ideja - mākslīgi pretstatīti dažādām lingvistiskajām grupām piederīgie Latvijas iedzīvotāji, bet saistībā ar to, ka bērnudārzu vietu sadalīšanas sistēma tā arī paliek neizanalizēta un nesakārtota, vietu skaits arī bērniem no latviešu ģimenēm var nesamazināties.

Ierosinājums nav sagatavots, tāpēc šo priekšlikumu atbalstīt nevar.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kolēģi, šis īstenībā ir ļoti nopietns jautājums. Šis jautājums skar arī mani kā vecāku. Mani bērni saprot un runā latviešu valodā. Viņi ir mazi, viens no viņiem iet arī pirmsskolas izglītības... apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi. Un apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi, kurā runā svešvalodā, Raivi Dzintar!

Kāpēc? Tāpēc, ka es, cilvēks, Latvijas pilsonis, latvietis pēc tautības, saviem bērniem latviski iemācīt māku. Es savus bērnus (šajā gadījumā vecāko) sūtu cittautību bērnudārzā, lai mans bērns apgūtu svešvalodas un būtu konkurētspējīgs pieaugot.

Tas, ko jūs piedāvājat, tur ir ļoti interesants "tulkojums", ka faktiski jūs pakļaujat bērnus potenciāli... nākotnē riskam, ka viņi būs mazāk konkurētspējīgi, jo tās ģimenes, kuras tur vērtības cieņā, tās nebaidās, ka viņu bērni mācēs vairākas valodas, ka viņu bērni mācīsies izglītības iestādēs, kurās runā citās valodās, jo valodas tikai bagātina. Ierobežojot bērnu iespējas mācīties dažādas valodas, ikdienā sarunājoties, atrodoties tajā skaitā tādā vidē, kurā runā citās valodās, jūs mūsu sabiedrību tikai arvien vairāk lumpenizējat. Tas ir tāds, manuprāt, ļoti populistisks un ļoti nepareizs gājiens. Man, protams, ir vienalga, Raivi Dzintar, vai tu ierobežo savus bērnus un savu bērnu nākotni, bet es tevi vienkārši aicinu un lūdzu nedarīt to ar citiem bērniem, ar citiem vecākiem, kas skatās uz sava bērna nākotni plašāk, kas skatās uz saviem bērniem kā cilvēkiem, kas ir spējīgi sarunāties trīs un vairāk valodās, kas māk vairāk par latviešu valodu. *(Starpsauciens: "Kurš tev aizliedz?"; dep. I. Rībena: "Stāsts nav par to!")* Un šajā priekšlikumā juridiski būs iespējams... Un, es galvoju, Nacionālā apvienība un arī JKP atradīs iespējas, lai nākotnē tajās izglītības iestādēs, kurās, piemēram, notiek izglītība angļu valodā vai franču valodā, tas tā nebūtu. *(Dep. I. Rībena: "Angļi iemācīsies latviešu valodu!")*

Un tieši tā iemesla dēļ es esmu pret attiecīgo priekšlikumu, jo es uzskatu, ka tā ir vecāku brīva izvēle, vai viņi savus bērnus sūta franču bērnudārzā, vai viņi savus bērnus sūta angļu bērnudārzā, vai viņi viņus sūta arī krievu bērnudārzā. Tā ir viņu izvēle. Varbūt viņi sūta vairākās - vairākās! - izglītības iestādēs, lai bērnam, esot tajā vidē, būtu iespējas vieglāk apgūt svešvalodu. *(Starpsaucieni.)*

Kāpēc es to saku? Es to saku ļoti vienkārša iemesla dēļ. Tāpēc, ka... jūs, protams, varat smieties, bet mūsu, Latvijas, bērni un latviešu cilvēki ir mazāk konkurētspējīgi nekā cittautieši tā iemesla dēļ, ka cittautiešiem ir plašākas valodu zināšanas. *(Dep. E. Zālīte-Grosa: "Izlasi priekšlikumu!")* Krievu tautības bērniem automātiski ir plašākas valodu zināšanas, jo viņi automātiski zina krievu un latviešu valodu. Latviešu bērni, lielākā daļa, piemēram, krievu valodu nezina, un viņi automātiski ir mazāk konkurētspējīgi. Un jūs, protams, mani varat saukt par dumju vai vēl kaut kā, bet es skatos uz dzīves realitāti, es skatos uz jauniešiem, kas meklē darbu, es skatos uz jauniešiem, kas, meklējot darbu, zaudē šajā konkurences cīņā tikai tāpēc, ka viņiem ir mazākas valodu zināšanas.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Reinim Znotiņam.

R. Znotiņš (JK).

Sveiki, cienījamie kolēģi! Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Latvijas tauta, Latvijas pilsoņi un nepilsoņi, nevēlas segregāciju. Latvijas tauta nevēlas segregāciju, kas ir mantota no padomju laikiem. Mēs nevaram ielikt vienus bērnus vienā smilšu kastē, citus citā no bērna kājas un cerēt, ka pēc 18 gadiem... ka, augot dažādās sistēmās, viņi izveidos vienu kopēju sabiedrību. Šis ir padomju laika mantojums, un šos likuma grozījumus vajadzēja izdarīt pirms 20 vai 30 gadiem.

Principā arī mazākumtautībām, Pimenova kungs, būs iespēja apgūt savu kultūru, apgūt savu vēsturi un literatūru, tātad arī savas tautības valodu... ne valodā, bet tieši šos priekšmetus. Tā ka nevajag maldināt cilvēkus, ka šīs iespējas tiks liegtas! Tādas pastāvēs.

Šo lietu vajadzēja izdarīt sen, un mēs esam pārliecināti, arī Izglītības un zinātnes ministrija ir pārliecināta, ka visa Latvijas tauta grib šīs pārmaiņas, negrib būt segregēta un negrib augt divās dažādās sabiedrībās.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Anitai Muižniecei.

A. Muižniece (JK).

Labdien vēlreiz! Es saprotu, ka ir kolēģi, kuriem ir tāds īpašs agregātstāvoklis... Kad tu pakonsultējies ar citiem kolēģiem... Kad tu īsti nesaproti, par ko runāt, tu aizej un pakonsultējies, tad atnāc līdz tribīnei, sāc tā kā atreferēt to, ko viņš stāsta, un tad kaut kas sajūk, un tu nonāc lielās pretrunās. Nu, tā gadās.

Bet Aldis Gobzems teica tādu zīmīgu lietu. Tās ģimenes, kuras tur vērtē vērtības, ciena savu valodu, nebaidīsies sūtīt savus bērnus izglītības iestādēs, kur māca citas valodas. Nu, forši, vai ne? Jo es neredzu, kāpēc mums ir tādas lielas bailes pēc 30 gadiem, kad mēs esam to garo ceļu gājuši... un, kā Marija teica, vēl ļoti tāls ceļš mums ir ejams - es nezinu, laikam vēl 30, vēl 50 gadi - līdz tam, lai latvietis varētu Rīgā, Daugavpilī pieteikties uz bērnudārzu latviešu valodā; lai viņam nebūtu *(Aplausi.)*... lai viņam nebūtu jāiet uz Rīgas pilsētas pašvaldību un jāsaka: "Klau, draugi, manam bērnam latvietim Latvijā nav vietas bērnudārzā." *(Dep. A. Gobzems: "Bet tā ir cita problēma!")* Nesarunājieties ar tribīni, Gobzema kungs! *(Starpsaucieni.)*

Tās runas par to, ka... tās runas par to, ka kaut kas nebūtu izdiskutēts, ka ir kādas sabiedrības grupas, kas nav apmierinātas, tas tā vienmēr ir. Tad, kad mēs ceļam nodokli, kāds ir apmierināts,

kāds nav apmierināts... Tad, kad mēs cukuru apliekam ar papildu nodokli, arī ir dažādi viedokļi. Arī šeit tā ir normāla situācija.

Mēs komisijā par šo priekšlikumu runājām trīs sēdēs - 22. janvārī, 29. janvārī un 5. februārī -, un visās sēdēs piedalījās vecāki. Mēs ļoti plaši diskutējām. Bija dažādi viedokļi. Mēs tos uzklausījām.

Bet, es domāju, šī situācija, šī latvieša lūgšanās un krišana ceļos par to, ka Latvijā bērnam nav vietas latviešu bērnudārzā, vienkārši ir šodien jāizbeidz, un par to ir tas stāsts! Mazākumtautību bērnudārzu izglītības programmas joprojām pastāvēs, joprojām izglītības iestādes tās varēs licencēt, un tas ir normāli, ka arī viņiem tas ir paredzēts.

Bet... aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Dagmārai Beitnerei-Le Gallai.

D. Beitnere-Le Galla (JK).

Godātie kolēģi! Ir tiešām ļoti grūti nepiedalīties šajās debatēs, jo pat vakar mūsu komisijā atnāca kāds... Minu viņa vecumu - iespējams, pusaudža vecumā... no krievu skolas zēns, kuram bija grūti latviešu valodā formulēt savu domu.

Par ko mēs šodien debatējam? Šo normu Latvija gaida 30 gadus. Un es arī kā pasniedzēja jums varu apliecināt - man ir bijuši studenti, kuri ir bijuši spiesti aiziet, kuri arī pēc vidusskolas latviešu valodas apguves nav varējuši turpināt mācības latviešu valodā augstākajā izglītībā. Par kādu konkurētspēju mēs šeit runājam? Vai šie bērni domā studēt Krievijā un dzīvot? Tā ir cita doma. Bet, ja šie bērni grib dzīvot, studēt Latvijā, viņiem ir jāsāk ar latviešu valodas apguvi jau bērnudārzā.

Atbalstīsim šo priekšlikumu! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Dombravam.

J. Dombrava (NA).

Gobzema kungs pirms vēlēšanām teica un uzstājās publiskās diskusijās, aizstāvot "KPV LV" programmu, kur bija punkts - nodrošināt visiem bērniem vienādas iespējas mācīties latviešu valodā. *(Dep. A. Gobzems: "Bet tas nav šis, ko jūs piedāvājat!")* Tajā pat laikā... es atceros arī citātu par trilingvālu izglītību - nevis jāslēdz krievu skolas, bet visiem skolēniem jānodrošina iespēja mācīties trīs valodās. Ainārs Šlesers. 2014. gads.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Viena maza piebilde. Mums ir deputāts, kurš šodien te ļoti plaudē par to latviešu valodu. Es gribētu... es nesaukšu viņu vārdā, bet mums ir tāds deputāts šajā pusē, kuram bērns 40. vidusskolā mācības sāka (mazākumtautību skolā). Vai tā varētu būt, Juraša kungs, ka kāds no deputātiem, kuram bērni... tādā veidā to dara? Vai tā varētu būt vai nevarētu būt, ko? *(Starpsaucieni.)* Par latviešu valodu runājot.

Parunāsim par divkosību! Šis priekšlikums nav par to, ka bērniem ir dota iespēja mācīties latviešu valodā. Šis priekšlikums ir par to, ka tiem, kas ir brīvprātīgi izvēlējušies, ka viņi saviem bērniem grib iemācīt vairākas valodas jau no bērnudārza, faktiski šāda iespēja tiks liegta. *(Dep. S. Riekstiņa un dep. K. Feldmana starpsaucieni.)* Šis priekšlikums ir divkosīgs un ne līdz galam izstrādāts, un tāpēc nevajag plaudēt arī tajā galā! Nevajag plaudēt tiem nacionālistiem, kas te precas ar ķīniešiem vai honkongiešiem, ja? Kola kungs, nevajag būt tādiem nacionālistiem! *(Starpsaucieni.)* Nevajag arī, Beitneres-Le Gallas kundze, teikt par konkurētspējas ierobežošanu un pēc tam raudāt, ka uzņēmēji prasa arī svešvalodu zināšanas. Konkurences apstākļos uzņēmēji vienmēr prasīs svešvalodu zināšanas, un tās labāk iemācīt ir pirmsskolā.

Es piekrītu, ka visiem latviešu bērniem ir jādod iespējas nodrošināt izglītību latviešu valodā. Es tam pilnīgi piekrītu. Bet jūsu priekšlikums nav par to! *(Dep. J. Iesalnieks: "Bet tieši tas ir priekšlikumā! Juridiskā biroja priekšlikumā!")* Jūsu priekšlikums ir par to, ka faktiski pastāvēs iespējas tiem vecākiem, kas savus bērnus sūta franču valodas skolā... jūs vienā dienā izdomāsiet: "Nē, nebūs nekāda franču valoda! Nebūs nekāda angļu valoda! Viss tikai latviešu valodā!" Tas ir tas, kur ir tas risks, ko jūs esat tur ieprogrammējuši.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Godātie kolēģi! Es te dzirdu tādus tekstus no šīs tribīnes, jā, par to, cik tas ir nepieņemami, ka latvietis nevar atrast vietu bērnudārzā. Tas, protams, ir slikti, ka jebkāds bērns - latviešu bērns *(Dep. J. Iesalnieks: "Īpaši Rīgā!")* vai krievu bērns Rīgā vai Daugavpilī, vai citur - nevar atrast vietu bērnudārzā. Bet mūsu valstī... tas pirmām kārtām liecina, kolēģi, par to, ka ekonomiskās attīstības ziņā mēs esam tik ļoti "izdevusies" valsts *(Dep. J. Iesalnieks: "Pašvaldība nepilda savas funkcijas!")*, ka pašvaldībām nepietiek finansējuma, lai katram bērnam nodrošinātu vietu bērnudārzā. Bet tas ir labi. Tas ir viens.

Un tad sanāk tā interesanti, ka, jā, ir arī bērnudārzi, kas ir minoritāšu bērniem, kuros mācās minoritāšu bērni. Un tagad šis apgalvojums kļūst... par to, ka... nu, lūk, ja latviešu bērniem nepietiek vietu latviešu bērnudārzos, tad vajag visus tos bērnudārzus, kas ir minoritāšu bērnudārzi... tur priekšroka jādod tieši latviešu bērniem. *(Dep. R. Kols: "Par ko tieši tu uztraucies? Pasaki - kā tas apdraud...")* Bet tad, kolēģi, kas ir nākamais solis, lūdzu? Jo tas mūsu valstī... diezgan daudz kas pietrūkst, ja. Kas nākamais solis? *(Dep. R. Kola starpsauciens.)* Pateikt, ka mūsu publiskajā parkā nepietiek soliņu latviešiem? Tad kas tad būs zīme, ka šie soli ir tikai latviešiem? *(Starpsauciens.)*

Es atceros, ka daži (piemēram, Saeimas priekšsēdētājas kundze) nesen bija uz Starptautiskās holokausta upuru piemiņas dienas pasākumu. Ar ko sākās holokausts, kolēģi? Ar to, ka... starp citu, trīsdesmitajos gados tieši Vācijā sākums bija - ar soliņiem, kas bija tikai īstajiem vāciešiem. Un tāda domāšana - tas ir tas ceļš, pa kuru jūs tagad ejat tāpat. *(Starpsauciens.)*

Ja jūs tiešām gribat risināt problēmu pēc būtības, tad to vajag risināt ar bērnudārzu vietu pieejamību gan latviešiem, gan nelatviešiem, nevis tagad nodarboties ar to, ka... vienas tautības cilvēkiem mūsu valstī ir priekšrocība *(Dep. R. Kols: "Mēs par valodu, nevis par tautību runājam!")*, salīdzinot ar citas tautas cilvēkiem. *(Dep. R. Kols: "Par valodu!")*

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Nu, turpināsim debates no tribīnes, lūdzu!

Vārds deputātam Ritvaram Jansonam.

R. Jansons (NA).

Kolēģi! Ļoti būtiski ir klausīties to, ko atbilstošā Saeimas komisija, kas ir atbildīga par likumprojektu, ir vēstījusi likumprojekta sakarā. Referents Dzintara kungs pašā sākumā ļoti skaidri paskaidroja, ka ir situācijas kā, piemēram, Rīgā, kur absolūtais vairākums to bērnu, kuri gaida rindā uz bērnudārzu, ir latvieši un mazākums ir mazākumtautību *(Dep. R. Ločmeles-Luņovas starpsauciens.)* bērni. Līdz ar to ir tikai loģiski, ka Latvijas parlaments, nevis kaut kādas starptautiskas institūcijas vai kāds cits nodrošina to, ka latvieši savā zemē var jebkurā pirmsskolas izglītības iestādē iegūt izglītību valsts valodā. Tas nebūt nenozīmē, ka nenotiek apmācības citās valodās.

Lūdzu, ieklausieties komisijas viedoklī un neaizejiet līdz tādām absurdībām, ka franču valoda ir Latvijas mazākumtautību valoda! Lūdzu atbalstīt Juridiskās komisijas... Juridiskā biroja, atvainojos, priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivanam Klementjevam.

I. Klementjevs (SASKAŅA).

Cienījamā priekšsēdētāja! Kolēģi! Mēs par to runājam, kā jūs paši teicāt, jau 30 gadus. Bet mēs joprojām *(Zālē troksnis. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)* esam tur, kur mēs esam. Tad, kad mēs runājam par tām vietām - bērnudārziem, pirmsskolām -, vajag atcerēties, ka jūsu spēki, cienījamie "Tēvzemei un Brīvībai", privatizēja tikai Rīgas pilsētā 130 bērnudārzus - 130!... var iedomāties... tad, kad jūs vadījāt Rīgas pilsētu, kuru mēs šodien atlaižam. Tas ir viens.

Otrs arī... Nu, pa 30 gadiem taču ar to milzīgo finansējumu, kas ir ieguldīts izglītībā un speciālajā latviešu valodas nostiprināšanā, var taču sagatavot latviešu valodā kvalificētus pedagogus, lai viņi sāk strādāt - jauni, spēcīgi, ar jaunām metodēm. Bet tad, kad es jautāju izglītības un zinātnes ministram Šadurskim (kad viņš bija... kad es strādāju iepriekšējā Saeimā Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā, Sporta apakškomisijā): "Nu, a kāpēc nav tie pedagogi? Viņu taču nav. Kāpēc jūs nevarat sagatavot tos pedagogus?" "Diemžēl nav!"

Puse mums no pedagogiem strādā jau pensijas vecumā. Otra puse par tādu algu... Tie jaunie, kas tikko pabeidz, piemēram, augstskolas, negrib strādāt. Mēs prasām: palielināsim to algu pedagogiem, lai tā būtu, vismaz sākot no 1000. Nē, pieliekam tikai drusciņ - 30.

Jūs prasāt to nodrošināto valsts valodu *(Dep. R. Kols: "Par priekšlikumu!")*, bet tas nav, Rihard... tas nav pienākums pašvaldībai nodrošināt ar pedagogiem... Tas ir pienākums Izglītības un zinātnes ministrijai nodrošināt ar kvalificētiem pedagogiem. Rīgas dome... pašvaldība negatavo pedagogus, tos gatavo valsts. Tad, lūdzu, izpildiet savu pienākumu!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Mana uzstāšanās būs aicinājums Ašeradena kungam nākt šeit, tribīnē... (tas ir ļoti svarīgi, jo debates Saeimā veido juridisko kontekstu jebkuram likumam, kurš te ir pieņemts) un paskaidrot sekojošo - 2. priekšlikums, kurš bija no deputāta Dzintara, skanēja (papildinājums) - "ja to

pieprasa bērna vecāki (personas, kas realizē aizgādību)". Komentārs: "Atbalstīts priekšlikumā Nr. 3."

Pašlaik mēs skatām 3. priekšlikumu, un šajā priekšlikumā šīs frāzes vairs nav. Es lūdzu paskaidrot, vai, balsojot par 3. priekšlikumu, mēs balsojām arī par to, ka tas notiks tikai tad, kad ir vecāka pieprasījums, un lūgšu paskaidrot, kā tas notiks tehniski. Piemēram, ja pirmsskolas iestādē atnāk bērns, kura vecāki pieprasa organizēt izglītību latviešu valodā, un šie vecāki ir vieni vienīgie, ko tas nozīmē? Ka šo bērnu mācīs atsevišķi no visas grupiņas latviski? Vai viņam veidos speciālu grupu? Vai visa grupa, kur šis bērns būs vienīgais, kura vecāki pieprasīs izglītību valsts valodā, visiem bērniem būs valsts valodā?

Lūdzu, paskaidrojiet, ko tas nozīmē īstenībā, kā būs realitātē *(Dep. A. Muižniece: "Regīna, jūs latviski mākat lasīt?")*, it īpaši - ņemot vērā to, ka jūs, Ašeradena kungs, mēģinājāt paskaidrot vecākiem, kuri piedalījās komisijas sēdē, ka viņi nebija pareizi sapratuši komisijas locekļu domu gājienu...

Starp citu, replika... Mums te dažiem latviešiem ir problēmas domu noformulēt savā dzimtajā valodā, un nevajag pārmest bērniem, kuri šeit, Saeimā, uztraukumā Ēnu dienas ietvaros nevarēja kaut ko izteikt. Manuprāt, tas nav korekti attiecībā pret ēnām, kuras bija vakardien šeit.

Vēl viens. Es lūgšu Ašeradena kungu paskaidrot arī to, kāpēc komisijā netika atbalstīts deputāta Pimenova priekšlikums, kurš skanēja: "Papildināt likumprojektā iekļauto likuma 21. panta otrās daļas jauno redakciju ar šādiem vārdiem: "turpinot mazākumtautības valodā īstenojamās programmas izpildi un nepazeminot tās kvalitāti"." Ko tas nozīmē? Ja tas nav atbalstīts, tas vairs netiks īstenots vai tomēr tas tiks īstenots, neskatoties uz to, ka šie vārdi vairs netiks iekļauti likumprojektā? To es lūgšu paskaidrot.

Un pēdējais. Es lūgšu JKP frakciju tomēr neturpināt slikto praksi un neoperēt ar nepārbaudītiem faktiem.

Strādājot Administratīvi teritoriālās reformas komisijā, proti, speciālajā komisijā, visi bija liecinieki tam, ka visās Pierīgas pašvaldībās ir problēmas ar vietām bērnudārzos. Visas iesniedza skaitļus, cik simtus bērnu no šīm pašvaldībām vecāki speciāli piereģistrē Rīgā, lai bērni tiktu bērnudārzos. Nav tādas statistikas (un jums arī nav), cik vietu īstenībā trūkst bērnudārzos. Tas ir tāpat kā ar skolotāju trūkumu... Pārmeta Šuplinskas kundze, ka, lūk, statistika nav pareiza. Nu, nav diemžēl Izglītības un zinātnes ministrijai pareizās statistikas, ar kuru varētu operēt gan bijusī parlamentārā sekretāre, gan tagadējais parlamentārais sekretārs.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aleksandram Kiršteinam.

A. Kiršteins (NA).

Cienījamā priekšsēdētāja! Godājamie deputāti! Izlasīju, ko Kārlis Skalbe teica vienā no pēdējām Satversmes sapulces sēdēm pirms 100 gadiem. Viņš teica, ka Latvijas lielākā nelaime ir no cariskās Krievijas pārņemtā izglītības sistēma. Un galvenais šajā izglītības sistēmā ir tas, ka - atšķirībā no rietumvalstu sistēmas - bērni neiemācās lasīt, rakstīt un rēķināt ģimenē, bet viņiem to māca skolā. Un beidz bērni vidusskolu bez kaut kādas profesijas, bez aroda. Viņi ir atsēdējuši. Proti, tas ir, tiek gatavoti, kā Skalbe saka, *barini* jeb kungi.

Man ir pirmo reizi jāpiekrīt Gobzema kungam - jautājumā par to izglītību un valodām. Tas ir nepieciešami. Es jums pateikšu no savas pieredzes. Man ir divas mazmeitas - četri un seši gadi -, un viņas mācās skolā un pirmsskolā Parīzē franču valodā, jo valoda ir vajadzīga. Bet - ne tāpēc, ka viņas tur grib dzīvot, bet tāpēc, ka... Tēvam ir jaunuzņēmums; dzīvoklis ir Ādažos, bet skola ir Parīzē, un no marta vai aprīļa lētie reisi... ziniet, par 35 eiro. Francija atklāja aviolīniju, jūs varat lidot piektdien, sestdien uz Rīgu.

Tātad bērnudārzs vai pirmsskolas iestāde ir vieta, kur neiemāca lasīt un rakstīt, jo visi bērni praktiski to māk jau ģimenē. Tā ir vieta, kur socializējas. *(Dep. R. Ločmele-Luņova: "Nu kas par muļķībām?")* Tātad šajā Parīzes skolā klasē mācās latvieši, mācās marokāņi, mācās krievi, mācās francūži. Uz franču valodas bāzes, visa šī apmācība notiek franču valodā. Krievijā bērnudārzos socializācija notiek krievu valodā. Un Latvijā šai socializācijai ir jānotiek latviešu valodā. Un rakstīt, lasīt un rēķināt bērni māk šodien jau pirms... pirms viņi iet skolā; bērnudārzs nav tā vieta, kur viņi iet mācīties lasīt un rakstīt.

Es piekrītu Gobzema kungam: jā, valodas tiešām ir jāmācās, tas ir pareizi. Un, bērnudārzu beidzot, kad jūs esat socializējušies uz latviešu valodas bāzes, jūs varat arī iet gan pāris gadus pamācīties starptautiskajā skolā. Eiropas Savienībai ir šādas skolēnu apmaiņas programmas, lai perfekti var iemācīties valodas.

Tam, ka trīs valodas nu ir minimums tagad jauniešiem, - tam es pilnībā piekrītu. Bet - vēlreiz saku! - šai socializācijai ir jānotiek bērnudārzos uz latviešu valodas bāzes.

Ir 100 gadi pagājuši kopš tā brīža, kad Skalbe to teica, bet mēs joprojām kultivējam no cariskās Krievijas šo pārņemto izglītības sistēmu.

Tāpēc es aicinu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Kā mēs protam vienā maisā salikt dažādus kaķus! Šinī gadījumā, runājot par laiku, kas bija pirms 100 gadiem, vai par laiku, kas būs pēc 100 gadiem, tomēr jādomā par konkrētām lietām, par ko ir diskusija. Diskusija nav par valodu, diskusija nav par padomju gadiem. Diskusija ir par to, kā labāk organizēt pirmsskolas iestāžu darbu. Un šeit ir problēmas kādas?

Pirmā problēma ir ar vietām, kas ir... ļoti precīzi pateica visi, kas aizstāvēja un kas spurojās... Tiešām vietu skaits ir nepietiekams, līdz ar to tā ir pirmā problēma, ko vajadzētu risināt - ne ar valodas metodēm, bet ar prasmīgām saimnieciskajām metodēm.

Kāds piedāvāts risinājums? Labākajā padomju stilā ir piedāvāts izveidot "komunālos dzīvokļus" bērnudārzos. Laba prakse vai slikta prakse? Man liekas, tie, kas ir dzīvojuši, varbūt kādam ir palaimējies dzīvot komunālajā dzīvoklī, var paskatīties un salīdzināt visas priekšrocības un trūkumus no tā kopdzīves veida.

Otrā lieta ir valodas zināšanas un valodu, kā teica Kiršteina kungs, socializācija. Socializācija nav vis valodas apgūšana, socializācija ir bērna, topošā pilsoņa, iejušanās sociālajā sabiedrībā, sociālajā vidē. Un tas ir atkarīgs nevis no tā, kādā valodā tas notiek, bet - kā tas tiek implementēts. Tas ir otrs moments.

Trešais moments, ko es ļoti gribētu pateikt. Mēs gribam padarīt... īpaši Nacionālā apvienība grib padarīt visus laimīgus. Visus, kas dzīvo Latvijā. Viņiem ir jābūt laimīgiem. Vienīgi tā laimes izpratne ir tāda, kāda šodien ir paužama Nacionālās apvienības programmā. Vai tā apmierina arī visus pārējos, kas nav balsojuši par Nacionālo apvienību, vai ne? Es domāju, ka ne visus. Es domāju, ka šeit visbīstamākais ir eksperimentēt ar bērnu izglītību, ar bērniem kā tādiem. Jo tas jau ļoti... līdzīgs pedofilijai.

Es aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Rihardam Kolam.

R. Kols (NA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Cienījamie, godātie kolēģi! Skatoties rezumē katram no šīs Saeimas deputātiem, tāds nospiedošs vairākums ir ar augstāko izglītību. Ja mēs skatāmies uz šiem konkrētajiem grozījumiem - 3. priekšlikumu -, ir skaidrs, ka mēs visi apzināmies šajā zālē, ka valsts valodai nav tautības. Un mani vienkārši pārsteidz dzirdēt no bijušā izglītības ministra, par šo jautājumu debatējot... piesaukt tādas lietas kā holokausts, tautības, etniskās cīņas... *(Aplausi.)* Tas ir vienkārši... Es ceru, ka nekad, nekad jūs šajā amatā nenonāksiet... ar šādu redzējumu par šādiem grozījumiem.

Ja šeit arī izskan nostatījums, redz, latvieši, krievi, kirgīzi... vienalga, kādas tautības. Šie grozījumi ir par valodas pielietojumu, par valsts valodu. Nodrošināt bērnudārzos, pirmsskolas izglītības iestādēs... tātad iedot iespēju arī tur, kur ir mazākumtautību valodas... pat ne tautību... mazākumvalodas, lingvistiskās minoritātes bērnudārzi, nevis tautības bērnudārzi. Nevajag tos saukt... pat saukt - krievu bērnudārzi. Tie ir krievu valodā, lingvistiskajā minoritātē. A šeit šī nostatīšana, ka par tautībām... Jā, atzīstu - mēs šķeļam sabiedrību.

Šeit par valsts valodas stiprināšanu bērnudārzos, nodrošinot iespēju bērnudārzā, kas ir vai nu par pašvaldības līdzekļiem, vai par valsts līdzekļiem uzturēts, dot iespēju bērnudārzā bērnam mācīties valsts valodā. *(Dep. R. Ločmele-Luņova: "Viņi jau mācās valsts valodā!")* Nav tādas iespējas! *(Dep. R. Ločmeles-Luņovas starpsaucieni.)* Ločmeles-Luņovas kundze, ar jums tiešām ir bezjēdzīgi debatēt par šo jautājumu. Skaidrs, jums savi vēlētāji jāaizstāv! Šeit nav jautājums par vēlētājiem, bet par piekļuvi infrastruktūrai (bērnudārzi ir infrastruktūra) un bērniem... bērniem, vecākiem, kas vēlas savus bērnus laist mācīties valsts valodā.

Šeit nevajadzētu arī likt iekšā jautājumus par konkurētspēju, bērniem iemācoties vienu vai otru valodu. Valodas nevajag pretnostatīt. Jebkuras svešvalodas zināšana ir bagātība jebkuram bērnam. Un arī obligāti bērnudārzā vai skolā ejot, tā valodas iegūšana vai apmācība nebūt nav galvenais katalizators. Man pašam ir divas meitiņas. Viņas tik ļoti intensīvi... Mums ir izvēle - laist bērnus bērnudārzā vai nelaist. Bet viņas pašmācības ceļā brīvi jau... brīvi runā angļu valodā.

Tā ka šeit ar šādiem argumentiem nu neejam! Ir skaidrs, ir nostiprināta valsts valoda... un dot vecākiem iespēju laist bērnus mācību iestādēs, kurās var apgūt tieši valsts valodā...

Es aicinu atbalstīt šo grozījumu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Arvilam Ašeradenam.

A. Ašeradens (JV).

Labdien, cienījamie kolēģi! Es ceru, ka mēs mierīgi šo jautājumu izdiskutēsim.

Patiesībā tā pirmā lielā problēma, kas izraisa šādas asas reakcijas visu... lielākās daļas debatētāju vidū, ir tā, ka šobrīd Latvijā septiņarpus tūkstošiem bērnu pietrūkst vietu pašvaldību bērnudārzos. Tā ir pirmā lieta. Un tā ir būtiska lieta. Ja mēs uzzinātu, ka septiņarpus tūkstošiem bērnu nav vietu pirmajā klasē, nav vietu skolā, mēs reaģētu daudz asāk. Mēs esam tā kā pieraduši pie tā, mēs sakām: kaut kā tur lēnām uzsūcas, tiek kaut kā līdzsvarotas šīs lietas ar privātu bērnudārzu... ar privātiem bērnudārziem. Patiesībā tā ir fundamentāla problēma. Un pārsteidzošākais ir tas, ka patiesībā lielās pašvaldības šo jautājumu nerisina jau ilgstoši. Rīga, diemžēl arī Liepāja man jāpiemin... arī ir šajā sarakstā. Tāpat pašvaldības, kuru rīcībā ir iespaidīgi līdzekļi, risina pilnīgi citus jautājumus, nerisina bērnudārzu...

Mēs esam nosūtījuši valdībai vēstuli. Valdība ir reaģējusi ar šobrīd izstrādātu kredītu programmu aizņēmumiem, lai celtu bērnudārzus. Un ir pilnīgi skaidrs, ka pārskatāmā nākotnē ir bērnudārziem jāpietiek visiem bērniem.

Bija Ločmeles kundzes jautājums par to, kā veidojas šī situācija. Tas sākotnēji iesniegtais priekšlikums ir saistībā ar Izglītības likuma 9. pantu, kas paredz kārtību, kāda ir attiecībā uz mācību valodu... Un tā veidojas šīs debates, šī diskusija... Redzat Juridiskā biroja priekšlikumu, kas sakrīt ar deputāta Dzintara priekšlikumu... Taču jāteic, ka viena lieta ir tā, ka šobrīd nav komisijas rīcībā skaidra mehānisma, kādā veidā tas notiks. Tā ir tā lielā problēma. Patiesībā Izglītības un zinātnes ministrijai kā politikas veidotājai ir jāveido ļoti skaidra kārtība, lai tas būtu saprotams. Šādas kārtības neesība rada vislielāko uztraukumu visās pusēs. Jo mēs nevienu brīdi nesakām, ka nebūs... ka būs tikai viena un nebūs otra izglītības programma; viņas abas saglabājas. Šobrīd mehānisms, kā tas notiks, nav skaidrs. Šeit saka, ka komisijai ir pienākums līdz... tātad ir priekšlikumu iesniegšanas termiņš. Tātad būs priekšlikumi.

Otrs. Līdz tam, kamēr komisija skatīs trešajā lasījumā un Saeima izskatīs trešajā lasījumā, uzklausīt Izglītības un zinātnes ministriju, kā politikas veidotāji to domā darīt. Tieši tāpat uzklausīt pašvaldību vadītājus, kas praksē to visu realizē, - kurā brīdī būs skaidrība par deficītiem, kā noregulēsies... kāds būs regulējums konkrētās pašvaldību mācību iestādēs.

Tā ka es aicinu nomierināties. Komisija šobrīd strādā. Izglītības un zinātnes ministrija, es ceru, arī strādā. Un mēs atrisināsim šo jautājumu labākajā veidā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Kolēģi! Mēs šobrīd debatējam par 2. priekšlikumu. Prezidijam ir priekšlikums noslēgt debates par 2. priekšlikumu. Pabeigt debates par 2. priekšlikumu un tad doties pārtraukumā. Vai ir iebildumi? *(Starpsaucieni.)* Nē, par 2. priekšlikumu. Mēs debatējam par 2. *(Starpsaucieni.)*... par... Tātad par 3. priekšlikumu...

Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

Nē, kolēģi, nē... Mēs debatējam šobrīd par 2. priekšlikumu. Par 2. priekšlikumu... Vēlreiz *(Starpsaucieni.)*... Kolēģi! Vēlreiz atkārtoju... Kolēģi, vēlreiz atkārtoju: mēs šobrīd debatējam par 2. priekšlikumu. *(Starpsaucieni. Dep. V. Dombrovskis: "Kāda starpība!")*

Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Godātie kolēģi! Es vēršos arī pie jums, Kola kungs... Pirmām kārtām es gribētu atgādināt, ka izglītības un zinātnes ministra amatā savulaik esmu nonācis, pateicoties Nacionālās apvienības atbalstam, par ko es joprojām esmu pateicīgs.

Tālāk. Kola kungs, jums kā Ārlietu komisijas vadītājam, es domāju, visticamāk, ir zināms, ka pirms dažām dienām Saeimas priekšsēdētāja Mūrnieces kundze saņēma vēstuli no EDSO augstā komisāra minoritāšu lietās. Tas, kas šajā vēstulē ir pateikts, Kola kungs, starp rindām, ir tas, ka tas priekšlikums, Nacionālās apvienības priekšlikums, kuru jūs tagad aizstāvat, par bērnudārzu jautājumu pēc... starp rindām runājot, varētu atnāk tikai no... nu, tādiem cilvēkiem ar viduslaiku minoritāti. *(Starpsauciens.)*

Tāpēc, Kola kungs, tā kā jūs aizstāvat šādu viduslaiku domāšanu, es domāju, ka arī jūsu kaut kādas izredzes kļūt par Eiropas Savienības valsts kādu amatpersonu, iespējams, ārlietu ministru, es domāju, ir tuvu nullei, Kola kungs... jo tad jums vajag kaut kā tomēr nobriest līdz tam Eiropas līmenim.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Anitai Muižniecei otro reizi.

A. Muižniece (JK).

Jā, labdien! Ļoti īsi. Regīna Ločmeles-Luņovas kundze... droši vien, ka bija grūti saprast, nu, tādu, manuprāt, elementāru lietu... Vai arī ir otrs variants. Tajā brīdī, kad loģiskie argumenti pietrūkst, tad cilvēki sāk sagrozīt faktus, izraut no konteksta. Rodas, nu, kā mēs visi zinām, arī viltus ziņas, vai ne... Un tas, manuprāt, tikko notika no šīs tribīnes, jo patiesi - 2. priekšlikums, ko ir iesniedzis deputāts Raivis Dzintars, runā... Tur ir citāts: "ja to pieprasa bērna vecāki [..]", bet tur ir vēl tā sākuma daļa, kas runā par šīs piebildes jeb šī palīgteikuma izslēgšanu no pirmajā lasījumā atbalstītās versijas. Un šo izslēgšanu jūs nepieminējāt.

Tad, atbildot uz to, kā tas iet kopā, - šī daļējā atbalstīšana ar Juridiskā biroja tālāko priekšlikumu, kurā vairs neparādās šī piebilde. Nu, es ceru, ka es tagad paskaidroju, ka pirmām kārtām jūs nevarat nākt vienkārši no tribīnes melot un stāstīt, ka kaut kas nav, un lūgt kādam kaut ko paskaidrot, vienkārši sagrozot faktus. Tie ir savstarpēji saistīti priekšlikumi.
(Dep. R. Ločmele-Luņova: "Es to sapratu, paldies!")

Nevajag man atbildēt!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Rihardam Kolam otro reizi.

R. Kols (NA).

Jā, Dombrovska kungam tomēr man vajadzētu veltīt repliku. Ar EDSO... Jā, protams, ir dažādi gan eksperti, kas vērtē mūsu likumus, tajā skaitā, kas attiecas uz mazākumtautībām, un viņi jau neatbrauc šeit uzreiz ar gala slēdzienu un konkrētu mandātu uzsākt kaut kādas procedūras.

Tad, kad viņi atbrauc, viņi uzdod jautājumus, kādā veidā tas saiet kopā ar starptautiskajām tiesībām, normām. Mēs, tiekoties ar šādiem pārstāvjiem no EDSO, ļoti mierīgi izskaidrojam, kāpēc tas tiek veidots, kā tas ir saistībā ar starptautiskajām tiesībām, un es neesmu dzirdējis

nevienu EDSO pārstāvi, kas aizbrauktu prom no Latvijas ar rūgtumu sirdī par to, ka Latvija virzās pretēji starptautiskajām tiesībām vai pārkāpj labākās prakses piemērus.

Tā ka jūsu maldināšana, ka šeit... ka kāds atbrauc, ka tas ir signāls, ka mēs esam pilnīgi uz nepareiza ceļa... Tā ir sabiedrības maldināšana. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Reinim Znotiņam otro reizi. *(Starpsaucieni.)*

R. Znotiņš (JK).

Jā, es gribēju atbildēt uz... nedaudz uz Ašeradena kunga repliku, kurš kādas trīs reizes norādīja, ka Izglītības un zinātnes ministrijai neesot konkrēta plāna, kā šo ieviest.

Man jāsaka, Ašeradena kungs, ka jūs 10 gadus esat bijis politikā un šo 10 gadu laikā jums nav atradies konkrēts plāns, kā šo ieviest. Izglītības un zinātnes ministrijai ir plāns, kā šo ieviest, un mēs to izdarīsim.

Paldies. *(Dep. E. Papule: "Kā tad!")*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai otro reizi.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Muižnieces kundze! Man ir kauns, ka jūsu profesijas nosaukums ir pedagoģe, ja jūs tādā tonī atļaujaties uzrunāt... *(Starpsaucieni.)* Paldies. Paldies. Ja jūs tādā tonī atļaujaties uzrunāt Saeimas deputāti, man ir grūti iedomāties, kā jūs runājat ar bērniem. Tas ir pirmais.

Otrais. Jūs tikko apstiprinājāt manas bažas un principā esat pretrunā ar komisijas vadītāju Ašeradena kungu, kurš tikko apstiprināja, ka diskusijas turpināsies, ka nevienam nav skaidrs, kāda būs kārtība. Jūs īstenībā apstiprinājāt arī "Attīstībai/Par!" bažas par to, vai šis likumprojekts atbilst Eiropas garam. Par to bija vēstule, kura bija adresēta Saeimas Prezidijam, - par to, vai mēs apzināmies, ko mēs darām. *(Starpsaucieni. Zālē troksnis.)* Jūs varētu lūdzu paklusēt mazlietiņ, ja? Es tagad uzvedīšos kā jūsu profesijas pārstāve *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Starpsaucieni debašu laikā ir atļauti, tomēr tie nedrīkst traucēt debates.

R. Ločmele-Luņova. Es turpināšu.

Tātad pašlaik ir runa par to, vai bērnudārzos visās grupiņās, sākot ar bērniem no ļoti maza vecuma - no diviem, no trim gadiem -, runās tikai latviski vai dzimtajā valodā. Jūs esat par to, lai tikai valsts valodā. *(Starpsaucieni.)* Par to bija jautājums. Par to bija jautājums! Ko jūs darāt? Maldināt vecākus, ka tas tā nebūs?! *(Starpsaucieni. Zālē troksnis. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)* Nacionālisti!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Daudz emociju, daudz kas ir pateikts. Tiešām svarīgs jautājums visam parlamentam. Bet es gribētu mazliet pieskarties tam, ko teica Ašeradena kungs... un iezīmēja bērnudārzu attīstības problemātiku. *(Zālē troksnis. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*

Un es gribētu teikt, ka... Jūs sakāt, ka bērnudārzu būvniecības problemātiku jūs risināt caur šo budžetu. Te es jums gan nepiekrītu. Septiņi miljoni - ar to varbūt var tikai iesākt problēmas risināšanu, bet nekādā gadījumā nevar pat tuvoties problēmas atrisinājumam. Tā problēma ir daudz plašāka par septiņiem miljoniem.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Butānam.

J. Butāns (JK).

Cienītie kolēģi! Es vispār nesaprotu, par ko šeit ir uztraukums.

Mēs labi zinām, ka lielākās problēmas ar bērnudārziem ir tieši Rīgā, kur līdz pat septiņiem tūkstošiem bērnu netiek pašvaldības bērnudārzos un ir spiesti iet privātajos bērnudārzos. *(Dep. E. Papules un dep. R. Ločmeles-Luņovas starpsaucieni.)*

Kāpēc viņi iet privātajos bērnudārzos? Jo, redz, pašvaldības bērnudārzos viņiem nav iespējas apgūt mācību programmu valsts valodā. Un šajos privātajos bērnudārzos iet ne tikai latviešu bērni, bet arī krievu tautības un citu tautību bērni, jo vecāki uzskata, ka viņu bērnam šī izglītība ir vajadzīga latviešu valodā.

Tad ir jautājums - no kurienes tad privātajiem bērnudārziem šie pedagogi rodas un kas tās par atrunām, ka pedagogu trūkst? Ja jau privātie spēj piesaistīt pedagogus, tad, es domāju, arī pašvaldība spēs piesaistīt atbilstošus latviešu valodas pedagogus. *(Starpsauciens.)* Tas ir viens.

Nākamais. Es vispār domāju, ka šī ir tāda kosmētiska rakstura reforma, kurā tiek dota iespēja visiem bērniem, ejot pašvaldības dārziņā, apgūt latviešu valodas programmu. Cita lieta būtu tad, ja pašvaldība neapmaksātu vispār mazākumtautību izglītību un izglītība būtu pieejama tikai latviešu valodā; tad, es saprotu, būtu liels uztraukums.

Bet pašreiz - pašreiz! - savu neizdarību attaisnot ar nezināmiem argumentiem, kaut kādiem nesaprotamiem, - tas nu ir pilnīgi nevietā un pilnīgi nav akceptējams. *(Starpsaucieni. Dep. A. Gobzems: "Uztaisi selfiju! Tu selfiju neuztaisīji no tribīnes šoreiz!")*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Arvilam Ašeradenam otro reizi.

A. Ašeradens (JV).

Man tiešām jāatvainojas kolēģiem, ka es esmu maldinājis jūs un ka Izglītības un zinātnes ministrijai ir plāns, jo, man jāsaka, līdz šim vēl parlamentārais sekretārs nav atradis laiku atnākt līdz komisijai. *(Starpsauciens: "Ūūū!" Smiekli.)*

Jāatzīst, kad bija Muižnieces kundze, tiešām tā sadarbība bija spoža. Es dabūju uz katru jautājumu atbildi, to visu es dabūju zināt.

Znotiņa kungs, lūdzu, nāciet šeit un izstāstiet, kāds ir jūsu plāns, kā rīkoties. *(Aplausi. Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam otro reizi. *(Smiekli. Zālē troksnis. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*

Kolēģi, turpinām debates!

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Tiešām ir pienācis laiks pasmieties bišķītiņ. Es saprotu, ka, pēc Kola kunga teiktā, augstais EDSO komisārs, nosūtot attiecīgu dokumentu Saeimas Prezidijam, pēc sarunām ar Rihardu Kolu ir apraudājies un palūdzis atgriezt to dokumentu atpakaļ.

Bet man daudz nopietnākas liekas šīs debates, kas tikko notika starp Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vadītāju un Izglītības un zinātnes parlamentāro sekretāru.

Jūs man piedodiet, ja šodien mēs izskatām priekšlikumus, kas ir izgājuši komisijas sēdi, un tas jautājums par to, kāds ir mehānisms, kā šo priekšlikumu iemiesot un iedzīvināt, un ievest praksē, nav zināms komisijai... Zinot iepriekšējo praksi, ka diemžēl noteikumi, kas gatavoti saistībā ar pieņemtajiem grozījumiem likumos, Ministru kabinetā ne vienmēr, es tā maigi izteikšos, ne vienmēr atbilst likuma pantiem, burtam, nevis tikai garam, tad šī problēma ir ļoti nopietna. Un, manā skatījumā, būtu pareizi, ja komisijas vadītājs kāptu tribīnē un palūgtu atgriezt komisijā šo likumprojektu (to atļauj Kārtības rullis), lai ieviestu skaidrību pie šā te ļoti nopietnā jautājuma.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Igoram Pimenovam otro reizi.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Paldies. Cienījamie kolēģi! Es aicinu nomierināties. Priekšā vēl trīs priekšlikumi, un pietiks telpas, lai izrunātos pilnībā. Vienlaikus es gribētu atgādināt, ka, iespējams, visi debatētāji, kas tagad kvēli komentēja šo konkrēto 3. priekšlikumu, acīmredzami reaģēja uz to, kā esmu jau teicis, kā uz izaicinājumu. Bet vienīgais, ko es teicu, ir tas, ka šis priekšlikums, kuru iesniedza Nacionālā apvienība un pirmajā lasījumā Saeima atbalstīja, manā ieskatā, nav sagatavots. Tā ir politiska deklarācija, bet īstenībā... kas būs uz zemes, neviens nezina. Un šādu drosmīgu soli vienkārši... darīt nebūtu apdomīgi, pareizi.

Un vēl. Šis priekšlikums nemaz nav izdebatēts sabiedrībā. Neviena mazākumtautības bērna vecākiem pat neuzdeva jautājumu, kas... vai vēlas, vai viņi grib, kādus riskus viņi redz... Šīs debates tikai sākas, diskusija sāksies.

Es ceru, ka arī Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājs būs tik cēlsirdīgs un arī drosmīgs, lai uzrunātu tos vecākus, kuri tagad vēlas uzrunāt Saeimu. Es aicinu piedalīties diskusijā ar sabiedrību, bet šoreiz šo priekšlikumu neatbalstīt, bet pieņemt citu risinājumu, kas būtu prātīgāks un apmierinātu visus Latvijas iedzīvotājus.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Par 2. priekšlikumu komisijas vārdā.

R. Dzintars. Jā. Tad es gribētu atgādināt, ka likumprojektu atbalstīja ne tikai Saeimas deputātu vairākums. Tam atbalstu pauda gan Izglītības un zinātnes ministrija, gan tiesībsargs, gan Latvijas Pašvaldību savienība, kas ir ļoti būtiski. Šeit mēs runājam par pašvaldību pienākumiem.

Ne likumprojekts kopumā, ne konkrētais priekšlikums, ko mēs šobrīd apspriežam, neaizliedz apgūt bērniem svešvalodas. Vēl vairāk - tas neparedz izslēgt iespējas īstenot mazākumtautību programmas.

Jā, komisijā ir diskusija par to, ka Izglītības un zinātnes ministrijai būtu jānāk ar ziņojumu, un tas arī tiks darīts. Par to, kā ilgākā laika posmā pakāpeniski pāriet uz mācībām valsts valodā visos izglītības līmeņos. Bet šis konkrētais likumprojekts un konkrētie priekšlikumi, ko mēs apspriežam, ir par pavisam citu lietu.

Tas ir jautājums par akūtas problēmas risināšanu, kas nekādā veidā neparedz, ka vairs nevarēs šobrīd pastāvēt mazākumtautību programmas pirmsskolas izglītības iestādēs vai arī ka šajās programmās viss būs jāīsteno latviski.

Tātad es atgādināšu, ka komisija ir šo priekšlikumu atbalstījusi un iekļāvusi 3. - Juridiskā biroja priekšlikumā. Ja kāds prasīs balsojumu, tad atbilstoši aicinu balsot "par".

Sēdes vadītāja. Vai kāds no deputātiem pieprasa balsojumu? Bija debates. *(Dep. A. Kaimiņš: "Šausmīgi ilgi runājām!")* Nē? *(Starpsaucieni: "Nē!"; "Jā!")* Ir... Pieprasa balsojumu deputāts Gobzems.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputāta Dzintara iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 46, pret - 23, atturas - 8. Priekšlikums ir atbalstīts.

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Gundaram Daudzem.

G. Daudze (ZZS).

Godātie kolēģi! Es domāju, ka mēs šobrīd esam nonākuši pie pretēja viedokļa, nekā vēlējās komisija. Jo... jo, ja mēs atbalstījām 2. priekšlikumu, tad līdz ar to 3. vairs nav balsojams. Bija jābalso "pret" 2., jo tas bija iekļauts 3., un bija jābalso "par" 3. priekšlikumu.

Tas ir tas, cik es atceros no tiem laikiem, kad es vadīju Saeimas sēdes.

Paldies. *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Nē, nav pretrunā.

Godātie kolēģi! Juridiskais birojs mums ieteica balsot gan "par" 2., gan "par" 3. priekšlikumu. Un tie nav savstarpējā pretrunā. *(Starpsaucieni.)*

Mēs vienojāmies izsludināt pārtraukumu pēc debatēm par 2. priekšlikumu.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu reģistrācijas režīmu!

Vārds deputātam Mārtiņam Bondaram - **paziņojumam**.

M. Bondars (AP!).

Cienītās kolēģes! Godātie kolēģi! Šoreiz par Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdi. Ir liela varbūtība, ka pulksten 17.00 būs Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēde. Liela varbūtība!

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai. Reģistrācijas rezultāti.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Jānis Ādamsons, Iveta Benhena-Bēkena, Boriss Cilevičs, Anda Čakša, Inga Goldberga, Inese Ikstena, Armands Krauze, Atis Lejiņš, Evija Papule *(Dep. E. Papule: "Esmu, esmu!")*... Papule ir, Jānis Vitenbergs, Inese Voika, Jānis Vucāns. *(Starpsauciens: "Vitenbergs ir!")* Vitenbergs ir.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Pārtraukums līdz pulksten 15.45.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Turpināsim Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā ir likumprojekts "Grozījums Vispārējās izglītības likumā", otrais lasījums.

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vārdā - deputāts Raivis Dzintars.

R. Dzintars (NA).

Tā. Godātie kolēģi! Mēs esam nonākuši līdz 3. - Juridiskā biroja priekšlikumam, kas arī runā par 21. panta otrās daļas redakciju, un Juridiskā biroja piedāvājumā ir paredzēts ne tikai svītrot šo palīgteikumu, "ja to pieprasa bērna vecāki [..]", bet arī precizēt, ka mēs runājam par pašvaldību padotībā esošajām pirmsskolas izglītības iestādēm atšķirībā no pirmā lasījuma, kur bija paredzēts, nu, formulējums par pirmsskolas izglītības iestādēm, kas atrodas administratīvajā teritorijā, kā arī ir svītrots paskaidrojums "tajā skaitā arī pirmsskolas izglītības iestādēs, kas realizē pirmsskolas izglītības programmas mazākumtautību valodā". Tad, ja mēs runājam par visām pašvaldības padotībā esošajām iestādēm, tas, loģiski, iekļauj jau arī šo nosacījumu, ka runa ir tajā skaitā par mazākumtautību valodu. Tātad liekvārdības mazināšanas nolūkos ir... komisijas vairākums atbalstīja šādu Juridiskā biroja redakciju, ko aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Dzintars. 4. - deputāta Igora Pimenova priekšlikums. Paredz papildināt 21. panta otro daļu ar formulējumu "turpinot mazākumtautības valodā īstenojamās programmas izpildi un nepazeminot tās kvalitāti". Tātad, ja šobrīd tās tomēr ir pašvaldības, nu, faktiski, brīvas iespējas turpināt... un arī pēc šī likuma pieņemšanas ir iespējams turpināt mazākumtautību programmas īstenošanu... vai neturpināt. Šeit tiek noteikts šādas īstenojamās programmas izpildes turpināšanas pienākums. Arī formulējums "nepazeminot tās kvalitāti" ir pietiekoši plaši interpretējams un dažādi saprotams, un, ņemot vērā šos apsvērumus, tātad komisijas vairākums priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Igoram Pimenovam.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Ziņotājs visai artikulēti pateica mana priekšlikuma gan tekstu, gan arī saturu. Man atliek tikai pamatot savu priekšlikumu, un šim pamatojumam ir sava vērtība - manā ieskatā.

Redziet, viss, ko mēs tagad apspriežam šodien pēcpusdienā, ir etnopolitika. Proti, dažādu sabiedrības... sabiedrībai piederīgu personu intereses... kas pieder pie dažādām etniskām grupām... līdzsvara atrašanu un nostiprināšanu likumos.

Es jau teicu visai skaidri, ka nav nekādu šaubu par to, ka nacionālā valstī pamattautībai piederīgo personu intereses ir aizsargājamas. Kultūra, valoda - aizsargājama, un jābūt nodrošinājumam likumdošanā, kā tā attīstīsies. Ja runājam par Latvijas Republiku, tad tā ir latviešu kultūra.

Vienlaikus reizē Latvijas mazākumtautības... mazākumtautībām ir savas intereses. Viņiem arī rūp savas kultūras savdabība... saglabāt un attīstīt savu kultūru, pirmām kārtām mācot savus bērnus ģimenes valodā. Demokrātiskās valstis ir iemācījušās risināt šīs pretrunas, pieņemot fundamentālas tiesību normas, kas atzīst nacionālajām minoritātēm piederīgo personu "tiesības saglabāt un attīstīt savu valodu, etnisko un kultūras savdabību". Citāta beigas. Tā noteikts Latvijas Republikas Satversmes 114. pantā.

Tiekšanās pēc mācībām ģimenes valodā jau sen ir identificēta kā noteicošā saistībā ar mazākumtautībām piederīgo attieksmi pret valsti, tās taisnīguma un demokrātiskuma vērtēšanu. Ilga analītiskā ekspertu darba rezultātā Eiropas Drošības un sadarbības organizācija ir secinājusi, ka nesaskaņu starp mazākumtautībām un valsts varas iestādēm svarīgākais, prioritārais cēlonis ir nepietiekami nodrošināta mazākumtautību izglītība, sevišķi izglītība mazākumtautību valodā.

Lai veicinātu konfliktu novēršanu to iespējami agrīnā stadijā, EDSO 1996. gadā ir pieņēmusi Rekomendācijas par mazākumtautību tiesībām uz izglītību. Rekomendāciju priekšvārdā pausts (citāts): "Ir skaidrs, ka izglītība ir ārkārtīgi svarīgs elements personu, kas pieder mazākumtautībai, identitātes saglabāšanā un attīstīšanā." Citāta beigas.

Bet konkrēti par izglītību pirmsskolā ir sniegta šāda rekomendācija: "Bērna attīstībā izšķiroša nozīme ir pirmajiem izglītības gadiem. Izglītības procesa pētījumu rezultāti liecina, ka pirmsskolas līmenī mācībām jānotiek bērna pamatvalodā. Valstīm, kur vien tas iespējams, jārada apstākļi, kas ļautu vecākiem izdarīt šādu izvēli." Citāta beigas.

Un, pamatojoties uz šo secinājumu, kā arī uz Satversmes 114. pantu un Satversmes preambulā pausto "Latvija [..] ciena mazākumtautības", es ierosinu likuma sadaļā "Pirmsskolas izglītības pieejamība" pirmajā lasījumā pieņemto normu par pirmsskolas izglītības programmu apguvi valsts valodā papildināt ar vārdiem "turpinot mazākumtautības valodā īstenojamās programmas izpildi un nepazeminot tās kvalitāti".

Atbildīgās komisijas sēdē oponenti klāstīja, ka mans priekšlikums ir noraidāms, jo paredz veikt programmas mazākumtautību valodās bērnudārzos (citēju) "bezjēdzīgi ilgi"; tam, viņuprāt, Latvijā nav jēgas. Šādu nostāju uzskatu par amorālu un šādiem oponentiem iesaku palasīt Satversmi vēlreiz.

Citi mani mierināja, ka (citēšu arī) "likuma grozījumi neparedz aizliegt programmu īstenošanu mazākumtautību valodās". To pašu mēs dzirdējām arī šodien. "Līdz ar to turpināt kaut ko darīt, kas nemaz nav paredzēts svītrot, ir bezjēdzīgs." Amizanti ir tas, ka to sacīja deputāti, kas aicina latviskot bērnudārzus pilnībā.

Tikmēr mana priekšlikuma atslēgas vārdi ir "nepazeminot programmas izpildes kvalitāti". Ir milzīgs risks, ka tas notiks un bērnu un viņu vecāku tiesības tiks pārkāptas. Ierosinu, jebkādu reformēšanu veicot, saglabāt to, kas jau pastāv un ir pieprasīts.

Aicinu atbalstīt manu priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates vēl nebija slēgtas.

Vārds deputātam Nikolajam Kabanovam.

N. Kabanovs (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi deputāti! Man žēl, ka Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas deputātu vairākums neatbalstīja Pimenova kunga priekšlikumu. Tas, ka Latvijas Saeimas deputāti noraidījuši viņa prasmīgo grozījumu, norāda, ka integrācijas politika Latvijā ir gājusi pa skuju taku.

Satversmes deklarēto normatīvu nenodrošinot ar konkrētu realizācijas mehānismu, mazākumtautībām Latvijā paliek tikai deklarācijas. Patiesībā pēdējos pāris gadus Latvijas valsts valdības, ministriju, likumdošanas un tiesu varas personas konsekventi īsteno nacionālo minoritāšu asimilācijas politiku un to valodas un kultūras savdabīguma izskaušanu.

Deputāta Pimenova priekšlikums piedāvāja tikai minimālu valsts garantiju attiecībā pret maziem bērniem. Mani pārsteidz mūsu parlamentāriešu, kolēģu, negatīvā reakcija. Vai jūs paši neesat gājuši bērnudārzā... dzimtajā latviešu valodā... kamēr Latvijā valdīja tā sauktā briesmīgā komunistiskā okupācija? Bet demokrātiskā valstī, kuras 30 gadu jubileju mēs drīz gatavojamies atzīmēt, pat šajā niecīgajā saistībā... pret bērnudārziem... nav iespējama. Kauns!

Droši vien nacionāļu deputāti baidās, ka krievu valodā bērnudārzos mācīs pasakas, kurās slēpta impērijas ideoloģija. Tad nomainiet audzinātājus! Likumdošana ļauj deputātiem nodarboties ar pasniedzēja darbību, un es lūdzu tos kolēģus, deputātus no Nacionālās apvienības, kuri šobrīd balso pret Pimenova kunga priekšlikumu, izmēģināt sevi pirmsskolas izglītības skolotāja lomā mazākumtautību bērniem.

Šajā trauslajā vecumā bērniem tikai veidojas domāšana, un ir kritiski svarīgi, lai pirmie izglītības soļi notiktu valodā, kurā ar bērnu runā viņa mamma. Citādi bērns uz visu mūžu saņems psiholoģisku traumu. Protams, arī viņa vecākiem šī situācija neveicinās lojalitāti pret Latvijas valsti.

Eiropas Padomes Vispārējās konvencijas par nacionālo minoritāšu aizsardzību 5. pantā tiek pasludināts asimilācijas politikas aizliegums. Tā kā Latvija ir parakstījusi un ratificējusi šo nozīmīgo starptautisko dokumentu, tai jārespektē tās noteikumi.

Kolēģi deputāti, izrādiet cieņu Eiropas tiesību normām un balsojiet par Pimenova kunga priekšlikumu!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Tātad, lai sabiedrība nepārprastu. Es, protams, vienmēr esmu bijis un esmu, un būšu par to, ka Latvijas Republikas pilsoņiem un tiem vecākiem, latviešiem, kas grib savus bērnus sūtīt latviešu bērnudārzā, šī iespēja jānodrošina. Bet to vajag nodrošināt, uzceļot jaunus bērnudārzus. To vajag nodrošināt, radot jaunas skolotāju vietas un maksājot skolotājiem labas algas. Tas ir tas risinājums, kādā veidā tie vecāki, kas grib sūtīt bērnus latviešu bērnudārzos, panāktu rezultātu. Tā ir viena lieta.

Tas, kas man nav pieņemami, diskutējot par šo jautājumu, kas, manuprāt, neliecina par kvalitatīvu argumentāciju, ka Nacionālās apvienības pārstāvis Kola kungs kāpj tribīnē un saka: "Šī ir pareiza lieta, jo mani bērni mājās iemācījās angļu valodu, tāpēc mēs pieņemam tādu likumu." Nu, principā tā ir. *(Dep. R. Kols: "Tu minēji piemēru par saviem bērniem - es minēju piemēru par saviem!")* Nu, es paskatījos, es paskatījos mājās, un tāpēc es pieņēmu... Tāpēc pieņemsim tādu likumu. Manuprāt, tā nav īsti pareiza argumentācija. Manuprāt, īsti pareiza pretargumentācija arī nav tāda... Es saprotu, mums var būt dažādi viedokļi, mums var atšķirties domas, bet, manuprāt, šajā argumentācijā nebūtu iespējams pieņemt... Kas liecina, ka tā mana argumentācija ir pareizā, - ka no vietas visskaļāk pret to, ko es paužu, bļauj Sandis Riekstiņš, kuram vispār gandrīz nav izglītības, tikai vidējā, man liekas. Viņš par izglītības jautājumiem ir lielākais speciālists, bļaujot no vietas, nevis kāpjot tribīnē un argumentējot, kāpēc šādai normai vai šādam virzienam būtu pamats. Man būtu ļoti interesanti dzirdēt pamatotu, argumentētu viedokli. Es domāju, ka visai sabiedrībai būtu interesanti dzirdēt šādu viedokli. Tā ir otra lieta.

Un trešā lieta. Teiksim, argumentus piesaukt par bērnu izglītību, piesaukt tur... nu kaut kādu Šleseru vai vēl kaut ko - tas vienkārši ir muļķīgi. Tas ir muļķīgi tā iemesla dēļ, ka... Es domāju, mēs visi, kad mikrofoni ir izslēgti, mēs visi sarunājamies. Mēs esam vienoti par to, ka mūsu bērnu konkurētspēja ir iespējama tikai un vienīgi tad, ja mūsu bērni mācēs vairāk nekā vienu valodu, vairāk nekā tikai latviešu valodu. Šodienas darba apstākļi ir tādi, ka lielākajos... pie lielākajiem darba devējiem, kas strādā Latvijā, ir jārunā svešvalodās darbavietās ikdienā, turklāt jārunā vismaz vienā, ja ne divās svešvalodās.

Tāpēc es esmu tikai par to, ka vajag dot saviem bērniem, mūsu bērniem, nākotnes iespējas - nākotnes iespējas apgūt pēc iespējas vairāk valodu. Un man šķiet... Man intuitīvi šķiet - tā ir mana intuitīva, subjektīva un varbūt nepareiza, bet tā ir mana pārliecība! -, ka tas ceļš, kuru jūs ejat... un par manu pārliecību jums nevajag dusmoties... ka tas ceļš, kuru jūs ejat, mūsu bērnu izglītības kvalitāti pasliktina. Tāpēc es arī paužu šo viedokli.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Reinim Znotiņam.

R. Znotiņš (JK).

Kolēģi! Iepriekš jums teicu, ka Latvijas tauta negrib šo segregāciju. Ļaujiet man pastāstīt jums vienu piemēru. Man ir pazīstams kāds krievu izcelsmes cilvēks, kurš savus bērnus gribēja laist bērnudārzā, kur viņi var mācīties latviešu valodu. Taču rajonā, kur viņš dzīvoja, šādas iespējas nebija. Viņš gribēja, lai viņa bērni iet latviešu bērnudārzā un iemācās latviešu valodu, lai viņš mājās, ģimenē, varētu runāt ar saviem bērniem krievu valodā. Un viņam nebija šādas iespējas.

Šis ir vēl viens pierādījums, ka Latvijas valsts iedzīvotāji, Latvijas valsts pilsoņi negrib šo segregāciju. Latvijas valsts pilsoņi grib mācīties vienā valodā un būt vienota sabiedrība.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es, piekrītot un vienlaikus oponējot Znotiņa kungam, gribu teikt - es piekrītu, ka latviešu bērnudārzu ir par maz, bet, ja atkal no argumentācijas viedokļa paņem: "Nu, man viens pazīstams...", tad es varu nolikt pretī simt piemērus, ka daudzi man pazīstami cilvēki ir atraduši iespējas un darījuši pilnīgi pretēji. Tā nevar būt argumentācija.

Kur ir problēmas sakne? Problēmas sakne ir tā, ka jums, JKP, taču... jūsu atbildībā ir Izglītības un zinātnes ministrija, bet jums prioritāte nav izglītība, jums prioritāte ir uzcelt cietumu. Par to ir lielākā ņemšanās. Atcerieties, pirms budžeta pieņemšanas visi, kas bija... jūs necīnījāties par to, lai būtu 140 miljoni pirmsskolas izglītībai, jūs cīnījāties par to, lai būtu 140 miljoni Liepājas cietumam, kur droši vien varētu kādu *otkatu* uztaisīt. Tā ir tā problēma. Problēma ir tā, ka jums izglītības jomā nav cīņas par kvalitatīvu izglītību kā tādu, jums ir cīņas citos lauciņos, kur varētu biznesu uztaisīt. Jūs necīnāties par to, lai valsts pilnībā apmaksātu visiem bērniem brīvpusdienas bērnudārzos, skolās... un tādā garā. Tāpēc es domāju, ka tas ir tāds viltus patriotisms, viltus problēma. Tā problēma ir jārisina citādāk. Iedodiet budžetu bērnudārziem un uzceliet bērnudārzus, lai visiem bērniem būtu iespēja iet latviešu bērnudārzos! Tādā veidā to problēmu atrisinātu elementāri. Tad nebūtu nepieciešams šāds ceļš, kādu jūs esat izvēlējušies.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Runājot Latvijas tautas vārdā, Znotiņa kungs tomēr laikam ir piemirsis, par ko mēs runājam šodien. Mēs runājam par konkrētu deputāta Igora Pimenova priekšlikumu, kur, godīgi sakot, ir absolūti skaidri izteikts konstruktīvisma gars un pazīmes. Viņš nav pret kaut ko. Tas priekšlikums aicina saglabāt un nepasliktināt tās programmas, kas jau pastāv šodien. Tas ir svarīgi, it īpaši ņemot vērā mūsu diskusiju garu... un, godīgi sakot, arī tās ne vienmēr pieņemamās formas.

Un šajā sakarā es arī gribētu pateikt: mums pietrūkst, piedodiet, labestības gara mūsu diskusijās. Mēs bieži vien uztveram viens otru par pretinieku, ar kuru jācīnās, kurš jāsagrauj, kurš jāiznīcina. Mēs visi esam Latvijas pilsoņi. Mēs visi bez izņēmuma esam Latvijas patrioti. Mums ir dažādi priekšstati par to, kā padarīt mūsu dzīvi un mūsu bērnu dzīvi labāku, bet tas ir diskusiju jautājums, nevis apvainojumu un kā cita... vārdu mētāšanas lieta.

Es aicinu atbalstīt Pimenova kunga priekšlikumu, izrādot arī to, ka mēs esam par labestības garu izglītības lietās. Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivanam Klementjevam.

I. Klementjevs (SASKAŅA).

Vēlreiz labdien! Mums vajag atcerēties to, ka Rīga un Latvija vienmēr ir bijusi daudznacionāla galvaspilsēta un valsts. Tā bija simtiem gadu.

Un mums Rīgā tāpēc ir... un Latvijā arī saglabājušās vēl astoņas dažādas mazākumtautību skolas, un krievu mazākumtautības skolu arī ir ļoti daudz... Tāpēc ka ir tās tradīcijas.

To, ka citi vecāki sūta savus bērnus, kur viņi vēlas, - tas ir viņu pienākums un vēlme. Katrs vecāks grib dot saviem bērniem labāko izglītību, un tas ir apsveicami, bet mums kā tautas kalpiem vajag nodrošināt, lai visiem būtu savas vienīgās tiesības dzīvot šajā valstī, nodrošināt viņiem gan izglītību, gan dzīvošanu. Par to mums maksā naudu, un tāpēc cilvēki, tauta, ievēlēja mūs. Paskatieties, kas tur... par uzrakstu uz sienas! Tā vajag rīkoties, nevis tā, ka katram ir... kādi, nezinu, tur apvainojumi... kādiem simtiem gadu atpakaļ, un tagad mēs dzīvojam ar to naidu.

Mēs dzīvojam 21. gadsimtā. Tad, kad jūs atnācāt strādāt uz 13. Saeimu, šeit runāja, ka atnākuši jauni, spēcīgi deputāti ar Eiropas izglītību. Nu, parādiet, ka jums patiešām ir laba Eiropas izglītība!

Paldies. Atbalstu Pimenova priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Igoram Pimenovam otro reizi.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Paldies, priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Pēc dažām sekundēm mēs balsosim. Es lūdzu ieklausīties manā priekšlikumā pirmām kārtām Znotiņa kungu... arī viņa kolēģus.

Pirmajā lasījumā pieņemto normu par pirmsskolas izglītības programmu apguvi valsts valodā papildināt ar vārdiem "turpinot mazākumtautības valodā īstenojamās programmas izpildi un nepazeminot tās kvalitāti".

Kur jūs sadzirdējāt, Znotiņa kungs, šādā priekšlikumā segregāciju vai tieksmi pēc sabiedrības šķelšanas? Nu rodas jautājums.

Aizliegts debatēt no tribīnes, bet, nu, būs iespēja, pienāciet pie manis, un mēs parunāsim divatā! Vēl vairāk, ka mēs abi esam divās komisijās - gan Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, gan Eiropas lietu komisijā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Anitai Muižniecei.

A. Muižniece (JK).

Labdien vēlreiz! Man tiešām prieks, ka, skatot šo priekšlikumu, mūsu diskusija pāriet pieklājīgākā formā un, manuprāt, krietni atbilstošākā tai, kur mēs šobrīd atrodamies.

Konkrēti par šo priekšlikumu. Manā ieskatā, nodoms varbūt ir labs un tomēr šāda norma... Kāpēc es uzskatu, ka tā nebūtu jāatbalsta... jo turpināt mazākumtautību valodā programmu izpildi... atbalstītā redakcija jau šobrīd to neliedz, tas jau tika arī iepriekš paskaidrots.

Savukārt tas punkts par kvalitātes nepazemināšanu ir tāds ļoti dīvains, tas būtu kā likumā pēc visiem pantiem ierakstīt: "Likumu jūs nedrīkstat pārkāpt! Un tad vēlreiz atcerieties, ka jūs nedrīkstat pārkāpt!" Ir skaidrs, ka visām izglītības programmām ir atbilstoša kvalitāte, kas ir jānodrošina. Ja tas tā nenotiek, ir Izglītības kvalitātes valsts dienests, kur var vērsties un attiecīgi sūdzēties. Tāpēc likumā ierakstīt to, ka nedrīkst pazemināt kvalitāti - nu tai normai nav īsti svara. Un tamdēļ arī komisijā mēs neuzskatījām, ka tas būtu jāatbalsta.

Aicinu neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā kas vēl skaidrojams?

R. Dzintars. Godātie kolēģi! Izglītības likuma 9. panta otrajā daļā ir noteiktas tiesības īstenot pirmsskolas izglītības programmas mazākumtautību valodā. Lai īstenotu grozījumu, par ko mēs pašlaik runājam, ir nepieciešams pieņemt izmaiņas gan Vispārējās izglītības likumā, ar kuru mēs šodien strādājam, gan Izglītības likumā, kur arī... Komisija tikko ir nobalsojusi par otrā lasījuma... beigusi skatīt otrajā lasījumā. Mēs plānojam skatīt nākamajā sēdē. Nevienā no šiem likumiem... 9. panta otrā daļa netiek grozīta, un tajā ietvertās normas netiek nekādā veidā apšaubītas vai apstrīdētas.

Līdz ar to komisijas vairākums neredzēja vajadzību atbalstīt šo Pimenova kunga priekšlikumu, īpaši uzsverot, ka tur tiek... mazākumtautību valodā īstenojamo programmu izpilde tiek turpināta. Jo pēc šādas loģikas sanāk, ka mēs par jebkuru likumu, jebkuru pantu varētu sniegt priekšlikumus, teikt - turpināsim 1. pantu, turpināsim 2. pantu, turpināsim 3. pantu. Protams, kamēr šis pants netiek atcelts, tas ir spēkā. Līdz ar to šādas normas atbalstīšanai komisijas deputātu vairākums neredzēja pamatojumu.

Aicinu balsot "pret".

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - deputāta Pimenova iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 18, pret - 56, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Dzintars. 5. - deputāta Igora Pimenova priekšlikums, kas paredz uzlikt pienākumu pašvaldībai nodrošināt pirmsskolas izglītības programmu apguvi mazākumtautības valodā pirmsskolas izglītības iestādēs, kas atrodas tās administratīvajā teritorijā, ja ir pietiekams pieprasījums. Arī šo priekšlikumu komisija neatbalstīja, ņemot vērā, ka nav skaidrs, kas tad ir šis pietiekamais pieprasījums. Un pašvaldībām jau šobrīd ir tiesības šīs programmas īstenot. Radīt jaunu pienākumu vai arī uzdot Ministru kabinetam noteikt kritērijus, pēc komisijas deputātu vairākuma domām, nebija... nevis nav nepieciešams, bet komisijas deputātu vairākums šāda jauna pienākuma noteikšanu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Igoram Pimenovam.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Cienījamās deputātes! Godātie deputāti! Eiropas Padome, Eiropā veicinot cilvēku tiesību ievērošanu, tās ir nostiprinājusi savos pamatdokumentos, labi to zinām. Valstis, kuras, lai arī ar atrunām un deklarācijām, tos parakstīja un ratificēja, ir apņēmušās tos pildīt. Starp tiem ir arī Eiropas Padomes Vispārējā konvencija par nacionālo minoritāšu aizsardzību, kuru Latvija ratificējusi 2005. gadā.

Konvencijas 114. panta otrajā daļā ir noteikta politika, kas īstenojama attiecībā uz mazākumtautībām piederīgu personu tiesību ievērošanu izglītības jomā. Proti, valsts izglītības sistēmu ietvaros valstis apņemas, ja ir pietiekams pieprasījums, nodrošināt savu iespēju robežās, ka personām, kuras pieder pie nacionālajām minoritātēm, ir pienācīgas iespējas apgūt minoritātes valodu vai iegūt izglītību šajā valodā tajā teritorijā, kuru vēsturiski vai lielā skaitā apdzīvo nacionālo minoritāšu personas.

Ja tik tiešām valsts vēlas pildīt uzņemtās saistības, ir jānosaka pietiekamības kritēriji. Piekrītu. Saistībā ar to, ka grozījumi, ar kuriem tiek aiztiktas pirmsskolas programmu mazākumtautību valodās izpildes iespējas, ir ietverti Izglītības likuma pantā par pašvaldību kompetenci izglītībā, arī pietiekamības kritēriju noteikšana ir pašvaldību kompetencē, Dzintara kungs.

Es ierosinu papildināt pirmsskolas izglītības pieejamību noteicošā likuma 21. pantu ar jaunu daļu šādā redakcijā (citēšu): "Vietējai pašvaldībai ir pienākums nodrošināt pirmsskolas izglītības programmu apguvi mazākumtautības valodā pirmsskolas izglītības iestādēs, kas atrodas tās administratīvajā teritorijā, ja ir pietiekams pieprasījums."

Jau pēc tam, kad mans priekšlikums bija izskatīts komisijā, Saeima saņēma EDSO komisāra vēstuli, kurā viņš aicināja "apsvērt iekļaut drošības pasākumus, kas ļautu mazākumtautību izcelsmes skolēniem turpināt saņemt pirmsskolas izglītību dzimtajā valodā, ja tā ir nolēmuši bērna vecāki". "Ieteiktu," turpina komisārs, "piemēram, iekļaut nosacījumu, ka pašvaldībai ir pienākums nodrošināt pirmsskolas izglītības programmu apguvi mazākumtautības valodā pirmsskolas izglītības iestādēs, kas atrodas tās teritorijā, ja ir pietiekams pieprasījums."

Oponenti komisijā klāstīja, ka šāds regulējums jau ir pašvaldības pašas ziņā. Dzintara kungs tikko apliecināja to pašu - ka tas ir gan visaptverošs, gan risina katru konkrēto gadījumu. Proti, 25. pants apraksta pirmsskolas izglītības iestādes dibināšanas nosacījumus, 26. - izglītojamā uzņemšanu pirmsskolas izglītības iestādē. Tātad viss jau ir atrisināts. Tomēr deklaratīvs regulējums rada bezatbildību un arī iespēju neko nedarīt. To pierāda pat deputātu paustais komisijas sēdes laikā.

Deputāts Dzintars atbildīgās komisijas sēdē 22. janvārī klāstījis, ka (citāts): "Tas būtu absurds Cēsīs vai Siguldas pašvaldībai uzlikt par pienākumu reizi gadā aptaujāt vecākus, lai noskaidrotu, vai viņiem vajag krievu grupiņas." (Citāta beigas.) Savukārt es uzskatu, ka demokrātiskā valstī noskaidrot, vai Cēsīs bērnu vecākiem ir nepieciešamas pirmsskolas izglītības programmas krievu valodā, nav absurds pašvaldības uzdevums. Tā ir norma. Ja nebūs tādas aptaujāšanas, tām dažām ģimenēm nekad nebūs iespējas saņemt vietu bērnudārzā, kurā tiktu īstenota izglītības programma viņu ģimenes valodā. Tāpēc tiesību normās ir jāapraksta priekšnosacījums, kas noteiktu mazākumtautību izglītības programmas īstenošanas uzsākšanu. Ja tāds priekšnosacījums ir noteikts, pašvaldības pienākums ir pieņemt attiecīgus saistošos noteikumus, un tieši tur būs aprakstīti tie kritēriji, par kuriem runāja arī ziņotājs.

Aicinu atbalstīt manu priekšlikumu! Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Man te jums kaut kas sakāms. Pirmām kārtām deklaratīvas prasības bērnudārziem var šķelt sabiedrību. "Latvijai nav vajadzīga tāda politika, kas kurina etnisko naidu un rosina neuzticību pret valsti. [..] Visu Latvijas bērnu labākajās interesēs ir bērnudārzi, kas nodrošina gan programmu valsts valodā, gan atbalstu dzimtajai valodai bērniem no mazākumtautību ģimenēm. Nav jābūt "latviešu" un "krievu" bērnudārziem, ir jābūt vienojošai un iejūtīgai izglītības sistēmai, kas stiprina un saliedē visus Latvijas cilvēkus. [..] Jau pašlaik Izglītības likums garantē pirmsskolas izglītību valsts valodā, bet liela daļa problēmu rodas pašvaldību līmenī, kas nenodrošina šo iespēju politiskās gribas un resursu trūkuma dēļ. Mūsuprāt, šīs problēmas var atrisināt ar mērķtiecīgu un kopīgu darbu, nevis ar sasteigtu iniciatīvu virzīšanu."

Es, kolēģi, kaut kā nedzirdu aplausus no "Attīstībai/Par!" puses. Es tikko nolasīju viņu publisko paziņojumu.

Tie nav jūsu vārdi? *(Dep. A. Zakatistova starpsauciens. Dep. K. Feldmans: "Neviens jau neklausās! Jau sen!")* Nē, neizklausās. Nu, ko lai dara? Laikam noliedz savu autorību šiem vārdiem... Vai tie nebija jūsu vārdi, "Attīstībai/Par!" kolēģi?

Un vēl šis, kolēģi! Jums arī vajadzētu zināt, pirms jūs balsosiet... vismaz. Es nerunāju par šo daļu. Bet tiem no jums, kas tik bieži runā par Eiropas vērtībām un tā tālāk. Mēs runājam par to pašu EDSO augsto komisāru minoritāšu jautājumos, par viņa vēstuli. Es te redzēju, ka Kola kungs kādu laiku nav bijis. Es ceru, ka viņš tomēr to vēstuli ir atradis un izlasījis. Tad šis Pimenova kunga priekšlikums ir precīzi tas, ko iesaka izdarīt EDSO augstais komisārs. Un, ja jūs balsojat pret šo priekšlikumu, jūs balsojat ne tikai "pret" Pimenova kunga priekšlikumu, jūs balsosiet "pret" EDSO augstā komisāra minoritāšu jautājumos priekšlikumu... par šo likumprojektu. Tiem no jums, kuriem tik bieži patīk runāt par Eiropas vērtībām... es domāju, jums to vajadzētu zināt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas skaidrojams par 5. priekšlikumu?

R. Dzintars. Jā. Es tikai gribēju uzsvērt, ka šis nav EDSO komisāra priekšlikums. Tas ir deputāta Igora Pimenova priekšlikums, kurš komisijā nav atbalstīts. Aicinu balsot "pret".

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - deputāta Pimenova priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 18, pret - 59, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Dzintars. 6. - deputātes Papules priekšlikums, kas paredz svītrot 35. pantā ietverto normu, ka mācību stundas ilgumu nosaka izglītības iestādes vadītājs. Par mācību stundas ilgumu mēs jau diskutējām arī 1. priekšlikuma sakarā. Arī šeit argumentācija ir līdzīga. Deputāti nolēma par to lemt atsevišķā sēdē. Un šobrīd komisijā nav priekšlikums atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

R. Dzintars. Tā kā visi priekšlikumi ir izskatīti, aicinu atbalstīt likumprojektu kopumā otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums Vispārējās izglītības likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 60, pret - 19, atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumu iesniegšanai.

R. Dzintars. Termiņš - 28. februāris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 28. februāris.

Kolēģi! Ir iesniegtas izmaiņas Saeimas Prezidija apstiprinātajā sēdes *(Starpsauciens.)*... Jūs neesat pieteikts runāt tribīnē. *(Starpsauciens.)*

Ir iesniegtas izmaiņas Saeimas Prezidija apstiprinātajā sēdes darba kārtībā.

Deputāti Zakatistovs, Puga, Pucens, Ģirģens un Benhena-Bēkena lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli""**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? *(Starpsauciens: "Nav!")* Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Un deputāti Zakatistovs, Eglītis, Ašeradens, Adamovičs un Jansons lūdz minēto likumprojektu iekļaut sēdes darba kārtībā pēc likumprojekta "Grozījums Vispārējās izglītības likumā". Vai deputātiem ir iebildumi? *(Starpsauciens: "Nav!")* Iebildumu nav.

Un Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu **"Par Centrālās zemes komisijas sastāva apstiprināšanu"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? *(Starpsauciens: "Nav!")* Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu **"Par Saeimas deputāta Jāņa Vitenberga ievēlēšanu par Centrālās zemes komisijas priekšsēdētāju"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Darba kārtībā - Saeimas Prezidija ziņojumi par iesniegtajiem likumprojektiem.

Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Zakatistova, Pugas, Pucena, Ģirģena un Benhenas-Bēkenas iesniegto likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli""** nodot Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

"Par" pieteicies runāt deputāts Atis Zakatistovs.

A. Zakatistovs (KPV LV).

Kolēģi! Es aicinu nodot komisijai likumprojektu "Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"".

Ir grūti runāt par šo likumprojektu, jo tas skar sabiedrībā jūtīgu tēmu. Tā ir akcīze alkoholiskajiem dzērieniem. Un mēs katrs individuāli un droši vien katra ģimene zinām kādu piemēru, ka cilvēku dzīves nonāk lielā postā tieši alkoholisko dzērienu lietošanas dēļ. Taču šajā gadījumā, es domāju, mums ir jāskatās nevis uz individuāliem piemēriem, bet jāskatās uz šo jautājumu sistēmiskāk.

Un, ja mēs domājam par šo jautājumu sistēmiskāk, mums ir jāsaprot, ka tur ir vismaz trīs lietas, kurām jāpievērš uzmanība.

Pirmā. Tā, protams, ir sabiedrības veselība. Mēs gribam, lai cilvēki būtu veselāki un mazāk lietotu alkoholiskos dzērienus.

Otrā. Tas ir tautsaimniecības jautājums, jo alkoholiskie dzērieni tiek ražoti, alkoholiskie dzērieni tiek tirgoti, un tas nozīmē darba vietas, tas nozīmē naudas apgrozījumu, un tas neizbēgami nozīmē nodarbinātību. Bet ir arī trešā lieta.

Un tā trešā lieta ir patēriņš. Patēriņš nav vienkārša lieta tādā ziņā, ka patēriņš ir pastāvīgs. To patēriņu varētu nosaukt par, nu, tādu paliekošu netikumu. To varētu nosaukt par sliktu ieražu vai nožēlojamu tradīciju, kas ir iesakņojusies mūsu tautā. Un šī tradīcija ir, nu, mums jāskatās patiesībai acīs, iedzeršanas tradīcija. Pavisam nesen es lasīju 1931. gadā... pagājušā gadsimtā...

1931. gadā... izdotu grāmatu "Latvju raksti". Un tajā grāmatā ir apkopotas mūsu tautas tradīcijas 19. gadsimtā. Tur ir aprakstītas cūku bēres, tur ir aprakstītas mēslu talkas, tur ir aprakstīti dažādi ģimeniski pasākumi.

Viena lieta, kurai es pievērsu uzmanību, - 19. gadsimtā cilvēki... Tur bija rakstīts, ka tad, kad visi darbi bija padarīti, tad sākās... (un es citēju) "parastā iedzeršana". Tā grāmata ir tulkota arī franciski, jo tajā laikā *lingua franca* bija franču valoda, un franciski "parastā iedzeršana" tiek tulkota kā *boire ordinaire*.

Diemžēl mums ir jāsaka, ka, jā, šī stabilā tradīcija un patēriņa tradīcija ir nožēlojama, bet paliekoša lieta šobrīd Latvijā. Ja mēs iedomājamies caurmēra mazpilsētu caurmēra piektdienā... caurmēra dzīvojamā ēkā ar 100 dzīvokļiem noteikti vairāk nekā 50 dzīvokļos kāds dzers.

Līdz ar to, ja mēs domājam sistēmiski un ja mēs gribam, lai cilvēki dzertu mazāk, mums tā dzeršana ir jāpadara dārgāka, bet to var padarīt dārgāku, tikai samērīgi paceļot akcīzi.

Ja mēs akcīzi pacelsim nesamērīgi, tad sāks brūvēt paši, tas ietekmēs veselību, tas ietekmēs tautsaimniecību, tā nebūs prātīga rīcība.

Šobrīd likums paredz, ka no 1. marta akcīze stiprajam alkoholam palielināsies par 35 procentiem. Ar šādu paaugstinājumu mēs nesasniegsim sistēmiskus rezultātus ne sabiedrības veselībā, ne tautsaimniecībā, ne arī šādā iedzeršanas tradīcijā.

Šajā piedāvājumā mēs kā frakcija piedāvājam palielināt akcīzes nodokli, bet to darīt pakāpeniski. Mūsu piedāvājums ir paaugstināt par pieciem procentiem pirmajā gadā un par pieciem procentiem otrajā gadā, trešajā gadā atstājot tieši tāpat... alkoholam akcīzes nodokli... stiprajam alkoholam un alum.

Šis jautājums ir bijis dienas kārtībā, un tas tiešām ir bijis jūtīgs, bet, mūsuprāt (un šis ir saskaņots arī ar Finanšu ministriju), pieci procenti ir samērīga alkohola akcīzes palielināšana, kas nodrošinās sistēmiski gan sabiedrības veselības uzlabošanos, gan tautsaimniecības stabilitāti, gan arī samazinās šo mūsu postošo tradīciju.

Paldies.

Sēdes vadītāja. "Pret" pieteicies runāt deputāts Ilmārs Dūrītis.

I. Dūrītis (AP!).

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Augsti godātie deputāti! Es gribētu jums un mums visiem atgādināt dažus aspektus attiecībā uz šiem iesniegtajiem grozījumiem likumā "Par akcīzes nodokli".

Pirmkārt. Mēs atceramies, ka 2019. gada augustā mēs samazinājām akcīzes nodokli alkoholam. Tas bija terminēts samazinājums - līdz šī gada martam. Un toreiz nebija diskusija par to, ka šādā zemā likmē alkoholam akcīzes nodoklis varētu tikt paturēts ilgāku laiku. Tas ir pirmkārt.

Otrkārt. Bija cerības, ka tas dos finansiālu un fiskālu ieguvumu. Diemžēl, kā rāda arī Finanšu ministrijas dati, šīs cerības nav attaisnojušās. Faktiski nav iekasēti 25,6 miljoni eiro no plānotā akcīzes nodokļa par alkoholu. Un principā arī ir secinājums, ka alkohola cenas mazumtirdzniecībā nav samazinājušās. Tātad faktiski šie miljoni ir aizgājuši tirgotāju un ražotāju maciņos.

Treškārt. Likumprojektā piedāvātā likme - pieci procenti - ir, es teiktu, gaužām niecīga. Tie ir 37 centi uz litru četrdesmitgrādīga alkohola vai 16,5 centi uz puslitru šņabja. Tie 16,5 centi - tas būtībā nav nekas, tas neko neizšķir. Un jāteic, ka šis piedāvājums paredz šo likmi saglabāt šādu zemu arī tuvākajā, pārskatāmajā nākotnē. Un faktiski mēs nekad pēc šī priekšlikuma pieņemšanas neatgriezīsimies pie likmes, kāda bija 2019. gadā līdz augustam. Manuprāt, tas ir nepareizi un nepieņemami - ilgtermiņā samazināt akcīzi alkoholam.

Ceturtkārt. Likumprojekta anotācijā vispār nav apskatīts veselības aspekts. Un faktiski tad iznāk tā, ka tas, ko Veselības ministrija dara attiecībā uz alkohola pieejamības ierobežošanu, uz alkoholisma seku likvidēšanu, faktiski nebūs efektīvs, ja mēs ar valsts politiku palielinām alkohola pieejamību, samazinot tam nodokļus un cenas.

Un piektkārt. Es gribētu pateikt, ka, protams, vajag diskutēt par akcīzes nodokli alkoholam un to var darīt Saeimas komisijā. Mēs šodien runājam, protams, par nodošanu vai par nenodošanu komisijām, bet es teiktu, ka šis piedāvājums, ko ir parakstījuši KPV LV deputāti, - tas nav kompromiss starp sabiedrības veselību un alkohola ražotājiem un tirgotājiem. Tas noteikti nav kompromiss. Tas ir vienos vārtos - par labu alkohola ražotājiem un tirgotājiem! Tas ir vienos vārtos, jo tas paredz alkohola akcīzi saglabāt šādā ļoti, ļoti zemā līmenī!

Es uzskatu, ka kompromiss varētu būt atgriešanās pie 2019. gada likmēm, kādas bija pirms augusta, pirms likmju samazināšanas. Tas tiešām varētu būt kompromiss, un tas bija... tātad - 15 procentu pieaugums. Būtu faktiski šī likme, esošā spēkā likme, jāpalielina par 15 procentiem, un tad varētu diskutēt par pakāpenisku palielinājumu nākamajos gados. Un pat tad, ja mēs atgriezīsimies pie šīm pagājušā gada sākuma likmēm, joprojām mums akcīzes nodoklis alkoholam būs zemāks nekā Igaunijā - par 41 eiro mazāks nekā Igaunijā un veselus 185 eiro mazāks nekā Lietuvā. Līdz ar to mums joprojām būs zemākā akcīzes nodokļa likme alkoholam.

Tā ka es, kolēģi, ļoti, ļoti jūs aicinu rūpīgi apdomāt un padomāt, ka nav valstī tikai un vienīgi šīs uzņēmēju intereses, bet ir arī sabiedrības intereses. Alkoholisms rada milzīgus zaudējumus, gan ģimenēm, zaudējot veselību, gan ģimenēm, zaudējot... izjūkot ģimenēm. Tie ir finansiāli zaudējumi ne tikai valsts budžetā, bet arī individuālu ģimeņu budžetos. Tāpēc es aicinu neatbalstīt šādu priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Andrim Skridem.

A. Skride (AP!).

Aicinu noteikt Sociālo un darba lietu komisiju par līdzatbildīgo komisiju.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, tātad ir priekšlikums likumprojektu nodot Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, nosakot to par atbildīgo komisiju, kā arī Sociālo un darba lietu komisijai. *(Starpsauciens: "Mēs esam "pret"!")*

Kolēģi, tātad es dzirdu, ka deputāti ir pret šo priekšlikumu, ja? Tātad balsosim pa daļām. Vispirms balsosim par nodošanu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija. Pēc tam balsosim par līdzatbildīgo komisiju.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"" nodošanu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu balsošanas

režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 72, pret - 7, atturas - nav. Līdz ar to likumprojekts Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija, ir nodots.

Tagad balsosim par likumprojekta nodošanu Sociālo un darba lietu komisijai, nosakot, ka tā ir līdzatbildīgā komisija.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"" nodošanu Sociālo un darba lietu komisijai, nosakot, ka tā ir līdzatbildīgā komisija! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 12, pret - 54, atturas - 7. Līdz ar to likumprojekts Sociālo un darba lietu komisijai kā līdzatbildīgajai nav nodots. Tātad likumprojekts nodots Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

Darba kārtībā - likumprojektu izskatīšana.

Likumprojekts **"Grozījumi Valsts civildienesta likumā"**, pirmais lasījums.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas vārdā - deputāts Uldis Budriķis.

U. Budriķis (JK).

Sveicināti, kolēģi! Strādājam ar Tieslietu ministrijā izstrādāto likumprojektu "Grozījumi Valsts civildienesta likumā" (Nr. 552/Lp13). Šis ir Valdības rīcības plāna 174.2. pasākums. Punkts paredz apzināt un izstrādāt nepieciešamos normatīvo aktu projektus, lai stiprinātu Satversmes tiesas neatkarību jautājumos par Satversmes tiesas tiesneša statusam nepieciešamajām garantijām pēc amata termiņa beigām.

Satversmes tiesas tiesneša pilnvaru termiņš ir 10 gadi, līdz ar to valsts interesēs būtu pēc Satversmes tiesas tiesneša pilnvaru beigām šo pieredzi izmantot valsts labā. Ņemot vērā to, ka ne visi Satversmes tiesas tiesneši pēc pilnvaru termiņa beigām atbildīs pensionēšanās vecumam vai izvēlēsies pensionēties, ir nepieciešami šie attiecīgie grozījumi.

Grozījumi sekmē sabiedrības uzticēšanos tiesu varai, kas balstīta uz tiesiskuma nostiprināšanu un tiesu sistēmas prestiža paaugstināšanu. Galvenais, ko grozījumi nosaka, ka "valsts interesēs Satversmes tiesas tiesnesi gada laikā pēc pilnvaru termiņa izbeigšanās, neizsludinot atklātu pretendentu konkursu, var iecelt vakantā ierēdņa amatā, ja persona atbilst amatam izvirzītajām prasībām". Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt likumprojektu arī pirmajā lasījumā Saeimā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Valsts civildienesta likumā" pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 82, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

U. Budriķis. Šī gada 20. februāris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 20. februāris.

Likumprojekts **"Grozījumi Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumā"**, pirmais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Artūrs Rubiks.

A. Rubiks (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Strādājam ar likumprojektu "Grozījumi Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumā" pirmajā lasījumā. Atbildīgā komisija 5. februārī izskatīja minēto likumprojektu, kas saistīts ar dekodifikāciju, un pieņēma lēmumu atbalstīt to pirmajā lasījumā.

Lūdzu Saeimu atbalstīt minēto likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumā " pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 82, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumu iesniegšanai.

A. Rubiks. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - 20. februāris... šī gada.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 20. februāris.

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos""**, otrais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Jānis Dūklavs.

J. Dūklavs (ZZS).

Labdien, kolēģi! Strādāsim ar likumprojektu "Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos"" (Nr. 525/Lp13), kas sagatavots otrajam lasījumam.

Komisijā saņemti ir seši priekšlikumi. Un komisijas vārdā gribu atzīmēt, ka bija diezgan aktīva diskusija par tādiem ļoti, manuprāt un kolēģuprāt, būtiskiem jautājumiem. Un diskusijas rezultāts ir visi šie seši priekšlikumi, kurus ir iesniedzis mūsu kolēģis deputāts Naudiņa kungs.

1. priekšlikums nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputāta Naudiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 12, pret - 66, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Dūklavs. 2. - Naudiņa kunga priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputāta Naudiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 16, pret - 61, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Dūklavs. 3. - Naudiņa kunga priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsaucieni: "Kāpēc?"; "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - deputāta Naudiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 16, pret - 57, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Dūklavs. 4. - Naudiņa kunga priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsosim!")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - deputāta Naudiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 17, pret - 59, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Dūklavs. 5. - Naudiņa kunga priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - deputāta Naudiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 18 *(Dep. D. Šmits: "Aug! Turpinām, turpinām! Atbalsts pieaug!")*, pret - 60, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Dūklavs. Un arī 6. - Naudiņa kunga priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Deputāti nepieprasa balsojumu. *(Starpsauciens: "Nē!")*

J. Dūklavs. Nav, jā. *(Dep. D. Šmits: "Nē, balsojam, balsojam!" Smiekli.)*

Sēdes vadītāja. Ja deputāti pieprasa balsojumu, mums ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. - deputāta Naudiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 10, pret - 59, atturas - 5. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Dūklavs. Līdz ar to, godātie kolēģi, visi seši priekšlikumi ir izskatīti, nobalsoti visi seši.

Aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos"" otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 79, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

J. Dūklavs. 18. februāris.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 18. februāris.

Darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi Kriminālprocesa likumā"**, otrais lasījums.

Juridiskās komisijas vārdā - deputāte Juta Strīķe.

J. Strīķe (JK).

Cienījamie kolēģi! Juridiskajā komisijā pirms likumprojekta "Grozījumi Krimināprocesa likumā" (Nr. 427/Lp13) izskatīšanas otrajā lasījumā tika izvērtēti 57 priekšlikumi. Izvērstas debates par šiem priekšlikumiem bija notikušas arī vairākās Krimināltiesību politikas apakškomisijas sēdēs pirms priekšlikumu izskatīšanas Juridiskās komisijas sēdē.

Un tagad par izskatītajiem priekšlikumiem.

1. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Paredz procesuālo uzdevumu izpildītājam tiesības piemērot piespiedu atvešanu, pieņemot attiecīgu lēmumu. Juridiskajā komisijā priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 2. un 3. priekšlikums ir savstarpēji saistīti. Paredz novērst to, ka advokāti bez legālas vajadzības apmeklē personas cietumā, nosakot, ka advokāta orderis ir nekavējoties jāiesniedz procesa virzītājam. Šie priekšlikumi ir saistīti arī ar 15. un 16. priekšlikumu.

Un tātad 2. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā ir daļēji atbalstīts, iekļauts 3. - Juridiskās komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Strīķe. 3. - Juridiskās komisijas priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti *(Starpsauciens: "Balsojumu!")*... Vai deputāti vēlas balsojumu? *(Starpsauciens: "Jā!")*

Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - Juridiskās komisijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 76, pret - 1, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

J. Strīķe. 4. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Risina situāciju, kad vienam apsūdzētajam ir vairāki aizstāvji, un, ja kāds no tiem nav ieradies, tad tas nav šķērslis procesuālās darbības veikšanai. Juridiskajā komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 5. un 6. priekšlikums ir saistīti. Izriet no Tieslietu ministrijas ierosinājuma, ka advokāts nodrošina lietas vešanu saprātīgos termiņos. Apakškomisijā redakcija tika precizēta, nosakot, ka advokāts nekavē lietas vešanu saprātīgos termiņos.

Tātad 5. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums ir daļēji atbalstīts, iekļauts 6. - Juridiskās komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Strīķe. 6. - Juridiskās komisijas priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 7. un 8. priekšlikums skar cietušā tiesību precizēšanu.

7. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 8. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 9. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Attiecas uz Satversmes tiesas tiesnešu imunitātes atcelšanas kārtību. Juridiskajā komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 10. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Paredz noteikt, ka psihologa iegūta informācija ir uzskatāma par profesionālo noslēpumu un tiek procesuāli aizsargāta. Priekšlikums komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 11. - Juridiskās komisijas priekšlikums. Vairākkārt diskutēts apakškomisijas sēdēs. Tas paredz noteikt, ka lēmums, ar kuru pieprasīta informācija no kredītiestādes, nav pārsūdzams... juridiski... nav pārsūdzams. 11. ...

Sēdes vadītāja. Tātad 11. deputāti atbalsta.

J. Strīķe. Ir atbalstīts. Juridiskajā komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 12. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Precizējoša norma. Paredz, ka kriminālprocesā var izmantot arī tādas operatīvajā darbībā iegūtas ziņas, kas norāda uz citas personas izdarītu noziedzīgu nodarījumu. Juridiskajā komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 13. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Par šo priekšlikumu daudz tika diskutēts. Tas saistīts ar kratīšanu juridiskās personas telpās un to pārstāvošās fiziskās personas dalību. Ņemot vērā piedāvātās normas plašas interpretācijas iespējas, priekšlikums Juridiskajā komisijā netika atbalstīts. *(Starpsaucieni: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot par neatbalstīto priekšlikumu, ja?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 13. - tieslietu ministra Bordāna iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - nav, pret - 78, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Strīķe. 14. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Paredz iespēju izņemtos priekšmetus nodot ieinteresētajai institūcijai pēc tās lūguma (piemēram, viltotu dokumentu nodošanu izglītošanas vajadzībām). Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta. *(Dep. A. Gobzems: "Balsot!")*

Lūdzu zvanu! Balsosim par 14. - tieslietu ministra iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 69, pret - 1, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

J. Strīķe. Es ievietošu kartīti, es atvainojos. Ir.

15. un 16. priekšlikums ir saistīti ar 2. priekšlikumu un regulē aizturētās un apsūdzētās personas tiesības uz tikšanos ar aizstāvi.

15. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 16. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 17. - deputātes Sprūdes priekšlikums, kas atzīts par juridiski nekorektu un paredz naudas sodu aizstāt ar drošības līdzekli - mājas arestu. Juridiskajā komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 17. - deputātes Sprūdes iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 4, pret - 75, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Strīķe. 18. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums, kas paredz tiesības tiesai pāriet no rakstveida procesa uz mutvārdu, ja tiesa uzskata to par nepieciešamu, tādā veidā paplašinot tiesnešu iespējas vadīt procesu. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 19. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums, kas nosaka termiņu, kādā var iesniegt sūdzību par tiesneša faktisko rīcību. Tas iepriekš nebija paredzēts. Juridiskajā komisijā priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds *(Dep. A. Gobzems: "Nē, es negribu!")*... Nevēlaties debatēt? *(Dep. A. Gobzems: "Balsot!")*

Tātad deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 19. - tieslietu ministra Bordāna iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 73, pret - 4, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

J. Strīķe. 20. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums, kas ir redakcionāls. Nepieciešams, lai saskaņotu Krimināprocesa likuma un Civilprocesa likuma normas. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 21. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums, kas raisīja plašas diskusijas. Paredz arestētās virtuālās valūtas realizāciju. Par šo priekšlikumu vēl gan gaidāmas diskusijas pirms trešā lasījuma. Juridiskajā komisijā priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 22. - Juridiskā biroja priekšlikums, kas ir redakcionāls. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 23. - Juridiskā biroja priekšlikums. Arī tas ir redakcionāls. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 24. priekšlikums tika izstrādāts Krimināltiesību politikas apakškomisijā pēc Ģenerālprokuratūras iniciatīvas un virzīts kā Juridiskās komisijas priekšlikums. Tas paredz atteikties no rakstveida pierādījumu pārbaudes tiesas sēdē. Šī norma vērsta uz to, lai ierobežotu iespējas novilcināt tiesvedību. Jāvērš uzmanība, ka par šo piedāvājumu vēl gaidāmas diskusijas pirms trešā lasījuma, lai precizētu normas redakciju. Juridiskajā komisijā priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 25. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums, kas papildina likumu, nosakot kārtību, kā rīkoties, ja persona ir izdota Latvijai no ārvalsts brīvības atņemšanas soda izpildei. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 26. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Tas paredz noteikt kārtību advokāta aizvietošanai kriminālprocesā, ja advokāts nevar piedalīties tiesas sēdē. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es aicinātu kolēģus apdomāt jautājumu par šī priekšlikuma atbalstīšanu no tādas tīri juridiski elementāras loģikas viedokļa. Advokāta un klienta attiecības ir uzticības attiecības, un nevar būt tāda situācija, ka kādam advokātam ir jānodrošina cits advokāts konkrētajā procesā. Faktiski tas paredz, ka šīs uzticības attiecības tiek izbeigtas. Klients tiek piespiests būtībā piekrist kādam citam advokātam, jo pretējā gadījumā viņa intereses tiks pasliktinātas.

Kriminālprocess ir tādā ziņā īpatnējs process, kurā visas šaubas pēc savas būtības ir jāpierāda tieši apsūdzības uzturētājam, nevis otrādi. Un līdz ar to, ja mēs izejam no kriminālprocesa jēgas un konstrukcijas, tad arī attiecībā uz aizstāvību mēs nevaram ierobežot, teiksim, apsūdzētās vai tiesājamās personas intereses un tiesības šajā punktā. Tas būtiski kaitē klienta un advokāta attiecībām, kādas tās ir klasiskajā nozīmē.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Judina kungs, jums pietiktu ar trīs minūtēm?

Vārds deputātam Andrejam Judinam.

A. Judins (JV).

Es gribu vērst uzmanību, ka arī advokāts ir atbildīgs par lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā. Un tas nozīmē: ja mēs gribam, lai kriminālprocess notiktu pēc iespējas ātrāk, ir ļoti svarīgi, lai arī advokāts netraucētu lietas izskatīšanu. Nav noslēpums, ka mūsu tiesvedība, kas prasa ilgu laiku, ļoti bieži saistīta ar to, ka advokāts nevar piedalīties procesos, uzņemas pārāk lielu slodzi, slimo un tā tālāk, un tā tālāk.

Es piekrītu Gobzema kungam, ka, protams, būtu ideāli, ja advokāts uzņemas strādāt klienta labā, lai viņš visu laiku varētu šo darbu arī pildīt. Bet, ja viņš nevar strādāt, ja viņš nevar... ja viņš izstājas no procesa, tad attiecīgajos gadījumos nevajadzētu pieļaut situāciju, ka tiesvedība nekustas.

Tādēļ mēs tieši diskutējam par iespēju... par iespējamiem variantiem, kā rīkoties, kā nodrošināt tieši ātru kriminālprocesu. Un skaidrs: ja advokāts neder, ja persona nevēlas tieši tad, lai šis advokāts palīdzētu, protams, ka tur... var atteikties no tā un domāt par citiem risinājumiem. Bet gadījumā, ja advokāts saprot, ka viņš nevarēs piedalīties procesā, un ir cits cilvēks, kas ir pieņemams klientam, būs tikai labi, ja šis cilvēks ātri varēs iestāties procesā un piedalīties tajā. Tāpēc es saprotu jūsu bažas, bet es domāju, ka šis risinājums ir labākais no iespējamiem.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Tā problēma ir tāda, Judina kungs, ka nav nekādu statistikas datu. Tas, ko jūs sakāt te visu laiku... arī publikai - sliktie advokāti, sliktie advokāti. Advokāta darbs ir aizstāvēt klientu. Numur viens.

Numur divi. Nav statistikas, ka lietas tiek novilcinātas advokātu dēļ visās tā saucamajās lielākajās krimināllietās. Tā puse, kura tiek apsūdzēta, nekavē lietas izskatīšanas gaitu. Arī advokāti tajās lietās nekavē lietas izskatīšanas gaitu. Problēma ir kā reiz tajā, ka mums vienkārši kriminālprocesuālās normas un kriminālprocess pats par sevi ir uzbūvēts tāds, ka tas ļoti pagarina procesu. Ļoti, ļoti. Piemērus... Es nosaukšu tikai vienu piemēru. Zolitūdes lietā apsūdzētā puse nav kavējusi nevienu... faktiski nevienu lietu. Neviens advokāts. Tur ļoti daudzi advokāti ir bijuši. Nekas tāds nav noticis, bet process ļoti garš tāpēc, ka procesuālās darbības, kas tiek veiktas, ir jāatkārto tieši tādas, kādas tās ir bijušas pirmstiesas izmeklēšanā, un pēc tam tās ir jādublē vēlreiz. Tiesnesim ir jānopratina, piemēram, bezjēdzīgi liecinieki, kas par juridiskiem faktiem un pierādījumiem nevar liecināt tikai tāpēc, ka prokuratūra, piemēram, šos lieciniekus ir uzturējusi... un tādā garā, tā ka... Un vēlreiz atkārtoju: Zolitūdes lieta ir pierādījums tam, ka, uzturot ļoti daudzus lieciniekus, kas nevar liecināt par faktiem... Zolitūdes lietā vismaz pusgadu īsāks varēja būt tas termiņš tieši prokuratūras atbildības dēļ, nevis advokātu atbildības dēļ. Tā ka nevajag no tribīnes teikt, ka advokāti ir visās krimināllietās tie sliktie un tamlīdzīgi *(Starpsauciens.)*, tā absolūti nav. Jums nav tādu statistikas datu. Jums nav tādu statistikas datu, un līdz ar to manipulēt ar šo argumentu vispār nebūtu objektīvi pieļaujams.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Visas šīs debates par kriminālprocesa ilgumu un par to, ka mums vajadzētu ātri, ātri iztiesāt visādas lietas, mani tiešām vedina domāt, ka mēs virzāmies tādā virzienā uz... atgriežamies vēsturē. Bija - diemžēl bija! - tādi gadījumi, kad ļoti ātri iztiesāja dažādas lietas; tādas *troikas* bija, kuras pilnīgi... tur tiešām nevajadzēja nedz klausīties apsūdzētā pēdējo vārdu, nedz arī debatēs piedalīties. Viss bija ļoti ātri.

Mēs, protams, nonāksim arī pie citiem priekšlikumiem šajā likumprojektā, bet, protams, tas, ko droši vien likumprojektā varētu iekļaut (arī pēc Judina kunga vēlmes), varētu būt aizliegums advokātiem vispār slimot. Jo viņi vilcina procesu, jūsuprāt, slimojot nepamatoti. Un principā es arī gribētu saprast šī priekšlikuma būtību tādā ziņā, ka advokātam saslimstot... viņam iepriekš ir jāsaskaņo sava saslimšana ar klientu un ar zvērinātu advokātu vecāko, lai varētu nodrošināt šī priekšlikuma izpildi.

Vienkārši aizliedziet advokātiem slimot, aizliedziet runāt tiesas sēdē un risiniet ļoti ātrus kriminālprocesus. Un tad jūs statistiku uzlabosiet ļoti labi.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Andrejam Judinam otro reizi.

A. Judins (JV).

Par kriminālprocesa ātrumu un *troikām*. Kolēģi, nav normāli, ka mēs joprojām... piemēram, 2020. gadā strādājam ar procesu, kas ir uzsākts 2008. gadā vai 2009. gadā. Ja mēs varēsim izskatīt apjomīgas lietas nevis 10 gadu laikā, bet pusotra vai divu gadu laikā... Es domāju, piemērs par *troiku* vienkārši ir nepamatots un nepareizs. Tas ir, runājot par paātrinājumu.

Ja notikusi zādzība lielveikalā, ir tikai normāli, ka trīs četru nedēļu laikā lieta ir izskatīta, un tas ir labi un pareizi. Tāpēc es domāju, ka virziens uz kriminālprocesa paātrināšanu ir pareizs un atbalstāms.

Par Gobzema kunga teikto par to absurdumu. Es lūdzu, kolēģi, ja ir laiks un interese, izlasiet priekšlikuma būtību! Tā ir ļoti vienkārša. Advokāts nevar piedalīties procesā, viņš to saprot, ir kaut kādi šķēršļi. Kāds ir viņa pienākums? Piedāvāt kādam kolēģim viņu aizvietot. Un, ja tam piekrīt klients, tad šis aizvietotājs varēs piedalīties procesā. Kas ir slikti? Ir slikti, ka nebūs situācijas, ka nozīmēta tiesas sēde, atnākuši visi, kam ir jābūt, un mūsu apsūdzētais stāsta: "Man nav advokāta!" Tas ir labi, jūsuprāt?

Šis priekšlikums problēmu atrisina. Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Protams, ir ļoti svarīgi, lai paātrinātu lietu izskatīšanu tiesās. Es piekrītu Gobzema kungam absolūti visā, ko viņš teica par to, kādi ir iemesli tam, ka tiesas ilgst mums nesamērīgi ilgi. Bet, runājot tieši par šo normu, - šeit ir tiesības uz aizstāvību. Un piedāvātais variants diemžēl nerisina problēmu, jo pieļauj situācijas, kad cilvēks var palikt bez advokāta.

Manuprāt, šeit varēja būt risinājums, vienalga, kāds - vai viņš izmanto advokātu, kuru viņam piedāvā valsts. Šeit... Vai jūs garantējat to, ka advokāts būs, ka tiesas sēdē būs advokāts? *(Starpsaucieni.)*

Šī norma nepasaka to skaidri un gaiši, šeit mēs lasām tikai to, ka, ja advokāts nevar piedalīties sēdē, viņam ir jānodrošina cita advokāta klātbūtne. *(Dep. J. Strīķe: "Izlasiet priekšlikumu, pirms runājat!")* Paldies par ieteikumu. *(Dep. J. Strīķe: "Lūdzu!")*

Es aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu, jo šis priekšlikums, šī norma negarantē aizstāvību cilvēkam tiesā.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā?

J. Strīķe. 26. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Ir atbalstīts Juridiskajā komisijā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 26. - tieslietu ministra Bordāna iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 47, pret - 27, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

J. Strīķe. 27. - Juridiskās komisijas priekšlikums. Izstrādāts, balstoties uz Žurnālistu asociācijas ierosinājumu atļaut veikt audioierakstu atklātās tiesas sēdēs. Paredzami vēl redakcionāli precizējumi pirms trešā lasījuma. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Dārgie kolēģi! Es zinu, ka vienai daļai es te nepatīku, bet ieklausieties ļoti uzmanīgi! Ieklausieties ļoti uzmanīgi! Šis ir ļoti, ļoti, ļoti bīstams priekšlikums no juridiskā viedokļa. Iedomājieties, ka jūs vai jūsu bērni ir cietušais kriminālprocesā, piemēram, izvarošanas lietā! *(Dep. J. Strīķe: "Tās ir slēgtas sēdes, nevis atklātas! Izlasiet priekšlikumu arī jūs beidzot!")*

Es kā virtuālu priekšlikumu... virtuālu piemēru to nosaucu, Strīķes kundze, lai jūs saprastu, bet jūs... te jūs vai jūsu bērni ir cietušie, piemēram, pilngadīgi bērni, vienalga. Jūsu radinieki. Un kāds vienkārši ienāk zālē un saka: "Es gribu... es ierakstu visu. Visu par jūsu privāto dzīvi es ierakstu." Krimināllietas norisi... Lai gan cietušais, piemēram, ir pateicis, ka viņš nevēlas, lai tiktu fiksēts... lai kāda persona no malas fiksētu audioierakstā šādas krimināllietas norisi. Un šādā kontekstā tas ir vistiešākais personas datu aizsardzības pārkāpums. Tas ir tikai tāpēc, lai kādam... šajā gadījumā faktiski priekšlikuma autoram, kurš grib atrasties... lai viņam būtu, ko dzeltenajā presē uzrakstīt, lai viņš varētu ierakstīt attiecīgi šo audio, pēc tam parādīt... nezinu, audioierakstu nodemonstrēt televīzijā vai vēl kaut kur.

Šī priekšlikuma atbalstīšana ir personas privātuma aizskārums, un jo īpaši tas ir cietušā aizskārums, kurš skaidri un gaiši tiesas zālē... pateikt, ka viņš negrib, lai viss, kas saistīts ar konkrētā krimināprocesa norisi, tiktu fiksēts no trešo personu puses kādos datu nesējos.

Es saprotu, ka šeit ir atkal ar revolucionāro pārliecību Judina kungs ar Leitānu... Principā tas ir Judina-Leitāna priekšlikums... no televīzijas... Leitāna un Judina priekšlikums. Vienīgais iemesls, lai Leitāns varētu nākt un rakstīt audioierakstus. Vienīgais iemesls tas ir.

Bet no tiesību aizsardzības... jūs, JAUNĀ VIENOTĪBA, taču visu laiku runājat, ka vajag personas datus aizsargāt un tamlīdzīgi. Šis ir pilnīgi pretēji personas datu aizsardzībai. Paņemsim otru situāciju, teiksim, tiesā personu, un ierakstu šajā zālē parāda televīzijā, kāda šī persona ir slikta, briesmīga un tamlīdzīgi, un pēc tam šo personu attaisno pēc gada, diviem, trijiem, četriem. Bet tajā mirklī šī persona tiek pataisīta par briesmoni. *(Starpsauciens.)* Un tas arī ir vienkārši objektīvi nepareizi. Es domāju, ka vienīgais, kas var to izlemt, ir tiesnesis. Skaidri un gaiši - tiesnesis ir saimnieks tiesas zālē. Tiesnesis ir tas, kas nosaka kārtību, kāda ir tiesas zālē, un kārtība tiesas zālē attiecas uz visiem - gan uz konkrētā procesa dalībniekiem, gan arī uz citām personām, kas atrodas zālē. Tas ir tieši tāpat, kā Saeimas Sēžu zālē saimniece pēc savas būtības ir Ināra Mūrniece; šobrīd, būdama attiecīgajā amatā, viņa nosaka kārtību.

Tiesas zālē tiesnesis visu nosaka, nevis ienāks Leitāns vai kāds cits un teiks - tagad būs mana kārtība, un jūs tur pasēdiet. Tā nedrīkst būt tiesas procesā! Tas ir analfabētisms un cilvēktiesību aizskārums. Tā ir principā tiesnešu varas ierobežošana. Tam ir jābūt tikai un vienīgi ar tiesas lēmumu, kas trešajām personām atļauj vai aizliedz konkrētā procesa ierakstīšanu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Deputāti Pavļuts, Latkovskis, Zakatistovs, Strīķe un Dzintars lūdz izsludināt pārtraukumu Saeimas sēdē pēc likumprojekta "Grozījumi Kriminālprocesa likumā" izskatīšanas līdz šā gada 20. februāra pulksten 9.00 no rīta. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Tātad turpinām darbu.

Vārds deputātam Andrejam Judinam.

A. Judins (JV).

Cik es saprotu, Gobzema kungam nebija iespējas piedalīties Juridiskās komisijas sēdē, un līdz ar to viņš ne līdz galam saprot priekšlikuma būtību. Es mēģināšu izskaidrot, un es ceru, ka tas jums palīdzēs labāk izprast un jūs vairs nerunāsiet lietas, kas, nu, nedaudz pārsteidz.

Pirmkārt, par priekšlikuma būtību. Ierosinājumu grozīt Kriminālprocesa likumu mēs saņēmām no Latvijas Žurnālistu asociācijas. Un pamatojums, loģika ir šāda: ja notiek atklāta tiesas sēde, ikviena persona var to apmeklēt. To dara arī žurnālisti. Bet žurnālistiem, lai informētu sabiedrību, ir svarīgi saņemt precīzu informāciju. Un, ja žurnālists sēž ar pildspalvu, ar zīmulīti un mēģina pierakstīt, kas te notiek, viņš var kaut ko sajaukt, un tad sabiedrība var būt maldināta, un tas ir ļoti slikti. Notiek kriminālprocess, bet medijos stāsta neprecīzu informāciju.

Tāpēc ir svarīgi, lai kriminālprocesā, tāpat kā civilprocesā, būtu iespēja veikt audioierakstu, ko pēc tam būs iespēja izmantot, lai pareizi informētu sabiedrību. Tas ir viens.

Par jūsu piemēru par bērniem. Jūs esat... bijāt taču kādreiz advokāts, nu nevar būt tā, ka jūs visu aizmirsāt kopš tiem laikiem. *(Dep. A. Gobzems: "Pieauguši cilvēki arī var būt bērni!")* Un jautājums, ja ir bērns... ja ir kriminālprocess, tad sēde ir slēgta. *(Dep. A. Gobzems: "Pieauguši cilvēki arī var būt bērni!")* Un, ja ir slēgta sēde, tas nozīmē, ka tur žurnālistu vispār nebūs - ne ar diktofoniem, ne ar videokamerām. *(Starpsauciens: "Jā!")* Tur nebūs žurnālistu.
(Dep. A. Gobzems: "Zolitūdes lieta - piemērs!")

Par kārtību. Tātad par tiesneša tiesībām. Pantā ir divas daļas. Viena daļa ir par audioierakstu. Un kārtība ir kāda? Nevis kā tagad - var paņemt mobilo, pa kluso ieslēgt un ierakstīt un pēc tam kaut ko izmantot. Mēs paredzam citu kārtību - tas, kurš grib ierakstīt, veikt audioierakstu, informē tiesu: es veikšu audioierakstu. Ja ir vēlme veikt videoierakstu, filmēt, fotografēt, tad tiesa pieņem lēmumu - atļaut vai neatļaut. Tur cita kārtība.

Par attiecīgo normu. Pirms trešā lasījuma mēs plānojam turpināt diskusiju par to, kā šo informāciju var izmantot. Tāpat ir plāns un iecere iesaistīt ekspertus, kas paskatīsies uz normu tieši no cilvēka privātuma... privāto interešu aizsardzības pozīcijas. Tātad darbs turpinās, bet ideja kā tāda, manuprāt, ir atbalstāma. Ja mēs gribam saņemt precīzu informāciju, svarīgi, lai būtu iespēja to precīzo informāciju iegūt. Un, proti, to var izdarīt, veicot audioierakstu.

Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, godātie kolēģi. Līdz šim priekšlikumam, kurš, visticamāk, arī pēc trešā lasījuma īpaši daudz nemainīsies, patiesībā bija tāda kārtība. Bija viens pants... vesels, un šobrīd tas ir sadalīts divās daļās. Un šis pants noteica to, ka video un audioieraksts var tikt veikts, ja to atļauj tiesa un ja neiebilst pārējie tiesas dalībnieki, tostarp cietušais, liecinieks, apsūdzētais un pārstāvis. Tas nozīmēja to, ka cietušais... cietušā tiesības netikt filmētam un ierakstītam... Mēs nerunājam šobrīd par bērniem, mēs nerunājam par privātās dzīves detaļām. Bet ir situācijas, ir kriminālprocesi, kuros tādas vai citādas detaļas lietā var būt privātas, piemēram, aprakstot cietušās personas mantu vai kaut kādas gaitas. Un cietušajam ir tiesības uz privātumu jebkurā gadījumā. Tāpēc cietušais varēja iebilst pret šādu kārtību, un tas arī bija saprotami.

Tas, ko šobrīd vēlas Žurnālistu asociācija un ko ļoti aktīvi lobēja Judina kungs, varbūt cerot uz labvēlīgu sižetu raidījumā *De Facto*, ir tas, ka pirmām kārtām audioieraksts var tikt veikts jebkurā gadījumā, tikai paziņojot tiesai, ne ar vienu nesaskaņojot.

Tas, ko jūs teicāt, Judina kungs, ka agrāk slepus ierakstīja telefonā un pēc tam kaut kur izmantoja... nu tāpat jau šobrīd arī tas ir iespējams. Pēc šiem grozījumiem tas neko nemaina, jo nav personai jāpiesakās - vārds, uzvārds un kaut kādā reģistrā tas tiek ierakstīts. Nē, tas tieši tāpat. Es ierakstīšu, un viss. Kāds pateiks, kāds nepateiks. Tas neko nemaina.

Ja mēs runājam par filmēšanu un fotografēšanu, tad šajā gadījumā šis priekšlikums, otrā daļa, paredz to, ka filmēšana var tikt veikta ar tiesas atļauju. Tātad šobrīd tas filtrs ir daudz, daudz plašāks. Turpmāk tātad tiesa... tikai tiesa ir tā, kas nosaka, vai drīkst filmēt vai ne, un cietušā viedoklis šajā gadījumā pilnībā nav izšķirošais, jo šajā priekšlikumā tiesai ir tikai pienākums uzklausīt viedokli. Nu kā tas būs? Tiesa uzklausīs cietušā viedokli. Cietušais varētu iebilst, bet tiesai nav pienākums to viedokli ņemt vērā un aizliegt filmēt, ja, piemēram, cietušais stipri protestēs. Tas viss būs tiesas izlemšanas ziņā. Mēs, protams, uzticamies tam, ka tiesa pieņems pareizu lēmumu, bet jebkurā gadījumā tas, kā norma šobrīd izskatās, - tas nav labi.

Es arī vēlos painformēt, ka šī likumprojekta izskatīšanas gaitā Krimināltiesību politikas apakškomisijā bija izteiktas, manuprāt, arī diezgan pamatotas bažas par translācijām, jo šobrīd tehnoloģijas pieļauj dažādu veidu translācijas gan sociālajos tīklos, gan arī citā veidā. Ja mēs runājam par liecinieku nopratināšanu, kurai ir jānotiek aiz slēgtām durvīm, tad šīs translācijas, kuras varētu tikt atļautas šobrīd, var būtiski traucēt lietas izskatīšanas gaitu. Manuprāt, šī ir tāda pārlieku liela iejaukšanās tiesas procesā.

Es saprotu, ka žurnālistiem ir nepieciešams iegūt informāciju un ir interesantas lietas, kurās žurnālisti vēlas piedalīties, bet šādā veidā to risināt nevajadzētu. Tas līdzsvars, manuprāt, šobrīd ir zudis.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Judina kungs, es tomēr jūs aicinātu nerunāt muļķības. Es nosaukšu lielāko kriminālllietu Latvijas vēsturē - Zolitūdes lieta. Atklāts process, cietušie - nepilngadīgi bērni šajā procesā, un žurnālisti raksta avīzēs iekšā.

No procesa drošības viedokļa - kā ir? Liecinieks nedrīkst ienākt zālē, viņš nedrīkst dzirdēt liecības. Tajā laikā žurnālists jau drukā visu, ko iepriekšējais liecinieks ir noliecinājis. Liecinieks lasa "Delfus" un skatās. Viņš nedrīkst iet zālē, bet "Delfos" visas liecības jau ir redzējis. Īstenībā tā ir vēl viena lieta.

Trešā lieta. Ja cietušais pasaka, ka viņš negrib... un Zolitūdes piemērs atkal ir ļoti labs. Virkne cietušo bija tādi, kas teica: "Mēs negribam, lai ne mūsu vārdus, ne ko citu no mums - ne balsis, ne attēlus... Neko mēs negribam, lai par mums rāda!" Žurnālistiem cits uzdevums - viņiem vajag klikšķus. Ja ir kāds process, viņiem vajag klikšķus.

Mēs aizmirstam par cietušo aizsardzību. Ja mēs skatāmies, kā tas ir demokrātijas citadelē... Jūs paskatieties kādu kriminālllietu, piemēram, Amerikas Savienotajās Valstīs! Vai tur kāds žurnālists var ierakstīt to, kas notiek kriminālllietas izskatīšanas laikā? Tur nedrīkst nevienā lietā ne filmēt, ne fotografēt, var tikai zīmējumu, kā mēs to redzam... Tāpēc ka būtiski ir aizsargāt cietušā intereses. Viņš grib... var gribēt... un viņam ir tiesības uz viņa privātās dzīves neaizskaramību jebkuros apstākļos.

No procesa drošības viedokļa jebkura informācija par jebkuru liecību, kas ir nonākusi publiskajā telpā, tikai un vienīgi dod priekšrocības tam, kurš tiek apsūdzēts procesā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jutai Strīķei.

J. Strīķe (JK).

Jā, tiešām. Ja cilvēks nelasa priekšlikumus un arī neapmeklē Juridiskās komisijas sēdes, tad... ļoti daudz visādas muļķības te mums ir... Juridiskās komisijas locekļiem jāklausās.

Pirmkārt, šis pants ļoti sen nav grozīts un attiecas tikai uz atklātām tiesas sēdēm. Atklātajās tiesas sēdēs *(Dep. A. Gobzems: "Zolitūde ir atklāts tiesas process!")* var piedalīties jebkurš. Var piedalīties *(Dep. S. Riekstiņa starpsauciens.)*... var piedalīties jebkurš! Tur atrodas žurnālisti, viņi dzird visu, kas tur notiek. Tiklīdz ir kādi sensitīvi, ar bērniem saistīti jautājumi, tad tās sēdes ir slēgtas un tur nepiedalās neviens, izņemot puses.

Un tālāk es paskaidrošu to procesu, lai visi deputāti saprot, kāpēc šeit nav ne mazāko risku. Tad, kad kriminālllieta ir pabeigta, tā tiek kopēta, digitalizēta diskos, papīros, izdalīta abām pusēm. Proti, visas liecības, visi dati tiek izsniegti gan advokātiem, gan apsūdzētajiem, gan cietušajiem,

gan arī, protams, atrodas prokurora rīcībā. Tad, kad notiek tiesas sēdes, tās tiek ierakstītas, un ieraksti ir pieejami gan advokātiem, gan apsūdzētajiem... gan 10 advokātiem, ja tādi ir, gan 10 apsūdzētajiem, kuri var tos saņemt un izmantot. Un tad nu mums ir žurnāliste, kura, pateicoties tam, ka pants nav grozīts, nezinu, cik... Jūs zināt, atceraties, kas ir stenogrāfija? Tad viņi ir vienīgie, kas sēž un mēģina kaut ko stenografēt. Žurnālisti droši vien jau sen ir atcerējušies, kas tas ir, un mēģina to izmantot. Nu tā ir faktiski ņirgāšanās *(Starpsauciens.)*... faktiski ir ņirgāšanās par viņiem. *(Dep. A. Gobzems: "Kauns!")*

Stepaņenko kundze minēja, ka tiešraides... un ka tas var traucēt nopratināšanai. Šos aspektus mēs vēl izrunāsim. Bet arī, ja mēs žurnālistiem neļaujam veikt audioierakstu, - ir tāda lieliska rubrika "Delfos", tā saucas "Delfi tiešraide". Viņi var sēdēt un tiešraidē rakstīt. Līdz ar to šeit mēs vienkārši atnākam tajā gadsimtā, kurā mēs atrodamies... arī kriminālprocesa normās...

Paldies par uzmanību.

Un aicinu, protams, balsot "par".

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Andrejam Judinam otro reizi.

A. Judins (JV).

Paldies Gobzema kungam. Jūs norādījāt uz problēmām, par kurām mēs gribam debatēt.
(Dep. A. Gobzems: "Jūs atzīstat, ka viņa nav pilnīga, tā norma!")

Un otrajā lasījumā... mēs tieši pirms otrā lasījuma, izskatot šo priekšlikumu... mēs saprotam - tādam priekšlikumam ir pamats, un tas ir atbalstāms. Bet arī apakškomisijas sēdē mēs debatējam par tādu situāciju - ko darīt, ja, piemēram, kāds sāks translēt... piemēram. Jautājums par to, kad var izmantot audioierakstu... tie jautājumi ir aktuāli. Un jautājums par cietušo arī. Nerunāsim par nepilngadīgiem, bet vispār ir dažādas situācijas, un cietušajiem ir jābūt aizsardzībai, tas ir skaidrs un saprotams.

Bet mēs plānojam diskutēt par šo priekšlikumu. Likumprojektā ir piemēri... ir priekšlikumi, kas varbūt nemaz nemainīsies arī trešajā lasījumā. Par šo priekšlikumu ir ieplānotas debates. Mēs aicinām lietpratējus sniegt savu viedokli. Darbs turpināsies. Es tikai sapratu... nu, vienkārši tā sanāca, ka jūs nebijāt Juridiskās komisijas sēdē... un arī Stepaņenko kundze... arī nepiedalījās... Līdz ar to *(Dep. J. Stepaņenko: "Man bija atvaļinājums. Es biju Amerikā!")*... Jā, varbūt... nē, tas nav kā pārmetums... vienkārši jums līdz ar to mazāk informācijas. Jūs tagad uztverat to ļoti sāpīgi, bet mēs strādājam ar jautājumu, lai risinātu problēmu. Un mēs to izdarīsim.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Paldies Judina kungam, ka jūs pieminējāt to, ka diskusija turpināsies.

Es arī mudināšu jūs turpināt šo diskusiju, jo, turpinot to, ko teica Gobzema kungs, konkrēti par Zolitūdes tiesas procesu... Tur bija ļoti ilgas tiesas sēdes, kad tiesa uzklausīja cietušos. Pat tad, kad nerunāja nepilngadīgie, runāja pieaugušie cilvēki, kuri raudāja, kuri stāstīja par vissāpīgākajiem savas dzīves momentiem. Es domāju, ja viņi zinātu, ka žurnālisti zālē sēž un veic audioierakstus...

Vēl svarīgi, ka šajā normā nav nevienas atrunas par to, ka pēc tam šos ierakstus, audioierakstus, žurnālisti nedrīkst izmantot autentiski.

Ko dara televīzija? Viņi paņem audioierakstu, pieliek klāt cilvēka fotogrāfiju vai bildi, un tas jau pārvēršas par pilnu vizualizāciju. Ir jādomā par to! Tiešām labi, ka jūs pieminējāt par tālākizmantošanu. Tas ir ļoti svarīgs moments, un šeit noteikti ir jāpasaka... Ko nozīmē - informējot tiesu? Kādā veidā? Pirms tiesas sēdes sākuma? Vai ir tiesai jālūdz konkrēta atļauja... absolūti visu sēdes, konkrētās sēdes, dalībnieku piekrišana? Jo es zinu, ka Zolitūdes tiesas dalībnieki... Man ir cietušie, kuri vispār atsakās kategoriski... Ne viņus fotografēt drīkst, ne ierakstīt, neko. Absolūti! Un šeit ir runa... Protams, es esmu pati žurnāliste pēc profesijas, es visu saprotu, bet šeit ir runa par cilvēktiesībām... konkrēti.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko otro reizi.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Gan Krimināltiesību politikas apakškomisijas vadītāja, gan Juridiskās komisijas vadītājas ētika... Manuprāt, augstāki standarti ir prasīti tomēr no komisijas un apakškomisijas vadītāju uzvedības puses, un, manuprāt, nevajadzētu nolaisties uz to, ka "jūs tur nesaprotat", "jūs nemākat lasīt", "jūs neesat bijuši komisijas sēdē"... Tā nav apakškomisijas vadītāja cienīga... tā nav cienīga uzvedība. Ja jums šķiet, ka kāds nav sapratis to, ko jūs esat apakškomisijā lēmuši, jūsu pienākums ir nākt un izskaidrot, nevis norādīt un bakstīt ar pirkstu.

Un, Judina kungs, atšķirībā no jums, kas varbūt bieži vien dodas valsts apmaksātos polittūrisma braucienos, Juridiskās komisijas sēdi es nevarēju apmeklēt tāpēc, ka es biju lūgusi par savu naudu atvaļinājumu, lai pārstāvētu Latviju starptautiskā pasākumā, kas norisinājās ASV - pēc kongresmeņa ielūguma.

Es neesmu lūgusi nekādu komandējumu tāpēc, ka es zinu, ka man to tāpat nepiešķirs, bet, Judina kungs, es piedalījos Krimināltiesību politikas apakškomisijas sēdē, un es izteicu vairākus priekšlikumus saistībā ar šo jautājumu. Un viens no priekšlikumiem bija tieši cietušā aizstāvība, uz ko jūs pateicāt: "Jā, mēs ņemsim vērā!" Bet šis priekšlikums netika ņemts vērā, netika grozīta redakcija Juridiskajā komisijā. Tā redakcija varēja tikt grozīta gan Krimināltiesību politikas apakškomisijā, gan Juridiskajā komisijā, veidojot savu redakciju.

Tā vietā mēs šobrīd strādājam ar absolūti jēlu, negatavu normu, kas raisīs ļoti lielas diskusijas, un, visticamāk, uz trešo lasījumu jūs to normu ielobēsiet tieši tādā pašā veidā, kādā tā ir šobrīd, jo jūs ļoti labi... cerat uz žurnālistu labvēlību, bet tas nav deputāta cienīgi.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā kas skaidrojams?

J. Strīķe. 27. priekšlikums - Juridiskās komisijas priekšlikums. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 27. - Juridiskās komisijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 50, pret - 28, atturas - 1. Priekšlikums ir atbalstīts.

J. Strīķe. 28. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Tas piedāvāja pagarināt tiesneša lēmuma pieņemšanas laiku par krimināllietas iztiesāšanas laiku un vietu. Pēc diskusijām Juridiskajā komisijā komisija nolēma neatbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt komisijas viedoklim.

J. Strīķe. 29. - deputāta Andreja Judina priekšlikums, kas ir saistīts ar debašu runas ierobežošanu, lai novērstu procesa novilcināšanu. Tas būtībā paredz tiesības iesniegt debašu runu rakstveidā. Ievērojot apakškomisijā diskutēto, priekšlikums ir daļēji atbalstīts un iekļauts 31. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Strīķe. 30. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums, kas sasaucas ar tiesībām tiesai noteikt debašu ilgumu. Ir daļēji atbalstīts, arī iekļauts 31. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Strīķe. 31. - Juridiskās komisijas priekšlikums. Tas izstrādāts, ņemot vērā iepriekš minētos ierosinājumus un Ģenerālprokuratūras piedāvāto risinājumu, lai novērstu procesa kavēšanos tiesā attiecībā uz tiesu debatēm. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 32. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Tas paredz iespēju tiesnesim pārtraukt debašu runu konkrēti paredzētajos gadījumos. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Deputāti vēlējās debatēt par 32.? *(Starpsauciens.)*

Sākam debates.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Kā jau es minēju iepriekš, mēs atkal tiešām nonākam pie bīstamas situācijas. Vēloties saīsināt tiesāšanās ilgumu, kolēģi vēlas vērsties pie debašu laika ierobežošanas un dod tiesības šo laiku samazināt, ņemot vērā vairākus subjektīvus apstākļus.

Līdz šim iemesls, kāpēc varēja saīsināt šo laiku, bija tikai tāds, ka... šobrīd Mūrnieces kundze drīkst saīsināt... nevis saīsināt, bet drīkst pārtraukt debatētāju, ja viņš nerunā par lietu. Tagad, pēc šī priekšlikuma, faktiski ir vairāki subjektīvi apstākļi, kurus tiesa būs tiesīga ņemt vērā, un būs pienākums izmantot šos apstākļus, lai pārtrauktu runātāju. Tas būs - gan atkārtošanās, gan arī mistiska sēdes novilcināšana.

Tas ir tāds tiešām neizprotams termins, kurš faktiski ir tulkojams ļoti plaši. Un šajā gadījumā mēs atkal runājam par tiesību ierobežošanu.

Es aicinu neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Šis ir klasisks piemērs, kā mēs ejam tādā birokrātiskā tiesību pozitīvisma virzienā, ko patiesībā jau sen likums, Kriminālprocesa likums, ir paredzējis. Un būtībā te ir atkal tāda revolucionārā pārliecība, ka šādā veidā mēs tur, nezinu, saīsināsim Lemberga lietu vai vēl kaut ko... nu, kaut kā tamlīdzīgi.

Pirmkārt. Ja mēs paskatāmies statistikas datus, tīri tehniski statistikas datus, Latvijā tiesu debates krimināllietā ir visīsākais procesuālais notikums. Visīsākais procesuālais notikums! *(Starpsauciens.)* Zolitūdes traģēdijas lieta atkal tam ir piemērs. Nākamnedēļ spriedums, cik es saprotu. Cik gara bija debatēšana? Īsa tā bija! Un šeit paņemt kaut kā vienu lietu atsevišķi ārā - tas ir pilnīgs - pilnīgs! - absurds. Turklāt šīs normas nevarēs ar atpakaļejošu datumu piemērot tajā lietā, uz kuru tagad it kā grib taisīt... jo likumam nav atpakaļejoša procesuāla spēka.

Otra lieta, ko ir būtiski uzsvērt. Ja lietas dalībnieks izrāda necieņu tiesai, lietas dalībnieku jau šobrīd var sodīt. Un viņš arī ir jāsoda šobrīd. Ja lietas dalībnieks nerunā par lietu, tad šobrīd tiesnesis viņu var pārtraukt un likt runāt par lietu. Tas pat ir tiesnešu uzdevums šobrīd. Ja lietas dalībnieki atkārtojas, maļ vienu un to pašu, arī šobrīd tiesnesis viņu var pārtraukt. Un viņam tas pēc likuma ir jādara šobrīd. Ja tiesnesis pieļauj, ka, piemēram, tiesas debatēs tiesājamais vai tiesājamā advokāts simts reizes atkārto vienu un to pašu teikumu... uz riņķi, uz riņķi, uz riņķi... Tā īstenībā ir tiesneša atbildība, nevis tas, ka ļaunprātīgs ir tiesājamais vai advokāts.

Esošais Kriminālprocesa likums paredz visus procesuālos instrumentus, kas ir tiesnešu rokās. Tas, ka tiesneši dažkārt varbūt tos neizmanto, tas ir cits jautājums. Turklāt tas jebkurā gadījumā... Tas, ko jūs piedāvājat, jebkurā gadījumā nemaina lietas būtību. Jūs sakāt, ka piedāvātā norma, piemēram, nu, ja atkārtojas... ja tiesas debašu runā procesa dalībnieks atkārtojas, tiesnesis var pārtraukt. Bet viņš var arī nepārtraukt, un lietas situācija nebeidzas.

Tātad viņš var pārtraukt šībrīža esošajā redakcijā, viņš varēs pārtraukt nākamajā redakcijā. Bet no tā nekas nemainās. Tāpēc šīs normas versija ir patiesībā tiesību pozitīvisms, kas neko nemainīs procesā. Viena lieta.

Otra lieta. Pēc būtības. Otra lieta pēc būtības ir tāda, ka tiesu debates patiesībā ir būtiska tiesājamo tiesība uz aizstāvību. Katrai personai ir tiesības uz aizstāvību. Tas, kurā ceļā mēs tagad gribam iet, ir tā, ka tiesājamiem, personām, pret kurām ir izvirzītas apsūdzības... ka viņām principā šādas tiesības tiek maksimāli ierobežotas, lai viņas nevarētu aizstāvēties.

Arī kriminālprocess pēc savas būtības ir sacīkste. Un ko var darīt? Un tā var būt, ka šādā sacīkstē uzvar tostarp arī persona, kuru tiesā, ja prokuratūra ir slikti sagatavojusies, piemēram, ja tiesājamajam ir labāki aizstāvji un labāki jurisprudences pārzinātāji. Tā tas var būt. Tas ir sacīkstes jautājums. Tā ir visa jurisprudences jēga.

Tas, ko īstenībā JKP gribētu vislabāk, ka tiesas nav vispār, ka Strīķe, Jurašs un Bordāns *troikā* vienkārši pasaka *(Aplausi.)*, kurš ir vainīgs un kurš nav, un - uzreiz pa taisno cietumā! Viss. Tā ir jūsu domāšana, tā jūs gribat pārtaisīt Kriminālprocesa likumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā?

J. Strīķe. 32. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 32. - tieslietu ministra Bordāna iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 47, pret - 25, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

J. Strīķe. 33. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Līdzīgi kā debašu runas ierobežošanas gadījumos, arī attiecībā uz repliku tiesnesim tiek dota iespēja to pārtraukt. Juridiskā komisija atbalstīja šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Arī šeit vēlos norādīt uz to pašu situāciju, par kuru mēs runājām tikko, iepriekšējā priekšlikumā. Nav pareizi, mūsuprāt, ierobežot replikas ilgumu uz subjektīvu apstākļu pamata, kuri šobrīd tiek pievienoti šim pantam pilnīgi no jauna otrajā lasījumā. Tie ir tie paši apstākļi, kurus mēs tikko minējām, kuri ir iekļauti arī iepriekšējā priekšlikumā un visos tālākajos, kas ir saistīti tieši ar debašu ilgumu.

Es aicinu jūs neatbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Tad, kad tiek mainītas normas, tad šo normu mainīšanas pamatā noteikti ir kaut kāda argumentācija, kāpēc tās ir jāmaina. Arī šīs normas pamatā noteikti jābūt kaut kādai argumentācijai, kaut kādiem argumentiem, kas liecina, ka līdzšinējā prakse ir bijusi nepareiza, ka viņi kavē tiesas procesu... un tamlīdzīgi. Sagatavojot šādu normu, nav vispār neviena argumenta, nekādas informācijas par to, cik Latvijas Republikā... cik gara ir garākā replika, kas kriminālprocesā ir teikta. Cik gara tā ir - pati, pati garākā, kāda jebkad ir dzīvē teikta? Un būs pārsteidzoša - pārsteidzoša! - informācija, ka tās replikas garums ir ļoti īss... pašas garākās replikas, kāda ir teikta... Tā ka šajā normā vispār vienkārši pēc būtības nav nekādu problēmu. Pēc būtības tā iemesla dēļ, ka jums nemaz nav datu un jums nav neviena pierādījuma, ka replika būtu pārāk gara... ka to kāds būtu izmantojis.

Un vēl viena būtiska detaļa, kas ir jāuzsver. Tiesības uz aizstāvību, tostarp arī tiesības teikt personai repliku, izriet no kriminālprocesa pašas jēgas - no jēgas, kas ir ietverta arī konstitūcijā. Un tā jēga - ir nevainīguma prezumpcija, proti, katram ir tiesības aizstāvēties tik kvalitatīvi, cik kvalitatīvi viņš ir spējīgs aizstāvēties. Un neviens nevar apvainoties... un neviens nevar apvainoties, ja viņš, piemēram, kvalitatīvi aizstāvas. *(Dep. I. Rībenas starpsauciens.)* Es vienkārši runāju, Rībenas kundze, par to, kas ir muļķīgs juridisks priekšlikums. Un es gribu izgaismot, ka Juridiskā komisija virza priekšlikumu bez jebkādiem datiem, jo nav datu, ka replika kriminālprocesā - kaut viena replika! - būtu kavējusi tiesvedības gaitu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas skaidrojams?

J. Strīķe. 33. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 33. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 49, pret - 21, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

J. Strīķe. 34. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums, kas paredz to, ka tiesnesis nevis nosaka, bet gan "var noteikt" apsūdzētā pēdējā vārda ilgumu. Juridiskā komisija šo priekšlikumu ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 35. un 36. priekšlikums paredz elastīgāku tiesas rīcību gadījumos, kad tā ir saskatījusi nepilnības vienošanās kārtībā iesniegtā krimināllietā.

35. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Mums tiešām ir pienākums norādīt uz problēmām likumdošanas procesā... un arī Saeimas sēdē... tieši tāpēc, ka Saeimas sēdē piedalās visi Saeimas deputāti un top arī Saeimas sēdes stenogramma, notiek stenografēšana, un šī stenogramma pēc tām tiks izmantota gadījumā, ja būs jautājums attiecībā uz normu piemērošanu. Tāpēc neapvainojieties uz mums, mums ir pienākums ziņot par to, ka šis priekšlikums, kā Strīķes kundze teica, ir elastīgāka pieeja. Tas ir bīstams precedents šajā likumdošanas procesā, jo mēs nosakām, ka tiesa, konstatējot pārkāpumu, nevis obligāti reaģē, bet ka, konstatējot pārkāpumu, tiesa var reaģēt. Un nav noteikts, kāda... kāda ir cita darbība šajā gadījumā.

Tāpēc mēs aicinām neatbalstīt šo tā saucamo elastīgo pieeju, bet atstāt to, kā šobrīd ir, - ka tiesai ir pienākums reaģēt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

J. Strīķe. 35. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Juridiskā komisija ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 35. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 48, pret - 23, atturas - nav. Priekšlikums atbalstīts.

J. Strīķe. 36. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Juridiskā komisija ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta *(Starpsauciens: "Balsot!")*... Deputāti tomēr vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 36. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 50, pret - 21, atturas - nav. Priekšlikums atbalstīts.

J. Strīķe. 37. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Paredz atteikties no tā, ka apelācijas instances tiesa var uzaicināt personas pēc savas iniciatīvas.

Komisija secināja, ka šis priekšlikums būtu jādiskutē detalizētāk, jo... jau cita likumprojekta ietvaros. Līdz ar to Juridiskā komisija neatbalstīja šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

J. Strīķe. 38., 39. un 40. priekšlikums ir saistīti ar to, ka eksperta psihiatra dalība tiesas sēdē nav obligāta.

38. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

J. Strīķe. 39. ...

Sēdes vadītāja. Pagaidiet, par 38. ... Balsot, ja?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 38. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 50, pret - 21, atturas - 1. Priekšlikums atbalstīts.

J. Strīķe. Kā jau minēju, turpmākās... turpmākie divi priekšlikumi ir cieši saistīti ar 38. priekšlikumu.

Līdz ar to 39. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 39. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 51, pret - 21, atturas - nav. Priekšlikums atbalstīts.

J. Strīķe. 40. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts. *(Dep. J. Stepaņenko: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 40. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 48, pret - 21, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

J. Strīķe. 41. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Paredz, ka ārstniecības iestādes pārstāvja dalība tiesas sēdē nav obligāta. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts. *(Dep. J. Stepaņenko: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 41. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 49, pret - 20, atturas - nav. Priekšlikums atbalstīts.

J. Strīķe. 42. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Paredz, ka medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu pārsūdzību izskata apgabaltiesa. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 43. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Tehnisks. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 44. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Saistīts ar medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanas kārtību. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 45. - deputātes Sprūdes priekšlikums. Paredz naudas soda termiņa atlikšanu. Juridiskā komisija neatbalstīja šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst... Deputāti vēlas debatēt.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Deputātes Karinas Sprūdes vietā. Tas ir viņas priekšlikums.

Tā būtība ir tāda, ka principā esošā... esošais piedāvājums paredz, ka, ja ir naudas sods, tad tas jāsamaksā attiecīgā termiņā, un, ja to termiņu pārkāps, tad, nu, visticamāk, tu neesi samaksājis un tevi liek cietumā. Nu, pēc būtības.

Valstij katra cietumnieka uzturēšana ir dārgs prieks, un finanšu situācija personām var būt tāda, ka viņas vēlas samaksāt, bet tehniski varbūt laiks ir bijis nepietiekams. Valsts no tā neko neiegūst. Proti, ja persona, kurai ir jāmaksā attiecīgs naudas sods, iesniedz motivētu, pamatotu argumentāciju par to, kādā termiņā viņa varētu samaksāt naudas sodu, tad tas būtu, nu, attiecīgi pagarināms. Sprūdes kundze piedāvā 100 dienas, kas ir loģiski, kas ir aptuveni trīs mēneši. Ja mēneša laikā... ne vienmēr visas savas materiālās problēmas ir iespējams tik ātri atrisināt vai savas saistības nokārtot.

Tāpēc es aicinu šo priekšlikumu atbalstīt tieši tā iemesla dēļ, ka valstij pēc būtības ir neizdevīgāk personu likt cietumā, nekā saņemt attiecīgu finansiālu maksājumu... atkarībā no tā, kāda saistība ir personai, kurai tā uzlikta.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

J. Strīķe. 45. - deputātes Sprūdes priekšlikums. Juridiskā komisija neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 45. - deputātes Sprūdes priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 23, pret - 49, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Strīķe. 46. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Nosaka to, ka sprieduma izpildes atlikšanu tiesa izskata rakstveidā. Juridiskā komisija atbalstīja šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 47. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna redakcionāls priekšlikums. Juridiskā komisija atbalsta.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 48. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna redakcionāls priekšlikums. Juridiskā komisija atbalsta.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 49. - deputātes Sprūdes priekšlikums. Tas saistīts ar naudas sodu samaksu. Juridiskajā komisijā priekšlikums nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 49. - deputātes Sprūdes priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 25, pret - 45, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Strīķe. 50. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Paredz atslogot tās tiesas, kurām atbilstoši teritoriālajam principam jāizskata lietas par sodu izpildi. Juridiskajā komisijā priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 51. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Paredz atteikties no pirmajā lasījumā pieņemtās redakcijas. Priekšlikums pēc diskusijas... diskusijām Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 52. un 53. priekšlikums paredz lietas izlemšanu rakstveida procesā.

52. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 53. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 54. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Tas būtiski precizē normu par spēkā stājušos tiesas nolēmumu izskatīšanu no jauna, paredzot, ka nepieciešams arī atteikums ierosināt kasācijas tiesvedību. Juridiskajā komisijā priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 55., 56. un 57. priekšlikums ir saistīti. Tie attiecas uz sūdzību izskatīšanu par tiesneša lēmumu par Latvijā izpildāmo spriedumu.

55. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 56. - tieslietu ministra Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. 57. - tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Juridiskajā komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Strīķe. Lūdzu atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Kriminālprocesa likumā" (Nr. 427/Lp13) otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Kriminālprocesa likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 52, pret - 4, atturas - 22. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

J. Strīķe. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 2. marts.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 2. marts.

Godātie kolēģi! Man jūs jāinformē saistībā ar šodien paredzēto atbilžu sniegšanu uz deputātu jautājumiem.

Par deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Daudzes, Vucāna, Bergmaņa, Jalinskas un citu deputātu jautājumu Ministru prezidentam **"Par ieguvumiem reģionu iedzīvotājiem pēc pašvaldību robežu maiņas"**. Jautājums pāradresēts vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram. Saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus neapmierina, bet mutvārdos deputāti jautājumus uzdot nevēlas.

Par deputātu Zariņa, Klementjeva, Rubika, Nikonova un Krišāna steidzamo jautājumu ekonomikas ministram **"Par ekonomikas ministra lēmuma pamatotību atstādināt Ekonomikas ministrijas valsts sekretāru"**. Rakstveida atbilde nav saņemta. Jautājuma iesniedzēji ir paziņojuši, ka nevar ierasties un uzklausīt ministra mutvārdu atbildi, līdz ar to rakstveida atbilde ministram jāsniedz 48 stundu laikā pēc Saeimas sēdes.

Par deputātu Zariņa, Papules, Agešina, Rubika un Ločmeles-Luņovas steidzamo jautājumu Ministru prezidentam **"Par ekonomikas ministra Ralfa Nemiro atbilstību ieņemamajam amatam"** saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus apmierina.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai reģistrācijas rezultātiem.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Anda Čakša, Jānis Dombrava *(Starpsauciens: "Ir!")*... ir, Raivis Dzintars, Inga Goldberga, Inese Ikstena, Atis Lejiņš, Dana Reizniece-Ozola, Dace Rukšāne-Ščipčinska, Karina Sprūde, Mārtiņš Staķis, Mārtiņš Šteins, Jānis Tutins, Inese Voika, Jānis Vucāns, Ivars Zariņš. Tutins ir. Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Pārtraukums līdz šā gada 20. februāra pulksten 9.00.

(Pārtraukums.)

SATURA RĀDĪTĀJS
13. Saeimas ziemas sesijas 6. sēde
2020. gada 13. februārī

Par darba kārtību

Par likumprojektu **"Grozījumi Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā"** *(Nr. 573/Lp13)*
(Dok. Nr. 2041, 2041A)

Priekšlikums - dep. I. Benhena-Bēkena (par)

Par likumprojektu **"Grozījumi Būvniecības likumā"** *(Nr. 574/Lp13)*
(Dok. Nr. 2042, 2042A)

Par likumprojektu **"Grozījums Latvijas Okupācijas muzeja likumā"** *(Nr. 575/Lp13)*
(Dok. Nr. 2043, 2043A)

Par likumprojektu **"Par nekustamā īpašuma daļas atsavināšanu sabiedrības vajadzībām – pierobežas ceļa zemes nodalījuma joslai pie Lugu novērošanas torņa"** *(Nr. 576/Lp13)*
(Dok. Nr. 2044, 2044A)

Par likumprojektu **"Grozījums likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā""** *(Nr. 577/Lp13)*
(Dok. Nr. 2045, 2045A)

Par likumprojektu **"Par Vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Eiropas Kosmosa aģentūras Eiropas sadarbības valsts līguma termiņa pagarināšanu"** *(Nr. 578/Lp13)*
(Dok. Nr. 2060, 2060A)

Par darba kārtību

Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātei Lindai Ozolai no 2020. gada 16. marta līdz 20. martam
(Dok. Nr. 2061., 611.1.8/3-5-13/20)

Lēmuma projekts **"Par Ievas Kalderauskas ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli"** *(Nr. 319/Lm13)*
(Dok. Nr. 2051)
Ziņo - dep. A. Kaimiņš

Debates - dep. V. Dombrovskis
- dep. V. A. Tērauda
- dep. A. Kaimiņš
- dep. D. Beitnere-Le Galla
- dep. A. Kiršteins
- dep. M. Kučinskis

- dep. A. Gobzems
- dep. D. Rukšāne-Ščipčinska
- dep. A. Judins
- dep. K. Feldmans
- dep. N. Kabanovs

Lēmuma projekts **"Par Jāņa Eglīša ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli"** *(Nr. 320/Lm13)*
(Dok. Nr. 2052)
Ziņo - dep. A. Kaimiņš

Debates - dep. A. Gobzems

Lēmuma projekts **"Par deputāta Ulda Auguļa atsaukšanu no Ārlietu komisijas"**
(Nr. 322/Lm13)
(Dok. Nr. 2072)

Lēmuma projekts **"Par deputāta Gundara Daudzes atsaukšanu no Juridiskās komisijas"**
(Nr. 323/Lm13)
(Dok. Nr. 2073)

Lēmuma projekts **"Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas"** *(Nr. 324/Lm13)*
(Dok. Nr. 2074)

Lēmuma projekts **"Par deputāta Ulda Auguļa ievēlēšanu Juridiskajā komisijā"**
(Nr. 325/Lm13)
(Dok. Nr. 2075)

Lēmuma projekts **"Par deputāta Gundara Daudzes ievēlēšanu Sociālo un darba lietu komisijā"** *(Nr. 326/Lm13)*
(Dok. Nr. 2076)

Lēmuma projekts **"Par deputāta Armanda Krauzes ievēlēšanu Ārlietu komisijā"**
(Nr. 327/Lm13)
(Dok. Nr. 2077)

Lēmuma projekts **"Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijas"** *(Nr. 328/Lm13)*
(Dok. Nr. 2078)

Lēmuma projekts **"Par deputāta Jāņa Dūklava ievēlēšanu Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijā"** *(Nr. 329/Lm13)*
(Dok. Nr. 2079)

Likumprojekts **"Rīgas domes atlaišanas likums"** *(Nr. 530/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1871B, 2071)
Ziņo - dep. M. Šteins

Debates
- dep. V. Agešins
- dep. I. Zariņš
- dep. V. Valainis
- dep. S. Dolgopolovs

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa
- Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Debašu turpinājums
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Gobzems
- dep. I. Zariņš
- dep. I. Zariņš
- dep. A. Gobzems
- dep. S. Dolgopolovs
- vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs J. Pūce
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. M. Bondars
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. V. Dombrovskis
- dep. A. Gobzems
- dep. V. Valainis
- dep. A. Gobzems
- dep. M. Bondars
- dep. S. Dolgopolovs
- dep. I. Zariņš
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. A. Gobzems
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. A. Gobzems
- dep. V. Valainis
- dep. S. Dolgopolovs

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa
- Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Debašu turpinājums
- dep. A. Gobzems
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. V. Valainis
- dep. A. Gobzems
- dep. S. Dolgopolovs
- dep. R. Ločmele-Luņova

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem""**
(Nr. 382/Lp13) (3. lasījums)
(Dok. Nr. 2056)

Ziņo
- dep. I. Zariņš

Likumprojekts **"Grozījumi Dzelzceļa likumā"** *(Nr. 386/Lp13)* (3. lasījums)
(Dok. Nr. 2057)
Ziņo - dep. S.Riekstiņš

Likumprojekts **"Grozījums Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likumā"** *(Nr. 163/Lp13)* (3. lasījums)
(Dok. Nr. 2059)
Ziņo - dep. Ē. Pucens

Likumprojekts **"Grozījums Vispārējās izglītības likumā"** *(Nr. 407/Lp13)* (2. lasījums)
(Dok. Nr. 2003)
Ziņo - dep. R. Dzintars

Debates
- dep. E. Papule
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Muižniece
- dep. M. Golubeva
- dep. I. Pimenovs
- dep. A. Gobzems
- dep. R. Znotiņš
- dep. A. Muižniece
- dep. D. Beitnere-Le Galla
- dep. J. Dombrava
- dep. A. Gobzems
- dep. V. Dombrovskis
- dep. R. Jansons
- dep. I. Klementjevs
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. A. Kiršteins
- dep. S. Dolgopolovs
- dep. R. Kols
- dep. A. Ašeradens
- dep. V. Dombrovskis
- dep. A. Muižniece
- dep. R. Kols
- dep. R. Znotiņš
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. V. Valainis
- dep. J. Butāns
- dep. S. Dolgopolovs
- dep. I. Pimenovs
- dep. G. Daudze

Paziņojums
- dep. M. Bondars

Reģistrācijas rezultāti
Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Debašu turpinājums - dep. I. Pimenovs
- dep. N. Kabanovs
- dep. A. Gobzems
- dep. R. Znotiņš
- dep. A. Gobzems
- dep. S. Dolgopolovs
- dep. I. Klementjevs
- dep. I. Pimenovs
- dep. A. Muižniece
- dep. I. Pimenovs
- dep. V. Dombrovskis

Par darba kārtību

Par likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli""** *(Nr. 584/Lp13)*
(Dok. Nr. 2087)
Priekšlikumi - dep. A. Zakatistovs (par)
- dep. I. Dūrītis (pret)

Par procedūru - dep. A. Skride

Likumprojekts **"Grozījumi Valsts civildienesta likumā"** *(Nr. 552/Lp13)* (1. lasījums)
(Dok. Nr. 1924, 2047)
Ziņo - dep. U. Budriķis

Likumprojekts **"Grozījumi Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumā"** *(Nr. 538/Lp13)* (1. lasījums)
(Dok. Nr. 1896, 2049)
Ziņo - dep. A. Rubiks

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos""** *(Nr. 525/Lp13)* (2. lasījums)
(Dok. Nr. 2050)
Ziņo - dep. J. Dūklavs

Likumprojekts **"Grozījumi Kriminālprocesa likumā"** *(Nr. 427/Lp13)* (2. lasījums)
(Dok. Nr. 2053)
Ziņo - dep. J. Strīķe

Debates - dep. A. Gobzems
- dep. A. Judins
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Judins
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. A. Gobzems
- dep. A. Judins

- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Strīķe
- dep. A. Judins
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. J. Stepaņenko
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Gobzems

Informācija par atbilžu sniegšanu uz deputātu jautājumiem

Reģistrācijas rezultāti
Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Balsojumi

Datums: 13.02.2020 09:10:21 bal001
Par - 85, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātei Lindai Ozolai no 2020.gada 16.marta līdz 20.martam

Datums: 13.02.2020 09:51:34 bal002
Par - 73, pret - 18, atturas - 0. (Reģistr. - 92)
Balsošanas motīvs: Par Ievas Kalderauskas ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli (319/Lm13)

Datums: 13.02.2020 09:53:17 bal003
Par - 70, pret - 19, atturas - 0. (Reģistr. - 92)
Balsošanas motīvs: Par Jāņa Eglīša ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli (320/Lm13)

Datums: 13.02.2020 09:54:04 bal004
Par - 87, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Par deputāta Ulda Auguļa atsaukšanu no Ārlietu komisijas (322/Lm13)

Datums: 13.02.2020 09:54:25 bal005
Par - 87, pret - 0, atturas - 1. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Par deputāta Gundara Daudzes atsaukšanu no Juridiskās komisijas (323/Lm13)

Datums: 13.02.2020 09:54:55 bal006
Par - 88, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālā politikas komisijas (324/Lm13)

Datums: 13.02.2020 09:55:17 bal007
Par - 86, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Par deputāta Ulda Auguļa ievēlēšanu Juridiskajā komisijā (325/Lm13)

Datums: 13.02.2020 09:55:41 bal008
Par - 88, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Par deputāta Gundara Daudzes ievēlēšanu Sociālo un darba lietu komisijā (326/Lm13)

Datums: 13.02.2020 09:56:03 bal009
Par - 89, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Par deputāta Armanda Krauzes ievēlēšanu Ārlietu komisijā (327/Lm13)

Datums: 13.02.2020 09:56:27 bal010
Par - 88, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 94)
Balsošanas motīvs: Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijas (328/Lm13)

Datums: 13.02.2020 09:56:52 bal011
Par - 87, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 94)
Balsošanas motīvs: Par deputāta Jāņa Dūklava ievēlēšanu Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijā (329/Lm13)

Datums: 13.02.2020 10:25:49 bal012
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 13.02.2020 11:17:07 bal013
Par - 26, pret - 56, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 11:17:48 bal014
Par - 25, pret - 57, atturas - 0. (Reģistr. - 92)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 11:26:28 bal015
Par - 23, pret - 59, atturas - 0. (Reģistr. - 94)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.3. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 12:13:21 bal016
Par - 61, pret - 22, atturas - 0. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.4. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 12:17:04 bal017
Par - 24, pret - 59, atturas - 0. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.7. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 12:19:20 bal018
Par - 23, pret - 59, atturas - 2. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.8. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 12:26:46 bal019
Par - 7, pret - 74, atturas - 0. (Reģistr. - 92)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.9. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 12:27:14 bal020
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 13.02.2020 13:34:35 bal021
Par - 18, pret - 52, atturas - 0. (Reģistr. - 76)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.10. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 13:35:24 bal022
Par - 2, pret - 68, atturas - 0. (Reģistr. - 77)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.11. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 13:35:50 bal023
Par - 20, pret - 52, atturas - 0. (Reģistr. - 77)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.12. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 13:36:25 bal024
Par - 20, pret - 52, atturas - 1. (Reģistr. - 78)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.14. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 13:50:25 bal025
Par - 23, pret - 56, atturas - 0. (Reģistr. - 86)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.15. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 13:50:51 bal026
Par - 20, pret - 54, atturas - 0. (Reģistr. - 86)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.16. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 13:51:16 bal027
Par - 23, pret - 55, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.17. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 13:52:19 bal028
Par - 20, pret - 56, atturas - 0. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.19. Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 13:53:16 bal029
Par - 62, pret - 22, atturas - 0. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Rīgas domes atlaišanas likums (530/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 13.02.2020 13:55:03 bal030
Par - 87, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" (382/Lp13), 3.lasījums

Datums: 13.02.2020 13:57:21 bal031
Par - 88, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.10. Grozījumi Dzelzceļa likumā (386/Lp13), 3.lasījums

Datums: 13.02.2020 13:59:08 bal032
Par - 88, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Dzelzceļa likumā (386/Lp13), 3.lasījums

Datums: 13.02.2020 14:00:14 bal033
Par - 84, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 93)
Balsošanas motīvs: Grozījums Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likumā (163/Lp13), 3.lasījums

Datums: 13.02.2020 14:15:54 bal034
Par - 29, pret - 56, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījums Vispārējās izglītības likumā (407/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 15:16:20 bal035
Par - 46, pret - 23, atturas - 8. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2

Datums: 13.02.2020 15:17:45 bal036
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 13.02.2020 16:13:30 bal037
Par - 18, pret - 56, atturas - 0. (Reģistr. - 80)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.4. Grozījums Vispārējās izglītības likumā (407/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:22:18 bal038
Par - 18, pret - 59, atturas - 0. (Reģistr. - 83)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.5. Grozījums Vispārējās izglītības likumā (407/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:23:12 bal039
Par - 60, pret - 19, atturas - 0. (Reģistr. - 84)
Balsošanas motīvs: Grozījums Vispārējās izglītības likumā (407/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:37:10 bal040
Par - 72, pret - 7, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par nodošanu komisijai. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (584/Lp13), nodošana komisijām

Datums: 13.02.2020 16:37:51 bal041
Par - 12, pret - 54, atturas - 7. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par nodošanu komisijai. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (584/Lp13), nodošana komisijām

Datums: 13.02.2020 16:40:00 bal042
Par - 82, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Valsts civildienesta likumā (552/Lp13), 1.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:41:05 bal043
Par - 82, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumā (538/Lp13), 1.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:42:46 bal044
Par - 12, pret - 66, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos" (525/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:43:09 bal045
Par - 16, pret - 61, atturas - 0. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos" (525/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:43:35 bal046
Par - 16, pret - 57, atturas - 0. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.3. Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos" (525/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:43:58 bal047
Par - 17, pret - 59, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.4. Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos" (525/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:44:21 bal048
Par - 18, pret - 60, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.5. Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos" (525/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:45:03 bal049
Par - 10, pret - 59, atturas - 5. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.6. Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos" (525/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:45:35 bal050
Par - 79, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos" (525/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:47:41 bal051
Par - 76, pret - 1, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.3. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:50:46 bal052
Par - 0, pret - 78, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.13. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:51:24 bal053
Par - 69, pret - 1, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.14. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:52:27 bal054
Par - 4, pret - 75, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.17. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 16:53:27 bal055
Par - 73, pret - 4, atturas - 0. (Reģistr. - 87)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.19. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:06:58 bal056
Par - 47, pret - 27, atturas - 0. (Reģistr. - 85)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.26. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:30:03 bal057
Par - 50, pret - 28, atturas - 1. (Reģistr. - 83)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.27. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:38:33 bal058
Par - 47, pret - 25, atturas - 0. (Reģistr. - 82)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.32. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:42:21 bal059
Par - 49, pret - 21, atturas - 0. (Reģistr. - 81)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.33. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:44:46 bal060
Par - 48, pret - 23, atturas - 0. (Reģistr. - 80)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.35. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:45:11 bal061
Par - 50, pret - 21, atturas - 0. (Reģistr. - 81)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.36. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:46:11 bal062
Par - 50, pret - 21, atturas - 1. (Reģistr. - 81)

Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.38. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:46:40 bal063
Par - 51, pret - 21, atturas - 0. (Reģistr. - 81)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.39. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:47:03 bal064
Par - 48, pret - 21, atturas - 0. (Reģistr. - 80)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.40. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:47:30 bal065
Par - 49, pret - 20, atturas - 0. (Reģistr. - 80)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.41. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:50:34 bal066
Par - 23, pret - 49, atturas - 0. (Reģistr. - 81)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.45. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:51:33 bal067
Par - 25, pret - 45, atturas - 0. (Reģistr. - 81)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.49. Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:53:46 bal068
Par - 52, pret - 4, atturas - 22. (Reģistr. - 82)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Kriminālprocesa likumā (427/Lp13), 2.lasījums

Datums: 13.02.2020 17:55:39 bal069
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

---

* * * *

Stenogrammā nav pievienota saite uz sēdes translāciju

---

* * * *

Sēžu videoarhīvs: https://www.saeima.lv/lv/likumdosana/saeimas-sede/videotranslacijas

13.02.2020. 9.00 11.00 13.30 15.45

Sēdes videotranslācija	**13.02.2020**	9.00	11.00	13.30	15.45

1. pl. 09:00 – 1 h 26 min stg 2039 sēde Nr.6-ziemas-sesija-1-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20200213103902_saeima.lv.1_0_0

2. pl. 11:00 – 1 h 25 min stg 2039 sēde Nr.6-ziemas-sesija-2-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20200213123701_saeima.lv.1_0_0

3. pl. 13:00 – 1 h 46 min stg 2039 sēde Nr.6-ziemas-sesija-3-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20200213153603_saeima.lv.1_0_0

4. pl. 15;45 – 2 h 08 min stg 2039 sēde Nr.6-ziemas-sesija-4-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20200213153603_saeima.lv.1_0_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība

* * * *

4

	Sēdes video translācija	13.02.2020	9.00	11.00	13.30	15.45

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2039

https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=9cfbea24-ac84-4286-ae5d-09ffcc7436f6&stage=5

13.02.2020. 13.Saeima sestā sēde-ziemas sesija Rīgas domes atlaišanas likums 530/lp13 d.kārt.11.p *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece*

2020.gada 13. februāra sēde sākas pl. 09:00

sēde slēgta pl. 17:55, sēdes ilgums- 8 h 55 minūtes / 6 h 45 min -darbs sēdē pārtraukums līdz 20.februāra pl. 9.00

PIEBILDE: 13. februārī notiek viena sēde: nr.6 -četras daļas (ziemas sesija).

Latvijas Republikas Saeimas
2020.gada 13.februāra
kārtējās sēdes darba kārtība
(turpinājums 2020.gada 20.februārī pulksten 09:00)

	I. Prezidija ziņojumi		
	1. Par iesniegtajiem likumprojektiem		
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	1.	1. Likumprojekts **Grozījumi Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā** *(573/Lp13)* (Dok. Nr. 2041, 2041A) Ministru kabinets **Nodots komisijām:** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija, Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā) ↗ Debates	
	2.	2. Likumprojekts **Grozījumi Būvniecības likumā** *(574/Lp13)* (Dok. Nr. 2042, 2042A) Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija(atbildīgā	
	3.	3. Likumprojekts **Grozījums Latvijas Okupācijas muzeja likumā** *(575/Lp13)* (Dok. Nr. 2043, 2043A) Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (atbildīgā)	
	4.	4. Likumprojekts Par nekustamā īpašuma daļas atsavināšanu sabiedrības vajadzībām – pierobežas ceļa zemes nodalījuma joslai pie Lugu novērošanas torņa *(576/Lp13)* (Dok. Nr. 2044, 2044A) Ministru kabinets Nodots komisijai: Juridiskā komisija (atbildīgā)	
	5.	5. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"** *(577/Lp13)* (Dok. Nr. 2045, 2045A) Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (atbildīgā)	
	6.	6. Likumprojekts Par Vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Eiropas Kosmosa aģentūras Eiropas sadarbības valsts līguma termiņa pagarināšanu *(578/Lp13)* (Dok. Nr. 2060, 2060A) Ministru kabinets Nodots komisijai: Ārlietu komisija (atbildīgā)	
	2. Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem		
	7.	Lēmuma projekts Par 11 189 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Palīdzi novērst	

		ilggadīgu koku izciršanu un izveidot parku bijušā velotreka "Marss" vietā!" turpmāko virzību *(321/Lm13)* (Dok. Nr. 2055) Iekļauts darba kārtības beigās Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija	
		3. Par atvaļinājuma piešķiršanu	
	8.	Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātei Lindai Ozolai no 2020.gada 16.marta līdz 20.martam (Dok. Nr. 2061., 611.1.8/3-5-13/20)Balsojums: par 85, pret 0, atturas 0 Piešķirts	
		II. Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana	
	9.	1. Lēmuma projekts **Par Ievas Kalderauskas ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli** *(319/Lm13)* (Dok. Nr. 2051)Balsojums: par 73, pret 18, atturas 0 **Paziņojums** Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija (Referents: Artuss Kaimiņš) Debates	
	10.	2. Lēmuma projekts **Par Jāņa Eglīša ievēlēšanu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli** *(320/Lm13)* (Dok. Nr. 2052)Balsojums: par 70, pret 19, atturas 0 **Paziņojums** Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija (Referents: Artuss Kaimiņš) Debates	
	21.	3. Lēmuma projekts **Par deputāta Ulda Auguļa atsaukšanu no Ārlietu komisijas** *(322/Lm13)* (Dok. Nr. 2072)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Deputāti Uldis Augulis, Gundars Daudze, Jānis Dūklavs, Māris Kučinskis, Viktors Valainis, Jānis Vucāns, Raimonds Bergmanis, Dana Reizniece-Ozola, Janīna Jalinska, Armands Krauze	
	22.	4. Lēmuma projekts **Par deputāta Gundara Daudzes atsaukšanu no Juridiskās komisijas** *(323/Lm13)* (Dok. Nr. 2073)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 1 **Paziņojums** Deputāti Uldis Augulis, Gundars Daudze, Jānis Dūklavs, Māris Kučinskis, Viktors Valainis, Jānis Vucāns, Raimonds Bergmanis, Dana Reizniece-Ozola, Janīna Jalinska, Armands Krauze	
	23.	5. Lēmuma projekts **Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālā politikas komisijas** *(324/Lm13)* (Dok. Nr. 2074)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Deputāti Uldis Augulis, Armands Krauze, Jānis Dūklavs, Māris Kučinskis, Gundars Daudze, Viktors Valainis, Jānis Vucāns, Raimonds Bergmanis, Dana Reizniece-Ozola, Janīna Jalinska	
	24.	6. Lēmuma projekts **Par deputāta Ulda Auguļa ievēlēšanu Juridiskajā komisijā** *(325/Lm13)* (Dok. Nr. 2075)Balsojums: par 86, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Deputāti Uldis Augulis, Gundars Daudze, Jānis Dūklavs, Māris Kučinskis, Viktors Valainis, Jānis Vucāns, Raimonds Bergmanis, Dana Reizniece-Ozola, Janīna Jalinska, Armands Krauze	
	25.	7. Lēmuma projekts **Par deputāta Gundara Daudzes ievēlēšanu Sociālo un darba lietu komisijā** *(326/Lm13)* (Dok. Nr. 2076)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Deputāti Uldis Augulis, Gundars Daudze, Jānis Dūklavs, Māris Kučinskis, Viktors Valainis, Jānis Vucāns, Raimonds Bergmanis, Dana Reizniece-Ozola, Janīna Jalinska, Armands Krauze	
	26.	8. Lēmuma projekts **Par deputāta Armanda Krauzes ievēlēšanu Ārlietu komisijā** *(327/Lm13)*	

		(Dok. Nr. 2077)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Deputāti Uldis Augulis, Māris Kučinskis, Jānis Dūklavs, Gundars Daudze, Viktors Valainis, Jānis Vucāns, Raimonds Bergmanis, Dana Reizniece-Ozola, Janīna Jalinska, Armands Krauze	
	27.	9. Lēmuma projekts **Par deputāta Armanda Krauzes atsaukšanu no Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijas** *(328/Lm13)* (Dok. Nr. 2078)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Deputāti Uldis Augulis, Armands Krauze, Jānis Dūklavs, Māris Kučinskis, Gundars Daudze, Viktors Valainis, Jānis Vucāns, Raimonds Bergmanis, Dana Reizniece-Ozola, Janīna Jalinska	
	28.	10. Lēmuma projekts **Par deputāta Jāņa Dūklava ievēlēšanu Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijā** *(329/Lm13)* (Dok. Nr. 2079)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Deputāti Uldis Augulis, Jānis Vucāns, Jānis Dūklavs, Māris Kučinskis, Gundars Daudze, Viktors Valainis, Raimonds Bergmanis, Dana Reizniece-Ozola, Janīna Jalinska, Armands Krauze	
		III. Likumprojektu izskatīšana	
	11.	1. Likumprojekts **Rīgas domes atlaišanas likums** *(530/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (19 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1871B, 2071)Balsojums: par 62, pret 22, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	12.	2. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem"** *(382/Lp13)* (3. lasījums) (3 priekšlikumi) (Dok. Nr. 2056)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Likums** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Ivars Zariņš)	
	13.	3. Likumprojekts **Grozījumi Dzelzceļa likumā** *(386/Lp13)* (3. lasījums) (18 priekšlikumi) (Dok. Nr. 2057)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Likums** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Sandis Riekstiņš) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	14.	4. Likumprojekts **Grozījums Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likumā** *(163/Lp13)* (3. lasījums) (2 priekšlikumi) (Dok. Nr. 2059)Balsojums: par 84, pret 0, atturas 0 **Likums** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Ēriks Pucens)	
	15.	5. Likumprojekts **Grozījums Vispārējās izglītības likumā** *(407/Lp13)* (2. lasījums) (6 priekšlikumi) (Dok. Nr. 2003)Balsojums: par 60, pret 19, atturas 0 **Pieņemts** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (Referents: Raivis Dzintars) ↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
		IV. Prezidija ziņojumi	
		1. Par iesniegtajiem likumprojektiem	
	30.	Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"** *(584/Lp13)* (Dok. Nr. 2087) Deputāti Atis Zakatistovs, Ivars Puga, Ēriks Pucens, Kaspars Ģirģens, Iveta Benhena-Bēkena **Nodots komisijai:** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (atbildīgā) ↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita	
		V. Likumprojektu izskatīšana	
	16.	1. Likumprojekts **Grozījumi Valsts civildienesta likumā** *(552/Lp13)*	

		(1. lasījums) (Dok. Nr. 1924, 2047)Balsojums: par 82, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Uldis Budriķis)	
	17.	2. Likumprojekts **Grozījumi Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumā** *(538/Lp13)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 1896, 2049)Balsojums: par 82, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Artūrs Rubiks)	
	18.	3. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos"** *(525/Lp13)* (2. lasījums) (6 priekšlikumi) (Dok. Nr. 2050)Balsojums: par 79, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Jānis Dūklavs) DKP izskatīšanas gaita	
	19.	4. Likumprojekts **Grozījumi Kriminālprocesa likumā** *(427/Lp13)* (2. lasījums) (57 priekšlikumi) (Dok. Nr. 2053)Balsojums: par 52, pret 4, atturas 22 **Pieņemts** Juridiskā komisija (Referents: Juta Strīķe) DKP izskatīšanas gaita	
		Pārtraukums līdz 2020. gada 20. februāra pulksten 09.00	
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	20.	5. Likumprojekts **Grozījumi Jūras kodeksā** *(479/Lp13)* (2. lasījums) (3 priekšlikumi) (Dok. Nr. 2058)Balsojums: par 76, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Jānis Dūklavs)	
		VI. Patstāvīgo priekšlikumu izskatīšana	
	29.	Lēmuma projekts Par 11 189 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Palīdzi novērst ilggadīgu koku izciršanu un izveidot parku bijušā velotreka "Marss" vietā!" turpmāko virzību *(321/Lm13)* (Dok. Nr. 2055)Balsojums: par 71, pret 18, atturas 0 Paziņojums Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija (Referents: Aldis Adamovičs) Debates	
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
		VII. Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana	
	31.	1. Lēmuma projekts **Par Centrālās zemes komisijas sastāva apstiprināšanu** *(330/Lm13)* (Dok. Nr. 2088)Balsojums: par 73, pret 16, atturas 0 **Paziņojums** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Janīna Kursīte) Debates	
	32.	2. Lēmuma projekts **Par Saeimas deputāta Jāņa Vitenberga ievēlēšanu par Centrālās zemes komisijas priekšsēdētāju** *(331/Lm13)* (Dok. Nr. 2089)Balsojums: par 71, pret 16, atturas 0 **Paziņojums** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Janīna Kursīte)	
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	Sēde beigusies 20.02.2020 10:39		

---

* * * *